

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztő és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Tisztelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

Folyik a horvát obstrukció.

Írta: Balogh Pál.

Az intelem, amit a magyar kormányelnök múlt héten a horvátokhoz intézett s egy interpellációra adott válaszában utóbb megismételt, falra szórt borsó volt. Nem változtatott a nehéz helyzetben a horvát autonóm-kormány bukása sem, ennek dacára, sőt tán ennek miatta, kettőzött hévvel obstruál a maroknyi horvát csapat a magyar nemzet képviselőházában tovább.

A mai ülést kihúzták mindvégig a vasutas pragmatika czimkérdéséhez függesztett módosítványokkal. Vadabbnál vadabb alternatívák hosszú láncolatát fűzték az eredeti szöveg köré. Így folytatják valószínűleg holnap is s az egész héten, esetleg az egész nyáron át. Hogy hova fog mindez vezetni, egyelőre beláthatatlan, hacsak a kormány s a koalíció valamely komoly elhatározásra rá nem tökéli magát.

Az optimisták abban bizakodnak, hogy a horvátok heves ellentállása csak a kritikus 5. §-ig tart, mely a vasutasok hivatalos szolgálati nyelvéről határoz. Ha

a Ház ezen szavazással tulesett, a horvátok — állítólag — kollektiv óvást emelnek a javaslat ellen és otthagyják az üléstermet, esetleg leteszik mandátumukat.

Ez bizonynyal a legkedvezőbb eshetőség volna, mert a horvát képviselők passzív ellentállása semmi jogi visszahatással nem lehet a tovább történendőkre: a törvény létrejöttét épp oly kevéssé akadályozhatja meg, mint kihirdetése és majdani végrehajtása elé sem emelhet legális gátakat. A horvát önkéntes abszencia legfőleg megkönnyítné a magyar kormány dolgát s lényegesen hozzájárulna a helyzet tisztításához a második ülészak javára, ahol a horvát-ság már bizonynyal más elemekkel fogja magát képviseltetni.

De jogosult ma a pesszimiztikus felfogás is, hogy a technikai obstrukció kemény fegyverét a horvátok nem fogják önként kiejteni kezükből s a harcot teljes erővel folytatják a végső kimerülésig. Mi lesz e szomorú esetben, azt most még nem tudja senki sem. A horvát képviselők viselkedésén elszánt önbizalom, arcukban a káröröm s a diadalsejtelem jelei mutatkoznak, míg a magyar törvényhozók rosszul palástolt türelmetlenséggel várják a döntő fordulat napjának elkövetkezését, melyet a kormányelnök ultimátuma komoly kilátásba helyezett.

A várakozási idő — úgy mondják —

nem terjedhet tovább az öt első szakasz letárgyalásánál. Ha az obstrukció-irányzat akkor sem hagyna alább, ez esetben előáll a komoly rendszabályok kényszerűsége.

Mi lesz az alkalmazandó rendszabály tartalma, az illetékes körök titkolják. Csak az bizonyos, hogy a törvénykeretei közt meg kell velük akkor is maradni, mert törvénytelen erőszak elkövetését a magyar törvényhozás jogérzése és erkölcsi méltósága a legnehezebb helyzetben sem viselhetné el. Az pedig tisztára érthetetlen dolog, hogy ha van törvényes eszköz, melylyel a horvát parlamenti zendülést képesek utóbb letörni, miért késlekednek vele oly sokáig, miért nem alkalmazzák rögtön, a viszonyok teljes elvadásának bekövetkezése előtt, mikor esetleg a legerősebb legalis rendszabály is gyengének bizonyulhat, mert megkészt.

Nem vagyunk beavatva a mértékadó körök szándékaiba, de rá mutathatunk egy törvényes fékező eszközre, mely a horvátok technikai obstrukciójának pár óra alatt véget vethet anélkül, hogy az 1868. XXX. t.-cz. szellemén vagy betűjén egy hajszálnyit sérelem esnék.

Az idézett törvény megadja a magyar országgyűlés horvát tagjainak a kedvezményt, hogy „mind a közös országgyűlésen, mind annak delegációjában, a horvát nyelvet is használhatják”. De azt nem mondja ki, hogy e kivételes ked-

A kaczagó ember.

Írta: Hevesi József.

(Utánnomás tilos.)

Visszafojtott lélekzettel léste az egész színházi közönség egy modern drámának legizgalmasabb jelenetét. A szerző nagy virtuozitással készítette elő az idegeket megfeszítő helyzetet. Minden ember figyelte. A szenzációnak forró izgalmát lüktetett a levegőben. Minden szó, amely szintadon elhangzott, villamos batteriának egy-egy szikrája volt. A közönség valami csodálatos igézet alatt állott. A nagy teremben, mely rogyásig megtelt, egy köhintés nem hallatszott. A sok száz meg száz ember mélyszéges, áhitatos csendben, megbilincselve nézte, hogy mi történik a színpadon.

És egyszerre csak a mélyszéges, mély, izgalmas, forró csendet egy hangos, gunyos, örvénygő, sardonias kaczagás zavarta meg. Valami háborzongató nevetés volt ez. Valóságos sardonias. A nagy jelenet büvöletét egészen megtörte. És a megigézett közönség szinte forradalmi fölháborodással, gyilkos haraggal zudult föl és püsszegett amaz elsőemeleti páholy felé, ahonnan ez a kísérteties nevetés hallatszott.

Egy férfi tilt abban a páholyban, egy sötét-arcú fiatal előkelő férfi. Egészen egyedül. A tekintete egy szemközt levő páholyra volt irányozva és őrjítő nevetése annak szólhatott. A feléje zuduló felháborodás térítette magához, a páholya felé irányzott fenyegető mozdulatok, püsszegések ismertették meg vele veszedelmes helyzetét.

Hirtelen felugrott a helyéről. A kalapját kapta és kirohant a páholyból.

Egyenesen a szállójába rohant, mely nem volt messze a színháztól.

Siető lépésekkel kapaszkodott fel a lépcsőkön. Benyitott a szalonjába és még egyszer göröcsös, diabolikus, háborzongató kaczagásra fakadt. Olyan kaczagásra, melynek kaszkadejái már a zokogás akkordjaival voltak rokonok.

Szinte meg sem lehetett már különböztetni, hogy kaczag-e? Zokog-e? Az a szép, barna, érdekesen sápadt arcú férfi.

Ledobta magát a nagy széles kerevetre. Fejét a két keze közé fogta és nagy, néma, nyomasztó csendben így guggolt, kinosan hosszú ideig.

Az erkély ajtaja nyitva állott és a kis parkból enyhe illatot hozott be szárnyain a szellő.

Az utcáról valami éles kiáltás hallatszott. Talán két utcái legény kapott össze.

A kiabálásra aztán hirtelen magához tért a mi emberünk.

Megsimogatta a homlokát, aztán hallgatózni kezdett. Mi történhetik odakünn?

De a láрма megszűnt. Az utcái legények valahogy elintézhették a dolgukat. Nem hallatszott már semmi zaj. Az erkély ajtaján most már megint csak a szellő szállította a park növényzetének illatos lélekzetét.

A férfi becsukta az erkély ajtaját. Azután egyenesen egy kis secretairehez lépett. Egy tárczát vett elő és abból egy levelet. Küsső megremegett, hogy a kezei között forgatta.

Azután odament vele a villamos lámpához. Kibontotta lassan, óvatosan, reszkető kezekkel. És olvasta:

Mon chéri!

Ha ebbe a levélbe egy tört tennék és azt írnam neked, döfd a szivedbe, nem intéznék ellened gyilkosabb merényletet, mint azokkal a szavakkal, amiket ime hozzád kell intéznem. Mert a tőr az egyszerre véget vetne a szíved fájdalmainak, de az én szavaim hosszú, végtelen sorát a szenvedéseknek, a fájdalomnak zudítja reád.

Te drága, te édes, lelkennek édes gyönyörűsége! Hogy ezt meg kellett érnem!

Ime nekem kell széttépnem szerelmünk arany fonálát. Nekem kell a méreg serlegét kezébe adnom.

Nem szerethetjük többé egymást!

Nem szabad többé egymást szeretnünk.

Nem csókolhatom többé okos, szép szemeidet és nem érezhetem többé a gyönyörök édes mámorát erősen ölelő karjaid között.

Vége, vége.

Kell, hogy vége legyen mindennek!

De hallgasd meg, mi történt.

Tegnap estefelé, hogy töled hazatértem, a komornám azzal fogadott, hogy a férjem már kétszer is tudakozódott utánam és meghagyta neki, adja azonnal tudtára, ha haza jövök.

Valami nagy, ideges nyugtalanság fogott el. Valami sötét sejtelem izgatott. Mint akinek nincs rendben a lelkiismerete.

Az arczomon még égtek a te csókjaid, még éreztem ölelése mámorát, a lelken még kábult

vezmény a magyar országgyűlés hivatalos ügyviteli nyelvére bármely irányban korlátozó vagy szűkítő hatással lehetne.

Generális jogszabály Magyarország parlamentje számára, hogy itt az ügyviteli nyelv kizárólag magyar legyen. A ratio legis az 1868: XXX. t.-cikkben sem az, hogy az ügyvitelt vegyesen magyarrá és horvátá tegye. E törvény a horvát képviselőknek csupán annyit koncedál, hogy gondolataik szabad nyilvánulásában a magyar nyelv tökéletlen tudása ne gátolja őket s ha magyar nyelvképességük ingadozóvá lesz és anyanyelvük kisegítésére rászorultak, akkor a horvát nyelvvél is élhessenek.

Oly eshetőségre, hogy a magyar parlamentben a társországot csupa oly férfi képviselje, aki egyáltalán nem tud, vagy elvből nem akar tudni magyarul, az 1868-iki törvényhozás egyáltalán nem gondolt. Amazt, mint a politikai ildomosságba ütköző, emezt, mint a társországok s az anyaország közt való érdekközösséggel ellenkező esetet egyenesen kizárta a lehetőségek köréből, — azért nem állított föl ellenük tiltó jogszabályokat.

Nem is volt ilyenekre szükség a legújabb időkig. Közel negyven éves gyakorlat szerint a horvátok soha sem értelmezték a törvényt akképp, hogy ők a magyar országgyűlésen a magyar nyelvet teljesen mellőzhetik; azt pedig eszükbe se jutott arrogálni, hogy ők a horvát nyelv kedvezményes használatát a szóvási jog körén túl az indítványozási s általán az iniciatív jogra, az írásbeli utra is kiterjeszthetik, mert ez a magyar országgyűlés ügykezelési rendjének erősségét szükségkép alterálná s a magyar ügyviteli nyelv kizárólagos voltába a paritásos kétnyelvűség abszurditását csempészné bele.

A parlamenti gyakorlatban kifejtett szokásjog szabálylává tette nálunk, hogy a

képviselőház elé írásos indítvánnyal lépni, a kormányhoz írásos interpellációval fordulni, a törvényhozáshoz írásos kérelemmel járulni csupán magyarul lehet. S nincs jogszabály a törvényben, mely a horvátok számára e téren bármi kivételt vagy engedményt tenne, mert sehol sem mondja ki a törvény, hogy a horvátnyelvű indítványok, interpellációk s kérvények nem utasíthatók vissza. A törvény feltételezi a horvátoktól, amit a józan ész és saját érdekük diktál nekik törvény nélkül is, hogy okirattal s kezdeményező lépéssel oly célból és oly nyelven keressék meg a magyar parlamentet, hogy ott mindenki megérthesse őket. A magyar parlamentben senkise tartozik horvátul tudni és senkise tartozik a horvát beadványokat elfogadni, lefordítani vagy a fordítás hitelessége iránt érdeklődni. *A horvát beadványok egyszerűen félreteendők*, ha az a cél velük, hogy a magyar ügykezelési nyelvet jogainak köréből kitorják vagy benne háborgassák.

Szakasztott ilyen az eset ama horvát beszédekkel, melyek ily beadványt kísérnek vagy bevezetnek. A törvény s a gyakorlat csak azt köti ki kedvezményül a horvátok javára, hogy saját szavazatukat anyanyelvükön is megokolhassák. De kezdeményező lépéseik megokolására, melylyel a képviselőház összes tagjainak figyelmét és szavazatát provokálják, a horvát nyelv, mint merőben alkalmatlan közvetítő médium, szokásjogunk szerint eddig sem volt, ezentul sem lehet alkalmazható. Mert senki nem köteles a magyar parlamentben a horvát nyelvű iniciatívát megérteni, s nem is képes ott senki az így fölvetett kérdésekben állást foglalni.

Ragaszkodjunk szigorúan a törvényhez, mely a horvát nyelven csak a napirendre kitűzött tárgy érdemében való felszólalás kedvezményét adja meg és csakis

a magyar-horvát közös érdekű ügyekben. Napirenden kívül, vagy annak keretében kezdeményező lépést horvát nyelven még kivételesen sem szabad tovább engedélyezni. *A horvát szövegű indítványok, még ha magyar fordítást csatolnak is hozzájuk, szavazásra egyáltalán nem bocsáthatók; egyéb horvát nyelvű iniciatíva pedig feltétlenül visszautasítandó.*

Ezt várja a magyar közvélemény e napokban a magyar parlamenttől, hogy a horvát obstrukció technikai lehetőségének eleje vétessék — s ünnepélyes kimondását annak is, hogy a várakozó türelem, mely idáig bizott a horvát képviselők jobb belátásában, s a türelemmel történt jogtalan visszaélés jogrendünk alakulásánál *precedens gyanánt egyáltalán nem szolgálhat.*

Budapest, július 2.

A képviselőház holnap, szerdán, délelőtt 10 órakor ülést tart, amelyen folytatják a pragmatika-javaslat részletes tárgyalását.

Interpellációk. A Ház interpellációs könyvében több újabb kérdést jegyeztek ma be. *Vörösmarty Miklós* a szentendrei vicinális vasut dolgában, *Supító Ferencz* pedig dr. Wekerle Sándor miniszterelnök minapi beszéde tárgyában jegyzett be interpellációt. — Ugyancsak a holnap napra jelentette be *Szkicsák Ferencz* interpellációját Alsó-Lipsicz község autonómiájának megsértése és a szolgabírósnak hivatalos hatalommal való visszaélése miatt. Ennek ellensúlyozására *Horváth József* (marosújvári) az árvamegyei házaló gyolcskereskedők visszaélései, és *Szmrecsányi György* képviselő *Szkicsák Ferencz* bankjának visszaélései tárgyában jelentettek be interpellációkat. — *Tuskán Gergely* interpellációt jelentett be azon válasz miatt, melyet a miniszterelnök *Rakovszky István* ismert interpellációjára adott és amelyben a miniszterelnök kijelentette, hogy a Horvátországban követett politika a magyar államegységet veszélyezteti. Ezen interpelláció ellenében *Markos Gyula* jelentett be interpellációt az 1868: XXX. t.-cz. félremagyarázása és az annak alapján elkövetett visszaélések miatt.

volt a te lángoló szavaidtól... hogy menjek most a férjem elé?

De nem habozhattam sokáig. Megizentem a komornámmal a férjemnek, hogy várom...

Besiettem a szobámba és kissé rendbehoztam a hajamat, és az arcom lángoló melegét lehűtöttem rizsborral és iparkodtam nyugodt lenni a birám előtt.

Mert tudtam, hogy nem a férjem jön most hozzám, hanem a birám.

Pár percz múlva már ott volt a szobámban.

De nem a birám volt, hanem az én jószágos, nagylelkű, nemesszívű jó férjem.

Igen komoly volt, de kék szemében ott ragyogott most is lelkének jósága, irántam való szeretete, bizalma.

Azzal az ő haragsengésű, mely bugásu hangjával szólott hozzám szeliden.

Megfogta a kezemet és a két keze között gyurogatta, becézgette.

Igy beszélt hozzám.

És elmondta, hogy milyen nehezére esik szavakba önteni azt, amit elmondani akar.

De ne haragudjam érte. A javamat akarja. A boldogságomat, mely az övé is.

Egy névtelen levelet kapott és ugyanis tettek már előtte célzásokat, hogy én...

Nem mert egyenesen vádolni. Nem mert kimondani azt az utálatos szót, hogy én — megcsalom.

Föltevésnek is gyalázatoság volna — ugymond.

— Hát kibem bizhatnám, ha nem tebened, akinek egész életemet szentelem, akit magamhoz emeltelek, akiért szakítottam még a szüleimmel is! Kiben bízzam, ha benned nem? ... Oh, fölötte állsz te e rut rágál-

máknak! De lásd, drágám, vigyáznod kell magadra, mert a világ rossz. És neked nagyon sok az irigyed és az ellenséged. Azért mondtam el mindezeket, hogy ne szolgálts még a látszattal sem táplálékot a rossz nyelveknek...

Ugy-e, ugy-e, nem neheztedsz érte?

És e szavak után csókolgatta a kezeimet és még ő kért tőlem bocsánatot!

Egész lelkem megrendült szelid, jóságos szavainak hallatára.

És magam előtt láttam rut árulásomat, arczpíró csalfaságomat, hitvány hűtlenségemet...

Ez az ember... ez az ember... csak jót tett velem. De mennyi jót! A szegénységéből magához emelt. Elárasztott gyöngédséggel, szerelemmel, fényvel és gazdagsággal. Miatlant szakított előkelő uri családjával... A legjobb, a legkedvesebb, a leggyöngédebb férj...

És én... én... eh... milyen gázság!

Egy mentségem van, hogy szeretlek, hogy még mindig szeretlek...

De azért megvetném magamat, megundorodnám végképpen magamtól, hogy ha férjem tegnapi szavai után még továbbra is árulója tudnék lenni.

Mig a tülemben hangzik hangjának bűvös zöngéje, a jóságnak szelid tekintete még melegengeti a lelkem jobbik felét...

Nem... nem... ezt az embert meg kell becsülnöm. Meg kell becsülnöm azzal, hogy a legnagyobb áldozatot hozom meg neki: a te irántad való szerelmemet...

Nekünk nem szabad többé találkozunk. Nekünk nem szabad egymást szeretnünk. Nekem nem szabad híválynak lennem.

Es én ismerlek téged, te édes! Tudom,

hogy a lelked nemes, hogy te jó vagy és a gondolkodásod fenkölt.

Te méltányolni fogod az én nagy, nagy áldozatomat és megkönyíted lelkemnek végtelen küzdelmeit.

Szeretlek... de nekünk nem szabad többé látnunk egymást. Ezt a becsületem kívánja. A becsületem és az önbecsülésem. Hadd nyerem vissza lelkem egyensúlyát! Kérlek, kérlek!

Te jó vagy, te nemes vagy! Támogass engem lelkem nagy harcában. Támogass engem és — utazzál el. Ne lássalak sokáig, sokáig. Amíg a szívem meggyógyul.

Egy átvirrasztott éjszaka után írom neked e sorokat. Egy átvirrasztott éjszaka után, mely alatt téged sirattalak.

Te jó vagy, te nemes vagy!

Ne lássaluk többé egymást.

Baby.

Összehajtolta levelet és aztán a kezére támasztva fejét, merengve nézett az izzó lámpafénybe.

És felujult lelkében a sajgó fájdalom, amit akkor e levél olvasása után érzett. Hogy mondjon ő le arról az asszonyról?! Hogy engedje elreptülni lelke boldogságának paradicsom-madarát?! Hogy szerette!... Nem, nem, az lehetetlen! Hogy ő ne csókolja többet ajkának basarózsáját! Hogy ő ne érintse többet testének rózsaszínű havát! Nem tud lemondani, nem fog lemondani róla!

Küzdött magával rettenetes kétségbeeséssel!

De aztán csak azt látta, amit az a nő irt neki: Te jó vagy, te nemes vagy! Hát szabad-e utját állani annak, hogy az a nő visszatérhessen a férjéhez? Szabad-e továbbra is játszani lelkének egyensúlyával? Nem volna-e

A király nyaralni megy.

Budapest, július 2.

Országlásának nehéz gondjait kipihenni visszavonult a felséges király kedvenc nyaralóhelyére: Ischlbe. A nagy magyar Alföld kalászos rónaságán most kezd felpezsdülni az élet, most kezdődik az igazi verejtékes munka, peng a kasza, izzad a munkás nép: fizessen bő maggal minden buza-asztag! Az ország szívében ádáz harcz megy végbe ezalatt: rá-törték az áruló mostoha testvérek a magyar nemzet törvényhozó testületére s vad idegen szóarádatba akarják belefojtani a magyar nemzeti állam legtermészetesebb jogait s ezzel együtt a magyar parlamentárizmust. S ez még csak egyike a halálos veszedelemmel fenyegető bajoknak. Lesben állnak a többi gyilkos ellenségek is. Megoldatlan kérdések ágaskodnak mindenfele.

Kvóta-megállapítás, kiegyezés, katonai létszámemelés s a többi megoldatlan problémák gondterhes felhők gyanánt gomolyanak a politikai láthatáron. Ezekhez járulnak a még mindig teljesítetlen nemzeti követelések: az alkotmány-biztosítéki törvények, az általános választói jog megvalósítása. Vajjon elvonulnak-e simán a sötét fellegek? Áldó eső omlik-e belőlük? Vagy ki fog törni még nagyobb erővel a zivatar s el fogja söpörni minden reménykedésünk zsendülő vetését?

Az ősz uralkodó nyaralni tért.

Ráfér a pihenő. Mert nem olyan rózsás dolog, nem olyan könnyű feladat az az uralkodás. A mi öreg uralkodónk tudna erről legrikítóbb példát szolgáltatni. Annyi ellentétes áramlat közepette, mely trónusának fundamentumait köröskörül nyaldossa, megállni szilárdan, megőrizni az uralkodói fenségét s nem téveszteni szem elől pillanatra sem magas feladatainak irányítóját.

A jövő történetíróinak lesz a gondja tárgyilagosságot mondani az ő uralkodása fölött; de egyet mi, a kortársak, a jelen történelmének mindennapi krónikásai is el kell, hogy ismerjünk felőle s ez az, hogy: uralkodni tud.

Tud fölöttünk is és tud maga-magán is.

Nem avatkozik ő a mi czivakodásainkba. Tépázhatják egymást túl a Lajthán csehek és németek, forradalmi és szenteskedő szoczialisták: innen a Lajthán magyarok és horvátok, ellenálló hazafiak és nemzetközi darabontok; az ő

hitványság csalni továbbra is azt a nemes, derék férjét?

Baby az ő áldozatkészségére hivatkozott, az ő támogatását kérte... Nos hát, nem fog benne csalódní.

Ugy lesz, amint kívánta: nem fogja látni sokáig... sokáig, amíg a szíve begyógyul.

És még aznap elutazott.

Elment világgá. Messze, messze országokat barangolt be... de nem volt egyedül... az a nő kísérte mindenüvé, Egyiptomba, Japánba, Kinába, a sivatagba és az őserdők rejtettségébe.

Két esztendeig barangolt a nagy világban és aztán hazatért. Kissé megnyugodva. Mert lelkének édes megnyugvást adott a tudat, hogy boldogságának árán megszerezte a nyugalmat annak a nőnek, akit szeretett.

Két esztendő múltán fölkereste ismét azt a várost, ahol szívének bálványá lakott. Látni akarta csak messziről, nehogy újra megzavarja a nő lelkének egyensúlyát.

Látni akarta gyönyörűsége szép arcát, mely mindig a szeme előtt lebegett.

Színházba ment és a szemközti levő páholyban megpillantotta őt, Babyt. Milyen ragyogó szép volt. Milyen csodálatos! A lelke mámorosan áhította a szépségét. De nem akart mutatkozni.

A páholy háttérébe húzódott és úgy csodálta.

Eleintén egyedül volt Baby. Nem változott. Talán még szebb volt, mint mikor utóljára látta. Oh, ha megcsókolhatná! Ha érezhetné lényének bűbajos közelségét.

Ah, a páholyba belép valaki. Baby elpirul. Nagyon kedvesen nyújtja a férfi felé kis kezét.

megszokott életrendjét ez meg nem zavarja; itt a nyár és ő — nyaralni tér.

Talán a horvát obstrukció tartsa vissza? Látott ő már külön obstrukciót is ennél és nem is olyan régen. „Addig pedig, amíg a magyar nyelv a közös hadsereg magyar részében törvény szerint megillető jogait meg nem kapja: nem lesz sem újonczmegajánlás, sem költségvetés; szóval se pénz, se posztó.”

No felséges császár! most már összeroppan a te hatalmas trónusod.

Az ősz uralkodó hagyta őket, hadd beszéljenek. A harcias szellemű vitarendezőket. S aztán akkor is — nyaralni ment. Legfeljebb azt a tréfás kijelentést engedte meg magának:

— No, ha ők tudnak obstruálni, hát egyszer én is obstruálok.

Öreg ember tapasztalt ember. Jól tudja, hogy mindenféle szerelemnek és mindenféle obstrukciós vitának vége szokott lenni. A legmégsebbeket elhelyezte szépen a közélet egyes méltóságosabb pozícióin; s ime van újoncz is, költségvetés is.

Felséges nralkodói nyugalmból most se zökkent ki öfelségét a sok megoldatlan kérdés s a császár-város füllesztő nyári hőségét holnapról kezdve fölcsereéli a sokkal enyhébb és kellemesebb ischl-i temperaturával.

Ischl, Ischl!

Sok nevezetes esemény, nemzetünk életére ugyancsak nyomatékosan ható sok fontos elhatározás fűződik ehhez a helyhez, ehhez a névhez.

A magyar politikának sok életbevágó kérdésében itt mondták ki a döntő szót, vagy itt csapták hozzá az ischli klauzulát.

De ha valaha nevezetes hely volt Ischl, akkor most többszörösen fokozódni fog a nevezetessége. Valóságos Mekkája lesz ez most a kettős birodalom vezető politikusaiknak. A vezetőknél, akik minket vezetnek; s akik viszont onnan vezetnének.

A mi kötelességünk ez idő szerint csak annyi, hogy — várjunk és reméljünk. A jó gyermekek nemcsak karácsonykor kapnak kriszkindit, de ha jól viselik magukat, még furdői ajándékokra is számíthatnak.

S most minden tökéletes ajándék Ischl-ből remélhető; mert mint a politikai szálló ige mondja: a helyzet kulcsa mától fogva — Ischlben van.

A férfi megcsókolja és — magánál tartja. Sokáig, sokáig.

Oly különös, fájó érzés vesz most rajta erőt.

Szeretne átrohanni abba a páholyba. Babyhoz.

— Baby, itt vagyok!

De marad. És lesi, lesi, mi történik odaát?

A színpadon izgalom van és nagy várakozás.

De azt a párt odaát nem érdekli a színpad.

A nő szép lassan fölemelkedik és hátrahúzódik a páholyba. És az a férfi átkarolja a nő nyakát. A Baby nyakát és a két ajak összefon egy hosszú, véghetetlennek látszó csókba.

A színpadon pedig izgalom van és szenzáció.

Ő azonban nem lát mást, csak Babyt, aki csókolózik. A hü, a nemes Babyt, aki őt eltaszította és aki azt írta neki: „Nekem nem szabad hitványnak lennem!”

Valami diabolikus érzés vesz rajta erőt. És a nagy, mélyeséges csend közepette erőt vesz rajt a nevetési görcs, a sardoniasis... És kacagni kezd... hogy az egész színház fölháborodik tőle...

Baby csókolózik... hahaha!...

Mindezt maga előtt látja... És újra forogni kezd a levelet, mely tele van hűséggel, gyöngédséggel, hálával a jó, a derék férj iránt.

És látja Babyt csókolózni a páholy háttérében egy idegen férfival.

És újra erőt vesz rajta a sardoniasis... És a magányos, csöndes szobában elkezd hangosan kacagni...

Hahaha!... hahaha!... hahaha!...

A csökönyös horvátok.

Még mindig beszélnek.

Még mindig beszélnek, csökönyösen és megátalkodottan pazarolják a minden igaz lélek előtt értelmetlen horvát szót. Pedig szigoruan bánik velük az elnök, mihelyt elkalandoznak a tárgytól, megvonja tőlük a szót és bajban vannak a horvátok, mert nehéz a bagatell paragrafusokhoz hosszasan és értelmesen beszélni. A jó délszlávok panaszkodnak is, hogy ily szigorú az elnök. Ma élénken tárgyalták a házszabályoknak velük szemben történő alkalmazását. Ebbe azonban már beletörődtek, mivel úgy vélik, hogy ez a horvát közvélemény előtt helyzetüket csak megszilárdíthatja. A küzdelmet minden körülmények közt folytatják, de vakációra vágyó magyar képviselők körében azért él a reménység, hogy nem sokáig bírják szuszszal s mihamar rend lesz. Azt mondják ezek az optimisták, hogy a horvátok csak az 5-ik szakaszig készültek előre s azontul legtöbbjük azt sem tudja, mi van a javaslatban. Az obstrukció tehát csak az egész akció központjában álló 5-ik szakaszig lesz ily erőszakos; azontul ellanyhul, egyrészt mert a képviselőknek nem lesz mondanivalójuk, másrészt azonban azért is, mert attól kezdve azok, akik az 5-ik szakaszig terjedő részleges obstrukció hívei, lanyhán, vagy egyáltalán nem vesznek részt a további obstrukcióban. Az ötödik szakasz ellen — mely a sérelmes nyelv-intézkedést tartalmazza — még minden erejüket koncentrálják, de konstatalható, hogy a horvátok fokónként vesztik el lábuk alól a talajt s hogy különösebb rendszabályok nélkül is van egy hathatós orvosság ellenük: — a türelem. Négy hét, öt hét, hat hét s legyen az ellentállás bármilyen elszánt — akár még elszántabb, mint amilyenek ígértek — azt is elfelejtjük, hogy obstrukció volt.

Ma különben a koalíciós magyarok a koalíciós horvátok ellen azt a taktikát követték, hogy amint a horvátok névszerinti szavazást kértek, azonnal ott volt az elnöknel a másik iv, mely a szavazásnak holnapra való halasztását kérte, minek folytán a pragmatika-javaslat tárgyalása tovább folyt. Holnap reggel szavaznak, de 11 órától 3-ig beszélniök kell a horvátoknak, bármilyen keservesen is essék ez nekik. Ugyanez lesz a helyzet holnapután s az utána következő napokon is. Igaz, hogy ez nem időnyereség, mert a szavazásokat csak meg kell ejteni s a névszerinti voksolás nem fogyaszt egyik nap kevesebb időt, mint a másik napon, de a taktika jó arra, hogy zavarja és szét zilálja az obstrukciós sorokat, mert előkészült legények helyett készületlenek állnak a gátra, kik remegnek a szigorú elnöki szó előtt.

Supilo Ferencz ma interpellációt jegyzett be Wekerle Sándor miniszterelnök legutóbbi beszédére vonatkozólag. A miniszterelnök ugyanis azt a kijelentést tette, hogy a horvát képviselők külföldi összeköttetések után járnak. A miniszterelnök czélzása, mert egyelőre csak czélzás volt, amit mondot, általános feltűnést kelte s úgy a politikai körök, mint a sajtó hangosan követelte a horvátoktól, hogy e vád alól tisztázzák magukat. Supilo Ferencz már négy nappal ezelőtt kijelentette, hogy válaszol a miniszterelnöknek, de aztán jobbnak vélte hallgatni, míg végre ma az általános gyanu nyomása alatt bejegyezte interpellációját — szerdára.

Az interpelláció azért lesz érdekes, mert a jelen esetben, eltérőleg a rendes szokástól, nem a meginterpellált, hanem az interpelláló ül a vádlotak padján s hihető és remélhető, hogy a miniszterelnök válasza lesújtó hatású lesz erre a társaságra, amelyik nagy szemérmelenséggel a nagy illyr propagandát akarja előkészíteni a magyar parlamentben.

Mi hír Zágrábban?

Zágrábban minden csendes, Rakodczay reklámzajtól mentesen végzi a maga kötelességét. S úgy látszik, már végzett is valamit, mert jeleneni valója van. Legalább hír van róla, hogy Rakodczay valószínűleg már holnap Budapestre utazik, hogy a

miniszterelnöknek eddigi lépéseiről referáljon. Az új osztályfőnökök kinevezése egyelőre elmarad, míg a bannak nem sikerül egységes pártot teremteni. A megbízott osztálytanácsosok, kik az ügyeket ideiglenesen vezetik, mindhárom régi szakemberek, kiváló komoly férfiak, akiknek megbízatása általános megnyugvást keltett.

Természetes, hogy az okvetetlenkedésben sincs hiány. Ma délután például a zágrábi egyetemi hallgatók gyűlést tartottak, amelyben elhatározták, hogy a vasutas-javaslatnak törvényre való válsága esetére csatlakoznak a horvát kereskedők ama mozgalmához, hogy a magyar ipart bojkottálják és bevásárlásaikat Ausztriában eszközölik. Megjegyzendő, hogy az egész bojkott inkább csak platói jellegű lehet, mert a Magyarországból való behozatal ugyanis nagyon kicsiny s így az egész ügy tulságos komolyan még váratlan siker esetére sem tekinthető.

A horvátok akciója.

Ma segélycsapata jött a horvátoknak, aki vizsgázt, biztatást és új reménységet hozott az obstrukció nehézségei közt verejtékező hősöknek.

Dr. Baday, az állásáról lemondott horvát igazságügyi osztályfőnök ma reggel Budapestre érkezett és résztvevett a horvátok délelőtti értekezletén.

A volt osztályfőnök a Horvátországban uralkodó hangulatról számolt be, majd pedig tudomásul vette, hogy a horvát képviselők bizalommal viseltetnek iránta. A horvátok elhatározták, hogy dr. Badayt az üresedésbe jutott új-gradiskai kertületben képviselőnek jelölik.

Ugyanez a dr. Badaj ma egy újságíró előtt nyilatkozott a helyzetről s ezeket mondotta:

— A Horvátországgal megkezdett új irány lehetlenség és Magyarországgal csakhamar meg fog győződni, hogy vissza kell fordulnia és Horvátországgal a barátságos megegyezést keresnie. Rakodczay küldetésének nincs kilátása, mivel az egész nemzetet magával szemben találja. Horvátországban az egész küzdelmet úgy tekintik, mint a nemzeti létnek vagy nem létnek a küzdelmét, Rakodczay pedig a Wekerle által neki legutóbbi válaszában előírt irányzattal jön, a mely az államegységen, tehát ama politikai individualitás megtagadásán alapszik, melyért ma egész Horvátország küzd. Ezen küzdelem a nyelvért kezdődött, következtében azonban oly bővülést fog nyerni, mely a kiegyezés revíziójához kell, hogy vezessen. A mód, ahogyan az újban jött, kizárja azt, hogy horvát politikát csináljon abban a szellemben, miként azt Horvátországban felfogják, ahol hozzá vannak szokva, hogy a bán a nemzettel együtt megy. Hiszen gróf Klueen két törvényt, melyek a kiegyezéssel ellentétben állottak, nem engedett Horvátországban életbe lépnetni.

Tüntetések Zágrábban.

A mai délután folyamán tüntetések és kihágások voltak. A délután tartott diákgyűlésből a diákok zárt menetben Rakodczay bán lakása elé vonultak, ahol hevesen tüntettek. Innét a Márkus-terre vonultak, ahol szintén zajosan tüntettek a bán ellen. A rendőrség visszaszorította a tüntetőket, akik erre az alsóvárosban folytatták a demonstrációkat. A tömeg időközben nagyon megnövekedett, mert a kezdetben csupán diákokból álló csoportokhoz a lakosság minden osztályából csatlakoztak tüntetőik. A tömeg a magyar államvasutak üzletvezetősége előtt is tüntetett, ahol több ablakot betörték. A rendőrség itt szembeszállt a tüntetőkkel és kardot vont, mire a tömeg közönségesen árasztotta el a rendőrséget, miközben egy dektív fején súlyosan megsebesült. Tüntetés volt még a magyar iskola, a polgármester háza és az érseki palota előtt, ahol szintén ablakokat törtek be. Az érseki palota előtt azért tüntetett a tömeg, mert az érsek ma délben meglátogatta a bánat. A késői esti órákban még fordultak elő egyes tüntetések és 10 óra felé a tüntetők az llicán és a Frankopán-utca egyik részén eloltották az összes gázlámpákat. 1/211 óra felé a tüntetők jórészt szétoszlottak és várni lehet, hogy az éj folyamán nem fogják megzavarni a rendet.

Vázsonyi kibontakozási terve.

Érdekes kibontakozási tervet terjesztett ma elő Vázsonyi Vilmos, mely alkalmas lenne arra, hogy a horvát obstrukciónak hamarosan véget vessen.

Vázsonyi álláspontja az, hogy se házszabály módosítással, se erőszakos intézkedésekkel nem szabad a horvát obstruktorokat letörni, mert ez könnyen visszasülő fegyver. Vázsonyi enélkül kívánná megoldani a helyzetet ilyen módon:

Az első szakasz tárgyalása során, mely már a végéhez közeledik, valaki a többség nevében egy módosított szöveget terjesztene elő, mely a nyelvkérdést már az első szakaszban úgy oldaná meg, mint ahogy azt az ötödik kontemplálja. A horvátok ezt a módosítást nem obstruálhatnák meg, mert a házszabályok szerint mindenki csak egyszer szólhat föl egy-egy szakaszhoz, az ő soraikból pedig már a legtöbben éltek ezzel a jogukkal. A többség a kormány hozzájárulása után röviden megszavazná a módosítást, a módosítással a nyelvkérdés megoldását, a kormány pedig ezután egyszerűen visszavonná a szolgálati pragmatika hátralevő szakaszait azzal az ígérettel, hogy a vasutasok szolgálati viszonyairól külön törvényjavaslatot készült benyújtani.

Vázsonyi ezt a tervét ma megbeszélte Mezőssy Bélával, Nagy Dezsővel s több más képviselővel, akik nagyon helyeselték az életrevaló ideát. Értesülünk szerint holnap kísérlet történik az iránt, hogy a helyzetet így módon próbálják megoldani.

Mikor üléseznek a Ház?

□

Holnap értekezlet gyűl össze Justh Gyula vezérlete alatt a képviselőház elnöki szobájában annak a kérdésnek megvitatására, hogy az ezután következő ülészakban mikor tartsa tanácskozásait a Ház? Terv merült föl s ezt a tervet Justh Gyula is pártolja, hogy ne mindennap és ne délelőtt legyenek az ülések, hanem csak egy héten négyszer és délután, rövid négy óra helyett hosszú hat óra tartamig.

A függetlenségi párt tegnapi értekezlete után, amelyen — a horvát obstrukció sötét lidércnyomása alatt különös élénkséggel és szokatlan bőséggel hangzottak panaszok arról, hogy a képviselő urak nagyon hanyagok az ülések látogatásában, könnyű érvet meríteni ennek a szintén nem új keletű fervegetésnek támogatására. A képviselők nem járnak el az ülésekre, mert javarésztük pénzkereső-foglalatossággal tölti napi idejét. Biróságoknál, minisztériumokban szorgoskodik az alatt, amíg a Házban országos ügyekben törvényt kellene hoznia. Egy részük — és pedig tekintélyes perzentjük pedig nem is időzik állandóan Pesten, hanem folytonos vándoréletet él. Két napig itt van, azután egy héttig otthon gazdálkodik. A felmerült tervnek éppen az a jelentősége, hogy ezeket is megóhajtja nyerni a törvényhozó munka számára.

Mondani lehetne, hogy ez nem jól van így, mert a törvényhozói hivatás elég fontos és jelentőségteljes ahhoz, hogy ne súlyosodjon le más foglalkozások nivójára.

Ebben vitán felül álló igazság azonban s ez az igazság az egyetlen ideális fölfogáshoz mérhető álláspont.

De alkudni kell a körülményekkel mert a körülmények erősebbek mint az ideális álláspont s a jóakarattal telített ember. Lám, a függetlenségi párt is érezte magának az elvnek kötelező erejét, mert határozatot hozott, hogy a képviselők az üléseket pontosabban látogassák. És egyéb pártok is érzik ugyanezt a kötelező erejét, mert napról-napra a hírlapi közlemények útján serkentik hivatásukat a szorgalmasságra. De máskor is hoztak ilyen határozatokat, máskor is hiába. Az életben gyökerező szükségletek erősebbek, mint az imperatív szabályba foglalt félreérthetetlen parancsok. A magyar képviselők javarésze szegény ember. Nem milliomosok, nem is latifundiumos urak gondtalan társasága ez a testület. (Baj volna egyébként, ha így lenne, mert ez volna csak az igazi „osztály-parlament“!) Itt kigazdálk és latiner-emberek is vannak, akik kénytelenek utánanézni annak, amiből élnek. Először is

azért, mert a képviselői fizetés önmagában véve csekély, alig elég a meg-megújuló alkotmányos költségek fedezésére. Másodsor pedig azért, mert állásnak a képviselői állapot nagyon bizonytalan. Jön egy rossz szél, egy váratlan házfelosztás s elviszi a mandátumot.

Itt a körülmények kényszerűsége, mely erősebb, mint a jószándék és imperatív szabály.

Nem lenne okosság, ha az ideális elv teljes sértetlensége kedvéért nem számolnánk ezzel a ténynyel. Bölcsesség gondol minden eshetőséggel, értékel minden várható alakulást.

Amennyire előre látni lehet, a délutáni Ház nagyobb, impozánsabb, népesebb, tehát munkabíróbb és lelkiismeretesebb lesz, mint a mai délelőtti Ház. És nincs ok arra, hogy egy megrögzött szokás kedvéért ne hasznosítsuk ezt a kínálkozó előnyt.

Budapest, július 2.

Az ülések idejének meghosszabbítása. Justh Gyula, a képviselőház elnöke holnap délután három órára az elnöki fogadóterembe értekezletet hívott össze a képviselőházi ülések idejének megváltoztatása dolgában. Erre az alkalomra összehívta: *Návay* Lajost és *Rakovszky* Istvánt a Ház alelnökeit, *Leszkay* Gyula háznapot, a Ház jegyzői karát, *Wekerle* Sándor miniszterelnököt, *Andrássy* Gyula, *Kossuth* Ferencz, *Apponyi* Albert, *Günther* Antal, *Darányi* Ignác, gróf *Zichy* Aladár, *Josipovich* Géza minisztereket, *Szell* Kálmánt, *Nagy* Ferenczet az alkotmánypárt képviselőit, *Ugron* Gábort, *Barabás* Bélát, *Tóth* Jánost, gróf *Baththyány* Tivadart és *Hoitsy* Pált a függetlenségi részéről és *Molnár* Jánost a néppárt képviselőit. Már régi panasz az, hogy a Ház mai tanácskozási ideje tarthatatlan és hogy az ülés idejét meg kell változtatni és lehetőleg délutánra kell áttenni. Ez szűlte a holnapi értekezlet eszméjét. Most kétféle terv merült föl. Az egyik szerint az ülések ideje délelőtt kilencz órától délután háromig tartana; a másik terv szerint délután tartaná a Ház üléseit és pedig félkettőtől kezdve este fél nyolczig. Mivel így az ülések hosszabb ideig tartanának, főlöleges volna mindennap ülést tartani. Hétfőn például semmiesetre sem volna ülés, szerdán s szombaton, az interpellációs napokon azonban okvetlenül tartana ülést a Ház. Justh Gyula kijelentette, hogy ez a terv egyáltalában nem irányul a horvátok ellen, akikkel szemben is szigorúan ragaszkodik a házszabályokhoz. A holnapi értekezletre az elnök a következő meghívót bocsátotta ki:

Meghívó a képviselőház elnöki fogadótermében július harmadikán délután három órakor tartandó értekezletre. *Tárgy:* a következő ülészakban a tanácskozás idejének megállapítása.

A kivándorlási bizottság ülése elmaradt. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt kivándorlási bizottságának mai napra kitűzött értekezlete elmaradt. A bizottság a nyár folyamán már nem tart ülést.

A főrendiház állandó igazoló-bizottságának július hó 1-ére kitűzött, de ekkor meg nem tartott ülése f. é. július hó 4-én, csütörtökön délelőtt 11 órakor fog megtartatni, melyre az elnökség a bizottság tagjainak mulhatlan megjelenését kéri.

Koalíciós pártvacsora. A koalíciós pártok holnap, szerdán este tartják meg rendes heti pártvacsoráikat a Royal-szálló nyári étkező helyiségében.

Vajda Sándor mentelmi ügye. A képviselőház mentelmi bizottsága ma délután 3 órakor *Gál* Sándor elnöklésével ülést tartott, amelyen a Vajda-ügyben elrendelt vizsgálatot folytatták. A bizottság ez alkalommal nagyvázsonyi *Horváth* József, *Somogyi* Aladár, *Muzsa* Gyula és *Ráth* Endre képviselőket és *Köbor* Dezső képviselőházi terembiztost hallgatta ki. Ezzel a vizsgálat befejezést nyert és a bizottság legközelebbi ülésén már az előadó javaslata kerül tárgyalás alá.

A t. Házból.

I. Csinyek és ellencsinyek.

Gromon Dezső, a képviselőházba jövén, szintén konstata, ami különben egyhangulag elfogadott tény, hogy:

— Itt van a legkellemesebb hűvösség.

— Kellemes annak, akinek nem kell itt lenni — feleltük — de legkellemetlenebb az idekötöttnek.

És már-már kitudódik az is, hogy a hűvösséget sem lehet általánosságban akceptálni. Melegítik a szenvedélyek a horvátok pártját és forralja a düht a magyarokban az ő izgátságuk.

Egyébiránt titokzatos arczzal járunk. Nagyokat hallgatunk és tetetjük, mintha mindnyájan tudnánk valami rendkívülit, nagyszerűt, cifrát, fifikusát. Már tudniillik olyat tudunk, amivel mi magyarok lefőzzük a horvát obstrukciósok rendkívülségét, nagyszerűségét, cifraságát és fifikáját! Ismeretlen ábrázatokat látunk. A téli saison óta nem látott alakok jelennek meg feketére sülve. Bevannak osztva a magyar képviselők turnusokra, hogy győzzék a horvátok obstrukcióját és ha valamire szükség lenne, a határozatképesség kéznél legyen. Ha száz képviselő állandóan itt van, még háromszáztizenkettő vakációzhatik, gazdálkodhat. Persze a negyven horvát ezuttal nem számít, mivelhogy ők negyvenen az igazi tényezők és ők döntenek a többi négyszáztizenkettőnek nyári sorsa felett. Fehér vászonöltözetet hord már Ugron Gábor is, de Hadik János is. Valamikor az ilyet obstrukciós ruhának hívták, most obstrukció törőnek nevezik. A horvátok még annyira az elején vannak, hogy közülök csak egynek van villogó vászonja.

A sugdosók halkán járnak.

Mindez csak csalétek — mondják egymásnak. — A turnusokba osztás csalétek, hadd gondolják a horvátok, hogy mi már teljesen berendezkedünk az obstrukció türesére. Csalétek a fehér ruha is, hogy ők izzadjanak tőle. És amikor javában hiszik, hogy ők már boldogok, amikor odáig vannak a győzelemben, decemberig megcsinálják obstrukciójuk tervét, akkor egyszerre lecsap egy bomba és egy perc alatt mindennek vége.

— Egy perc alatt, vagy egy Perczel alatt?

— Nem mondhatom meg. Ez a titok. De ugye bár az obstrukció csiny, tehát vele szemben legalkalmasabb fegyver az ellencsiny...

— Mi lehet az? Mi lehet az?

— Igen, igen... Jó volna tudni... A fődolog, hogy elérkezett a tettek ideje, amikor kitűnő gondolatok, ötletek és eszmék keresztnak az obstrukció legyőzése céljára.

Ott állottunk és bámultunk. No most kedves atyámfiai, kik a nemzet bizalmának letéteményesei vagytok, lássuk, hány zsákkal telik portéka az obstrukciót verő ötletek tárházába? Az elnökség minden öt percben visszavonul és hármastanácsot ül. A képviselőket egyenként behívják s a mikor kijönnek, örömtől sugárzik az arcuk, „pszt“... mondják s ujjukat az ajkukra teszik, mire ott egy kis tintanyom marad. Tehát aláírtak valamit.

— En egészen biztos módot tudok — szól egy barátunk. — A magyar képviselők állapodjanak meg abban, hogy nyolcz órakor van tíz óra. A órájukat igazítsák előre két órával. Egy éjszaka a képviselőház összes óráit is kell igazítani, hogy másnapra nyolcz órakor itt már tíz óra legyen. És ezen nyolcz órai

tíz órára begyűlvén a magyar képviselők, pár perc alatt megszavaznák a vasuti pragmatikáról szóló törvényjavaslatot részleteiben, a jegyzőkönyvet hitelesítenék és mire a horvátok a régi tíz órára bejőnének, itt azt látnák, hogy már tizenkét óra van és már mindennek vége van.

— Igen ám — hallatszott az ellenetés — de akkor az egész városban konstata, hogy a képviselőház órája rosszul jár.

— Dehogyan is. Az egész város, sőt az egész ország azt mondaná, hogy ezen a napon járt legjobban a képviselőház órája.

Kicsi hiba volt, hogy el nem fogadták az eszmét, amikor kisült, hogy ilyen gondolattal Tiszáék is foglalkoztak volt a régi magyar obstrukcióval szemben. Tisza-utánzás ellen tehát tiltakoztak.

Következett más gondolat. A képviselőházban ki kell nyitni a vízcsepokat. A magyarok erről eleve tudomást szerezve, a régi házban gyűlnek össze a Sándor-utcában, ott megszavazzák a törvényjavaslatot, míg itt a horvátok belefutnak az árvízbe. Ezuttal a Ház területét Cselepatáknak nevezik el.

Más terv. Valahányszor egy horvát szónokot hívnak fel, mindig álljon fel egy magyar, mintha ő volna a horvát és jelentse ki, hogy eláll a szótól. Ugyanugy minden horvát indítványt visszavonna egy magyar képviselő és nyomban szavaznának.

Megint más. Be kell nyújtani egy indítványt, mely szerint a törvényjavaslat összes paragrafusai egy szakaszba olvasztatnak s a Ház ezt megszavazza.

Hogy mi lesz a tervekkel, majd elvállik. Egyelőre olyan plánum érvényesült, amelyik itt nincs felsorolva.

Még folyton a czímet tárgyalták ma a horvátok. Návay Lajos eszközölte az első, második és harmadik csemetéseket, sorra leültette a horvátokat, akik a határozati javaslatok számát növelték. Már Justh Gyula is használta az elnöklésben a konduktori csemetéseket s így el lehetett érni, hogy féltizenkét órára a czím felett szavazásra került volna a sor. A horvátok persze névszerinti szavazást kértek. Erre következett a meglepetés. Justh Gyula egy ívet olvasatott fel, melyen magyar képviselők a névszerinti szavazás holnapra halasztását kérik. Tehát a névszerinti szavazást a holnapi ülésre halasztja. Következik az első paragrafus tárgyalása.

— Helyes! Helyes! — kiáltják örvendve a magyarok — és kárörömmel tekintenek a horvátokra: „Mink is tudunk ám csinyre csinyt...”

Arra számítottak, hogy a horvátok nincsenek elkészülve az 1. §. vitájára és elrekednek.

De csalódtak. A horvátok fel vannak szerelve indítványokkal még vagy tíz paragrafusra. Hisz az obstrukcióhoz nincs egyelőre egyébre szükségük, mint indítványokra és szájakra. Ezekből pedig van bőven.

* * *

II. Próbáljunk mást,

Folytatják az első paragrafus vitáját csak úgy mint a czímet. Rakovszky István elnököl és a horvátok beszélnek, Rakovszky csemet, először, másodszor, harmadszor, egy szónok leül, de van helyette másik, helyett harmadik és már itt van Supiló a házszabályvitával, a technikai obstrukció e kipróbált időtöltő gépevel. No most...

No most lássuk, mit lehet csinálni. Egy horvát közbeszól. A magyarok kiabálnak. Ki volt az a horvát.

— Ki volt? — kérdezi Rakovszky. Ha van bátorsága a házszabályokat megsérteni, legyen bátorsága ahhoz is, hogy megnevezze magát.

— Én volt, Magdics!

— Rendreutasítom — szóla Rakovszky.

— Köszönöm szépen — feleli az horvátul.

— Másodszor rendreutasítom...

— Azt is kö...

Többet nem mondhatott. A magyarok felugrottak:

— Hítvány disznók! — kiáltották a horvátoknak horvátul.

A horvátok is mind felállottak és öklüket emelgették. Most a magyarok megrohanták a horvátokat. Erre Rakovszky az ülést felfüggesztette.

Most annak kellett volna következni, hogy a magyarok kiteszék az ülésteremből a horvátokat, elkisérjék a ruhatárhoz, odaadják kapjukat, levigyék a lépcsőkön, felültsék a villanyosra és elutazzassák Zágrába. Aztán a magyarok visszatérve megszavazzák a törvényjavaslatot.

Ez sem így történt. Amikor Rakovszky István ismét megnyitotta az ülést, azt látta, hogy a horvátok mind itt vannak. A magyarok közül még Olay Lajos férközött legközelebb hozzájuk, de a kiáltása tompa volt. És mindenki mást is visszatartott maga Justh Gyula, sőt Darányi Ignác is.

A hűvös temperatura meleg lett, de aztán ismét lehült.

— Nektek is vannak gyermekeitek, nekünk is — mondta a kecskeszakállu horvát. — Mit okoskodjunk.

Sőt Rakovszky kénytelen volt Fernbach és Hentz Károlyt rendreutasítani, ezek pedig nem horvátok, hanem magyarok.

— Menjünk tovább...

Bizony-bizony akárhogyan megyünk, bármennyire szállítjuk is ki a végállomáson a horvát szónokokat, még folytonosan csak az első paragrafusnál vagyunk, az ellencsinyek nem sikerülnek, pedig már egy óra van s az arató ember ilyenkor déli pihenő után új rendet kezd.

* * *

III. Minden a régiben.

Ebéd után duplán kitűnt, hogy minden a régiben marad. Az egyik horvátnak ijedtében a torkán akadt ugyan a szó, de miután az elnök kijelentette, hogy aki nem beszél, az hoppon marad és hogy most már másnak kell következnie: a horvátok zajt csaptak és zárt ülést kértek.

A zárt ülést pedig nem lehet azzal ellensúlyozni, hogy a magyarok szintén zárt ülést kérjenek. Ebből csak az lenne, hogy egyféle időpocsékolásból kétfélet csinálnának.

Akik reggel még reménykedve, titokzatosan sugtak, azok most lehorgasztott fővel ültek. Zárt ülés, házszabályvita, az első paragrafus tárgyalása: ugyanolyan technikai obstrukció, mint a minő az eddigi volt.

Tehát marad minden a régiben, amíg holnapra valami újat találnak, új ellencsinyeket a régi csinyekkel szemben.

Vagy jobb lesz az eddigiéknél, vagy rosszabb, avagy csak olyan rossz, mint volt.

Mindenképpen még csak az első paragrafusnál vagyunk.

ORSZÁGGYÜLES.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, július 2.

A horvát obstrukció oly méreteket öltött, hogy a Háza alig lehet ráósmerni. Dühös emberek járnak-kelenek összeszorított ököllel és és tehetetlenül nézik, amint néhány ember megakasztja a parlament funkcionálását. Csak fokozza a haragot, hogy az obstrukció nyelvét senkisért érti. Valahogy úgy érzik magukat tehát az emberek, mintha olyan veszedelemmel állnának szemközt, melynek nyitját sehogysen tudják megtalálni. Csak hallják-hallják, hogy kelepel az obstrukció, de hogy ezt a kelepét mi mozgatja, valójában senkisért tudja. A nagy többség a boszuságtól sápadtan nézi, amint az elnök emberföltötti erővel viaskodik — nem azért, hogy az obstrukciót elfojtsa, de hogy a házszabály-szabta mederbe terelje. Mind a három elnök elnököl egymásután, s mind a hármat csak ez az egy cél vezeti. A horvátok pedig hallatlan cinizmussal forgatják a technikai obstrukció legkopottabb fegyvereit. Ma is még mindig a vasutasok pragmatikájának címéhez adogattak be módosításokat. Persze, valami mondanivalója egyiküknek sem volt. Rendesen ezt a sémát követi mindig. A jegyző nevére szólítja valamelyiket. Az illető először nem reagál a szólításra és csak hosszú nógatásra áll föl helyéről. De nem beszél rögtön. Nézdégél jobbra-balra és végül nagy nehezen kiböki: „visoki sabore! „Ezt e két szót háromszor-négyszer elismélti. Közben nagyokat nyel, vizet iszik, orrát fújja, megvakarja a tarkóját, megbámulja a karzat hölgyeit és igazít egyet a gallérján. Aztán lassan, vontatottan beszélni kezd mindenféléről. Ami csak eszébe jut: főnév, tulajdonnév, város neve, kötőszó, vers-sor, czilátum, strófa, mind elmondja. Ha az elnök figyelmezteti, nem törődik a figyelmeztetéssel; folytatja ott, ahol elhagyta. A vége, természetesen az, hogy a szót megvonják tőle. Ezzel azonban nem törődik, mert hiszen célját elérte: a Ház idejéből letört egy darabot. Sőt a szövegmonás igen alkalmas új vita támasztására. A házszabályokhoz lehet beszélni akár valamennyinek; újból szembe lehet szállni az elnökkel, vitakozhatnak mindenről. Hogy a szót ismét megvonják: mellékes, mert hiszen néhány percet már sikerült elsikkasztani. És a horvátok ezt a játékot elképzelhetetlen szemérmelenséggel üzték. Popovics Dusán például a legfelháborítottabb módon provokálta, hogy megvonják tőle a szót. Az elnök szantszándékkal türte, hogy lábbal tiporja a házszabályokat, hadd lássa az ország, mire képes ez az alávaló banda. Hát bizony nagyon sokra képes. Magához a címhez tizenkét határozati javaslatot nyújtottak be. Mikor szavazásra került a sor, a magyar képviselők a névszerinti szavazásnak holnapra való halasztását kérték. A horvátokat készületlenül találta ez a sakkhuzás. Azt hitték, hogy a mai ülést betölthetik a névszerinti szavazással és így az első paragrafusokhoz nem igen készítették el a módosításokat. Amikor az első szakaszhoz az első horvát szónokot felszólították, csak makogott az illető, azt sem tudta, miről van szó. Társai kezébe nyomtak valami írást és arról olvasott. Elképzelhető, hogy ilyen körülmények között milyen alacsony színvonalra süllyedt a technikai obstrukció. Hiszen ha készülnék beszédjeikre, akkor sem igen tudnak negyedóránál tovább tisztességesen beszélni, hát még, amikor váratlanul kellett szólaniok: — kinos gyötrem volt végignézni ezt a komédiát. Fernbach Péter meg nem állhatta,

hogy kemény szót ne vágjon hozzájuk? Azt mondta nekik horvát nyelven: disznók. Az obstrukciók roppant megvadultak ezért a szóért. Tomboló lármával követelték, hogy az elnök utasítsa rendre Fernbach Pétert. A magyar képviselőket is elhagyta a béketűrés. Egyik-másik fölemelt kézzel rohant feljűk. Általános kavardás támadt, úgy, hogy barát és ellenség nem ösmerte meg egymást. Így történt, hogy Keszits Antalt — aki súlyos inzultusokkal illette a horvátokat — Emödy József horvátok nézte. Hozzája ugrott tehát és iszonyatos dühvel támadt neki. Keszits viszont Emödyt nézte horvátok. Végre egy magyar képviselő észrevette a tévedést és fölvilágosította őket. De ugyanabban a pillanatban Olay Lajos kezdte el szidni Keszitset és Emödyt, mert azt hitte róluk, hogy az obstrukciók közé tartoznak. Perczek multak, míg ebben a zürzavarban némi rendet lehetett teremteni. De akkorára az elnök már felfüggesztette az ülést. A magyar képviselők rettenetesen föl voltak háborodva. „Valamit tenni kell!“ — ez volt minden ajkon. A horvátok pedig szünet után vigan folytatták vakmerőségüket. S amikor az elnök némileg, a házszabályok értelmében, korlátozni akarta csapongásaikat, zárt ülést kértek. Ez csak növelte az izgalmat. A zárt ülésben azután arról panaszkodtak, hogy az elnök jogtalanul vonja meg tőlük a szót, névszerinti szavazást kéri izeiket félredobja és hogy egyáltalában velük nem úgy bánik, mint a magyar képviselőkkel. Erre a föllentésre az elnök nem felelhetett egyebet, mint hogy megállapította a való tényeket; ezek azt bizonyították, hogy mindenkor a házszabályok szerint járt el. Még Holló Lajos is beszélt a zárt ülésben és aztán újból megnyitották a nyílt ülést. A nyílt ülésben folytatták a vasuti pragmatika tárgyalását — helyesebben a horvátok folytatták a technikai obstrukciót. Határozati javaslatokat nyújtottak be, megvonatták maguktól a szót, hep-cziáskodtak és bitang módon lopták az időt. (Azt kívánták többek között, hogy a javaslatban a magyar szent korona területéről legyen szó.) Három óra után végződött az ülés. A magyar képviselők idegessége oly fokra hágott, hogy könnyen lehetséges, hogy a holnapi napon csilapulást fog keresni ez az izgékonyosság.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött d. e. tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula, Návay Lajos és Rakovszky

Jegyzők: Hammersberg László és Thorotzkay

Miklós.

Az elnök: Az ülést megnyitja. Elnöki bejelentés nem lévén, következéit a vasuti pragmatikáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatása.

A technikai obstrukció.

A czimnél Privicsévics Szvetozár a zárszó jogával él és horvátul közjogi fejtegetésekbe bocsátkozik.

Az elnök: Tessék a tárgynál maradni. (Helyes! balfelől.)

Privicsévics Szvetozár ismét eltér a tárgytól. Az elnök: Ha a képviselő ur folyton eltér a tárgytól, kénytelen leszék a szót megvonni!

Privicsévics Szvetozár közjogi fejtegetésekbe kezd újból.

Az elnök megvonja a szót Privicsévictől. (Általános helyeslés.)

Vinkovics Bozsó a házszabályokhoz kérve szót, kárhoztatja az elnöki szövegmonást. (Zaj.)

Az elnök: A házszabályok köteleességévé tessék az elnöknek, hogy kétszeri eredménytelen figyelmeztetés után a szót megvonja. (Általános helyeslés. Zaj a horvátoknál.) Ebben a kérdésben vitának nincs helye. (Igaz! Ugy van!)

Brics Vatrosláv a címhez kér szót, de közjogi magyarázatokba esik.

Az elnök első ízben figyelmezteti. Brics továbbra is eltér a tárgytól.

Az elnök megvonja tőle a szót.

Lorkovics Iván emelkedik szólásra. (Felkiáltások: Üljön le! Nagy zaj.) A képviselőknek jogában van kérni a Ház engedelmét, hogy a tárgytól eltérhessen...

Az elnök: Igen, de a képviselő ur nem kérte. Kétszer figyelmeztettem, nem használt, tehát megvontam a szót. (Általános, élénk helyeslés.)

Privicsévics Szvetozár: Az elnök az ő nevét is említette...

Az elnök: Nem engedhetem meg, hogy a képviselő ur ezen alapon polémiát folytasson, mert én nem említettem meg az ő nevét. Tessék a következő szónokot felhívni!

Privicsévics továbbra is állva marad. (Felkiáltások: Leülni!)

Gróf Thorotzkay Miklós jegyző: Popovics Dusán!

Popovics Dusán a zárszó jogával élve, indítványát indokolja. (Nagy zaj.)

Az elnök: Kérem a képviselő urat, hogy tekintettel a Ház hangulatára, röviden indokolja indítványát. (Helyeslés és derűtlenség.)

Popovics Dusán hosszas fejtegetés után szünetet kér. (Derűtlenség.)

Az elnök: Nem ad szünetet.

Popovics Dusán engedelmet kér, hogy a tárgytól eltérhessen.

A Ház nem adja meg az engedélyt.

Eber Antal: Nem kell megengedni, hogy itt komédiázzon! (Zaj.)

Popovics Dusán: Az 1868...

Förster Ottó: Pénzt számol? (Derűtlenség.)

Az elnök: A kiegyezési törvényről ne tessék beszélni! Másodszor figyelmeztetem.

Popovics Dusán: Már másodszor?! (Derűtlenség.)

Az idézett törvényről beszél.

Az elnök megvonja a szót. (Helyeslés. Felkiáltások: Gratulálunk, Dusán!) Surmin képviselő következik.

Surmia György: Általánosságban szól a tárgyról. Az elnök: Figyelmezteti, hogy a címhez szóljon. Eddig csak arról beszélt, amiről nem akar; a jövőben beszéljen arról, amiről tud. (Helyeslés.)

Surmin György: Hosszasan beszél horvát nyelven s indokolja módosítványát.

Modrusán Gusztáv: Általánosságban szól a címhez.

Justh Gyula elfoglalja az elnöki széket. Egy más után kétszer figyelmezteti szónokot, hogy maradjon a tárgynál, mert különben megvonja tőle a szót. Minthogy Modrusán tovább is általánosságban beszél, elnök megvonja tőle a szót.

A szavazás.

Az elnök: Minthogy előadó nem kíván szólni, a vitát bezárja. Felteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház az eredeti címet az indítványozott új címekkel szemben. A szavazásra vonatkozólag 20 képviselőnél többen névszerinti szavazást kértek.

Hammersberg László felolvassa az aláírók neveit.

Az elnök: A névszerinti szavazást husz képviselő holnapra kéri halasztani. Következik tehát az első szakasz.

Elnöki intelmek.

Lorkovics Iván: Horvátul szól az első szakaszhoz s áttéved a cím vitatásába.

Az elnök: Tessék a tárgyhöz szólni, most nem a címről van szó.

Lorkovics Iván: Folytatja beszédét horvát nyelven.

Az elnök: Nagyon kérem a képviselő urat, méltóztassék a képviselőház türelmével számolni. Heteken keresztül hallgatjuk itt a képviselő urak horvát beszédeit, melyeket nem értenek a magyar képviselő urak, ezek pedig nem értik a képviselőháznak ügykezelési nyelvét. Az kérem, hogy önök itt, mint a képviselő ur is most, ugyanazon mondatot tizszer ismétlik egymásután, nem felel meg annak az intenczióknak, amely a házszabályokba le van fektetve és ha türelmetlenség fog mutatkozni a többi képviselő urak padjain, akkor magukra vessenek a tisztelt képviselő urak. Hogy itt mesterségesen azzal, hogy egy mondatot tizszer is ismételnék, huzzák a vitát, az semmi körülmények között meg nem engedhető. (Élénk helyeslés.)

Holló Lajos: Véget vetünk ennek a komédiának. (Zaj.)

Lorkovics Iván az 1868: XXX t.-cz.-rő! kezd beszélni.

Az elnöki széket Rakovszky István foglalja el. Az elnök: Másodszor figyelmezteti a szónokot, hogy ne térjen el a tárgytól. (Helyeslés.)

Lorkovics figyelmen kívül hagyja az elnöki intést.

Az elnök erre megvonja tőle a szót. (Helyeslés. Nagy zaj a horvátoknál.)

Lorkovics a házszabályokhoz akar szót kérni s tovább is állva marad. (Felkiáltások: Üljön le! Zágrábban sem hagyták beszélni!)

Az elnök: Vinkovics képviselő van szólásra feljegyezve.

Vinkovics Bozsó horvátul szól a szakaszhoz. Az elnök első ízben figyelmezteti. (Helyeslés.)

Vinkovics erre engedelmet kér, hogy eltérhesen a tárgytól.

A Ház nem engedi meg.

Hódy Gyula: Már három hete, hogy eltérnek a tárgytól! (Zaj.)

Markos Gyula: Még nem is beszéltek a tárgyhöz!

Egy hang jobbfelől: Bocsánatot kérjenek, nem ilyen engedelmet!

Vinkovics tovább beszél.

Az elnök másodsor figyelmezteti.

„Szinja!”

Vinkovics hosszú szünetet tart.

Az elnök erre megvonja tőle szót.

Magdics Péro lármázní kezd. (Nagy zaj a horvátoknál.)

Az elnök: Ki az? Hogy hívják a képviselő urat?

Magdics: Magdics Péro!

Az elnök: Rendreutasítom a képviselő urat! (Tetszés.)

Magdics Péro: Köszönöm szépen. (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Rendre! Rendre!)

Az elnök másodsor is rendreutasítja Magdicsot. (Helyeslés.)

Magdics Péro: Köszönöm!

Fernbach Péter: Szvinja! (Disznó!) (Folyton-tartó nagy zaj a Ház minden oldalán. A horvátok felugrának s kezeikkel hadonásznak. A képviselők a Ház közepére sereglének.)

Az elnök öt percze fölfüggeszti az ülést. Szünet után.

Az elnök: Újból megnyitja az ülést. A gyors-írók jelentéséből tudomására jutott, hogy Fernbach Péter egy horvát képviselővel szemben inparlamentáris kifejezést használt. Ezért utólag rendreutasítja. (Nagy zaj a horvátoknál.)

Hencz Károly közbeszól.

Az elnök Henczet is rendreutasítja.

Supiló Ferenc a házszabályokhoz beszél.

Lorkovics felolvas egy iratot és jelzi, hogy indítványt fog beadni.

Az elnök: (Csenget). T. képviselő ur, ezt már hallottuk és hogy véget vessünk ezen házszabályvitának, meg fogom a házszabályokat magyarázni. (Halljuk.) Nagy szerencsétlenség, hogy a képviselő urak nemcsak, hogy nem tudnak magyarul, hanem a házszabályokat is rosszul tudják.

A mi mindenekelőtt az indítványok beadását illeti, a házszabályok 216. §-a azt mondja. (Olvasza.) „Indítványt, ellenindítványt és módosítványt mindig írásba foglalva kell beadni s azok könyvmatása iránt a Ház vita nélkül egyszerű szavazással határoz.” Lorkovics képviselő ur itt felolvasott valamit egy papírról: kijelentette ugyan, hogy be fog nyújtani egy indítványt, de ezt az indítványt be nem terjesztette azért, mert tőle a szó házszabályszerűen megvonatott. Ebben a dologban különben nincs is oly nagy sérelem, mert a képviselő urak bármelyikének — ha ismernék a házszabályokat és ha értenének magyarul, akkor ezt tudnák ...

Ugron Gábor: Amint kötelesek tudni!

Az elnök: ...reparációt nyújt a 217. §-a, amely azt mondja: (Halljuk! Halljuk! Olvasza.) „Az indítványozónak mindig jogában áll indítványát vizsgálva, ha azonban más valaki azt magáévá teszi, az első indítványozó jogaiba lép és a netalán már megkezdett tárgyalás tovább folyik.” Ha tehát Lorkovics képviselő ur ettől a jogától elesett, a következő képviselő ur ezzel a joggal annál is inkább élhet, mert nem hiszem, hogy a képviselő urak sok olyan indítványt fognak betervezni, amelyek egymással szemben állanak.

Ami a másik sérelmet, t. i. a 207. §. megsértését illeti, a 207. §. azt a jogot egyenesen az elnöknek adja meg a Ház felhívása után. Természetes, hogy ez a megkérdés úgy történhetik, hogy az elnök felteszi a kérdést: megadja-e a Ház azt az engedélyt vagy sem. E kérdés felett más, mint egyszerű szavazás nem is lehetséges.

De ha még ez az okoskodásom és bizonyításom sem állana meg, már azon oknál fogva sem állhat fenn a t. képviselő ur által panaszolt sérelem, mert már akkor a Ház megkérdetett és döntött, amidőn a névszerinti szavazást kérő ív hozzám felnyújtott. (Élénk helyeslés a baloldalon.) Akár így, akár úgy áll tehát a dolog, nekem igazam van. (Élénk helyeslés a baloldalon. Halljuk! Halljuk!)

De, hogy én a házszabályokat helyesen kezelttem, azt az a körülmény is mutatja, hogy azon kérdés fölött, hogy vajjon megadja-e a Ház az engedélyt arra, hogy a tárgytól valaki eltérhesen, igen vagy nem, nyomban kell intézkedni. Hiszen tudják a t. képviselő urak, mert az imént is tapasztalták, hogy egy, a névszerinti szavazás elhatározását célzó kéréssel a névszerinti szavazást el lehet halasztani. Már pedig a házszabályok 212. §-a azt mondja, hogy a megkezdett beszédet ugyanazon az ülésen kell bevégezni. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Menjünk tovább! Kit illet a szó?

Babics Gyalszki feláll, de nem beszél. (Nagy zaj.)

Az elnök megvonja tőle a szót. (Gunyos taps a horvátoknál.) Lukinicsot illeti a szó!

Lukinics Ödön eltér a tárgytól.

Az elnök első ízben figyelmezteti.

Lukinics nem hallgat a figyelmeztetésre.

Az elnök újból figyelmezteti. (Helyeslés.)

Lukinics tovább beszél.

Az elnök megvonja tőle a szót. (Nagy zaj.)

Popovics a házszabályokhoz kér szót és az elnöki intézkedést bírálja.

Az elnök: Ez a kérdés már tisztázva van, vitának nincs helye. Megvonom a szót.

Popovics állva marad.

Felkiáltások: Üljön le! A mentelmi bizottsághoz utasítani!

Az elnök: Ha Popovics képviselő ur engedetlenkedik, a mentelmi bizottsághoz utasítom. (Helyes!)

Penics képviselő következik.

Penics Bogdán jelzi, hogy röviden fog szólni.

Az elnök: A képviselő ur ezen kijelentését azonnal honoráljuk, hogy csendben hallgatjuk meg. (Derülttség.)

Penics: Indokolja, miért szólal föl.

Az elnök: Első ízben figyelmezteti, maradjon a tárgynál.

Penics: Végül indítványt nyújt be az első szakasz megváltoztatására. (Zaj.)

Az elnök: Jelenti, hogy husz horvát képviselő zárt ülést kért. Elrendeli a zárt ülést és felszólítja a karzatok közönségét, hogy távozzanak. Az ülést felfüggeszti öt percze.

A zárt ülés.

Bakovszky elnök a zárt ülést megnyitja.

Popovics Dusán horvátul indokolja a zárt ülést. Felkiáltások: Magyarul! Nem értjük!

Az elnök: Kérem, itt most nincs tolmács, tessék tehát magyarul megindokolni, hogy miért kérték a zárt ülést.

Popovics Dusán (magyarul): Nem helyes, amit az elnök mond. Az 1868-iki törvényben meg van a jogunk, hogy itt horvátul beszéljünk. (Felkiáltások: is! is!) Igenis, is, de ha én horvátul akarok beszélni. (Felkiáltások: De nem zárt ülésen!) Zárt ülésen is! A zárt ülést azért kérték, mert megsértették a 227-ik szakaszt. Egy képviselőtől megvonták a szót, holott egyszer sem volt figyelmeztetve. Ez volt Babics képviselőnél az eset. Ő felállt, de el sem kezdett beszélni és az elnök ur megvonta a szót tőle, mert nem kezdte meg mindjárt a beszédét. Babics azért nem kezdett mindjárt beszélni, mert a Házban nagy zaj volt.

Az elnök: Ha az eset így lett volna, ez a szólásszabadság súlyos sérelme lett volna, amit senki nem akar közöttünk. Babics képviselő urat kétszer is felhívták szólásra, de harmadszori felhívásra sem kezdte meg beszédét. Ezért voltam kénytelen mást felhívni.

Popovics Dusán: Előhossa Lorkovics esetét.

Az elnök: E fölött a Ház már nyílt ülésben határozott.

Popovics Dusán: Ilyen viszonyok között mi itt nem beszélhetünk. (Helyes! Ne is beszéljenek!)

Az elnök: A házszabályok mindenkivel szemben egyformán alkalmazhatók, a képviselő urak nem panaszkodhatnak a magyar türelem ellen, amelyvel szemben nem kiméletesek, amikor nem ismert nyelven oly hosszasan beszélnek és így használják föl azt a jogot, amelyet a magyar nagylelkűség adott nekik.

Holló Lajos: Az elnök eljárása teljesen házszabályszerű volt, mert teljesen joggal hihette, hogy az a képviselő nem akar élni szólásjogával. A horvát képviselők nem panaszkodhatnak. Utal az 1848-iki törvényre, amely szerint a törvényhozás nyelve egyedül a magyar. Az 1868-iki törvény megengedi, hogy horvátul is beszélhessenek, de hogy itt heteken keresztül a horvát nyelv legyen az uralkodó, ez ellenkezik a törvény intencióival. Inti a horvátokat, hogy ne éljenek vissza a magyar nemzet türelmével. Ha itt azt látják, hogy ők meg akarják akadályozni ami törvényhozói munkánkat, akkor nekünk is kell módokat keresni, hogy ezt a törekvést megfússuk. (Élénk helyeslés.) Kéri a zárt ülést berekesztését.

Az elnök: A zárt ülést berekeszti.

A nyílt ülés.

Szünet után.

Tuskán Gergely: Az első szakaszhoz beszél horvátul.

Az elnök: Figyelmezteti a szónokot, ne térjen el a tárgytól.

Tuskán Gergely: Az 1. §-hoz egészen új szöveget ajánl.

Zagorac István Horvát nyelven szól az első szakaszhoz.

Az elnök: Figyelmezteti, hogy ne térjen el a tárgytól, mert az első szakasz határozottan kimondja, hogy csak a közfoglalmu vasutakról van szó. Ez az első figyelmeztetés. (Derülttség.) Elnök rövid idő múlva másodsor figyelmezteti, hogy harmadizben megvonja tőle a szót.

Zagorac István erre felolvasa módosítását.

Surmin György pár szó indokolás után tört magyar nyelven felolvasa indítványát, majd horvátul folytatja beszédét.

Az elnök kéri a szónokot, hogy szorosán a tárgynál maradjon.

Surmin György erre hamarosan befejezi beszédét.

Brlics Vatrosláv röviden indokolja indítványát.

Kraszojevics György pár szót mond horvátul s módosítást nyújt be. (Éljenzés.)

Budiszavlyevics Bude, Novoszel Mátyás rövid szavak kíséretében módosításokat nyújtanak be a szakaszhoz.

Lisszavác Mlácén módosítását indokolván azt mondja, hogy a magyar korona területe helyébe a magyar korona területei teendők a szakaszban. (Zaj.)

Az elnök: A magyar szent korona területe egységes. Ezt tudnia kellene a képviselő urnak s kifejezéseért rendreutasítom. (Élénk helyeslés.)

Lisszavác Mlácén ezután röviden bevégezti beszédét.

Pribicsevics Szvetozár: Hosszasan indokolja módosítását.

Az elnök: Többször figyelmezteti, hogy szigoruan ragaszkodjék a tárgyhöz.

Pribicsevics Szvetozár: Tört magyar nyelven felolvasa módosítását.

Felkiáltások: Nem engedjük meg!

Magdics Peró általánosságban beszél a javaslathoz.

Az elnök: Először figyelmeztetem, hogy most az első szakasz van tárgyalás alatt.

Magdics Peró: Közjogi alapon tárgyalja a szakaszt.

Az elnök figyelmezteti, ne bocsátkozzék közjogi fejtegetésekbe.

Felkiáltások: Másodsor!

Hódy Gyula: Menten jön. Senki többet harmadszor. (Derülttség.)

Magdics Peró: A szakasz törlesztést kéri.

Az elnök: Megállapítja a következő ülés idejét és rendjét.

Lorkovics Iván a napirendhez szól s javasolja, hogy a fizetésrendezés harmadszori olvasását is tűzzék napirendre.

A Ház az elnök napirendjavaslatát fogadja el.

Az elnök az ülést 3 óra után berekeszti.

Budapest, július 2.

Az állami munkásbiztosító hivatal megnyitása. A

tegnap életbeléptett állami munkásbiztosítási hivatal ma délután nyitotta meg Sztérényi József államtitkár Mentsik Ferenc másodelnök és a hivatal tisztviselői jelenlétében. Sztérényi József államtitkár megnyitott beszédében vázolta azokat a nagy feladatokat, melyeket a törvény a hivatalra ró. A törvény a kormány és a törvényhozás szociálpolitikájában határjelző. Az abban szabályozott munkásbiztosítás egy nagy társadalmi osztálynak, a termelés egyik fontos tényezőjének érdekeit védő és egészséges társadalmi politikát inauguráló intézmény kíván lenni, melynek folytatása a biztosítás teljes kiépítése és a munkások anyagi és erkölcsi színvonalának emelésére alkalmas többi törvényhozási alkotás lesz. A munkásbiztosítási hivatal feladata, hogy megvalósítsa a törvény intencióit és átültesse azokat az életbe azzal a szeretettel, melylyel a törvény megalkottatott, a bírói hatáskörben a lelkiismeret szavát és azokat a magasabb szempontokat követve, melyeket a védelmére szorult társadalmi osztály helyzete megkíván, a biztosítás hatáskörében pedig azzal a pártatlansággal és pedantériával, melylyel a közpénzek kezelését ellenőrizni kell. A hivatal pártatlansága és igazságszeretete legyen az az eszköz, mely minden igaztalan indulatot legyőz s mely a bizalom és szeretet érzületét ülteti el minden más érzés helyébe, mert ez a legerősebb támasz arra, hogy a munkásosztály javára a megkezdett uton tovább építhessünk. Az államtitkár beszéde után a munkásbiztosítási hivatal nevében dr. Mentsik Ferenc másodelnök szólott. Tolmácsolta a maga és tisztviselőitársai készségét, hogy nemcsak teljes odaadással és kötelességérzettel fognak feladataiknak eleget tenni, de odaadással kívánják ápolni azt a célt is, hogy a törvény végrehajtásánál tanúsított pártatlanság, igazságszeretet és a munkásosztály valódi szükségleteinek átérzése legyenek az az eszköz, melyek révén a munkásosztály érdekei a bizalom és szeretet elválaszthatatlan kapcsaival fűződjenek az intézményhez. A másodelnök válasza után Sztérényi József államtitkár a hivatalt megnyitottak

jelentette ki és több végrehajtási kérdést beszélt meg a tisztviselőkkel. Egyben jelezte, hogy a törvény életbeléptetési rendeleire néhány nap múlva megjelenik.

Függetlenségi pártgyűlés Gyomán. A gyomai választókerület függetlenségi pártja ma kerületi pártgyűlést tartott Gyomán, amelyen elhatározták, hogy az adóreform, az általános választói jog, az önálló vámterület, az önálló jegybank mielőbbi megvalósítását és tözsdereformnak, valamint a fedezetlen határidő-üzletnek rendezését feliratilag kérik fogják az országgyűlési függetlenségi és 48-as párttól. **Fábry Károly** képviselő a felvetett kérdésekről bő felvilágosítást nyújtott és megnyugtatta a pártgyűlést, hogy a függetlenségi és 48-as párt programjához híven mind e követeléseket meg fogja valósítani. **Arató Lajos**, a szeghalmi függetlenségi és 48-as párt elnökének indítványára a kormánynak bizalmat szavaztak és erről **Kossuth Ferenczet**, a függetlenségi párt elnökét táviratilag értesítették.

Negyvenegy esztendő.

— Königrätz után. —

Örömnapp, gyásznap, az emlékezet napja! Vajjon a jövőendő idők historikusa, akinek tisztá látását pártos szenvedelem el nem ferdíti, aki mindent meglát, minék a neve igazság, mily napnak fogja nevezni a königrätzit napot? Mi, akik megemlékezünk róla a mai napon, amikor a híres csatának negyvenegyedik évfordulója van, még vérzünk a sebekről, amelyeket ez a nap csak részben gyógyított meg. Csak részben — ismétljük — nagyon is nem egészen. Ránk nézve a königrätzit nap mindenképen örömnapot jelent.

De bármennyire kell is örvendünk ennek a napnak, látásunkat azért az örömteljes visszaemlékezés sem el nem homályosítja, sem el nem ferdíti. Mi azon a szemüvegen át is látunk, amelyen át látnak azok az osztrákok, akik nem szakadtak el az objektivitástól. Ugy tűnik fel előttünk, hogy minden gondolkodó osztráknak is örülnie kell, hogy akkor, azon a nevezetes napon nem győzött az osztrák armádia, hanem ellenkezőleg: legyőzött és csúnyán elnadrágotatott. Mert hol az az osztrák is, aki szívből ne gyűlölné az abszolutizmust. Nem kell az abszolutizmus sem magyarnak, sem osztráknak, sem senkinek. Az abszolutizmus az a méreggel teljes növény, mely beteggé teszi az emberi haladást és fejlődést s az emberi szabadság guzsba kötésével guzsba köti egyszersmind a szónak, a gondolatnak, az írásnak a szabadságát is. Ez pedig osztráknak sem lehet jó. Mert akár Lajtán innen, akár Lajtán túl, fenn a hideg északon, vagy lenn a meleg délen, az emberi faj nem tenyészik jól, ha keze-lába bilincsen van.

Már pedig az abszolutizmus kába fejére mért halálos csapás volt a königrätzit nap. S mert az általános emberi jogok szabádtak föl részben azon a napon, azért kell, vagy kellene, hogy osztrákok is örömnappnak tartsák. Ami általános ember, az elől osztrák sem zárkozhatik el, akár-mennyire osztrák is az istenadta.

Gyásznapnak tartja az osztrák armádia. Minden armádiának gyalázata az elnaspágolás, különösen, ha olyan csufos az, amilyen a königrätzit elnaspágolás volt.

Azonban az armádia gyászába a humornak nem egy sugara világlt bele, mely földerítő és tanulságos is egyszersmind, föltéve, hogy az osztrák hadsereg szellemének van fogékonysága a humor iránt és tud valamiből tanulságot levonni, amiben kételkedni alapos okunk van.

A humor kiapadhatlan forrása marad az ezen a napon született kolosszális frázisos jelentés: „Die Armee konzentriert sich *siegreich rückwärts*.“ Vajjon van-e hadsereg a világon, ahol szívből nem kacagtak volna a győzelmes „Rückwärts-Konzentrierung“-on? Így még nem parszifillált kifejezést, mint ezt. De ez is igazság, hogy kifejezés így még rá nem szolgált parszifillásra, mint ez. Az osztrák hadsereg egész nagyzási hóbortját nemcsak hogy teljesen kifejezi, de a fölséges komikum világításába is helyezi. Ugyanakkor kelt szárnyra az a jellemző

mondat is, hogy az osztrák armádia egy órával és egy eszmével mindig elkésik. Ezen a karakterisztikumon is nevettek már az öt világrész minden hadseregében. Mégis, akárhánny felig, vagy egészen sikerült vicczet faragtak is már ezeken a dolgokon, előnyére válhatna az osztrák hadseregnek, ha kissé, csak némileg tanulni tudna.

Igy azonban a gyászos emlékezetem kívül a humor emlékezete is marad ez a nap. Mert hogy is jegyezte fel valaki, aki fején találta a szegyet? Ez az a hadsereg, amely se nem tanul, se nem felejt. Vagy eltűnt-e a czopf azóta a hadseregből? Haladt egy lépésnyire is azóta? Minden intézmény hajlandó a reformra, csak éppen az osztrák armádia intézménye nem.

S nem minden humor nélkül való az sem, amivel a königrätzit elnadrágotást magyarázni, vagy menteni akarják. A sok stratégiai okon kívül azt is felemlítette valaki, hogy a nagyszerű vereséget tulajdonképpen a magyar nadrág okozta. Ugy van! Akármilyen kerekre nyílt szemekkel bámult is valaki erre a kijelentésre, osztrák „szakértők“ ennek a magyar szabásu ruhadarabnak tulajdonították a dolgot. Mert — ugy mondják — ez a nadrág szűk, szorít, szabad mozgásban akadályozza a katonát; a nadrágszija szorítja a májat, a vesét, a lépét, a hasfalakat. Csoda-e, — folytatják és végzik — ha az osztrák hadsereget megverték? Persze, persze! A magyar nadrág! Nemcsak a magyar szó, de a magyar szabásu ruha is szálla az osztrákok szemében. De azért mégis okunk van föltenni, hogy talán mégsem annyira a magyar nadrágban, mint inkább az osztrák armádia szellemében volt a hiba.

Gyásznapja mindenesetre annak, amit Bulow német birodalmi kancellár a legutóbbi nagy udvari bofrány viharában „idegen mérgező növény“-nek nevezett: a kamarillának.

Ez a nap volt alkotmányok napja. Ő idézte fel a háború rémét, kellett, hogy a logika törvényei szerint az ő sirját is megássa. Élt ugyan tovább még, de élete csak nyomorúságos látszat volt. Ez azonban még nem azt jelenti, mintha nem vetett volna gátat a szabadság fejlődésének, vagy a fejlődésnek általában. Hányszor emelte meg fel azután is sápadt fejét! Hányszor próbálkozott azóta megint lábra állni! Annyira látszott élni, hogy még a legutóbbi napokig is emlegették, sőt láthatóvá is lett. S ki tudja, isten a megmondhatója, meghalt-e valóban s kimúlt-e ebből az árnyékvilágból, kiadván csunya párját? Sokszor olybá ínt fel, mintha csak tetszhalott volna s időről-időre feltámadna sirjából. Ami maradás és reakció van a közéletben és politikában, aki ellensége a népek haladásának, felvilágosodásának, szabad és pompás fejlődésének, az mind tapsolva fogadná újraébredését, vagy feltámadását. Éppen azért kell, hogy örködjék a népek géniusza, nehogy új élet jusson a kadaverbe.

Örömnappja mindenképpen a magyarnak, ha nem is feljebb, ha nem is zavartalan. A megriadt abszolutizmus kénytelen volt letenni a fegyvert. A megszorult és megfélemlített dinasztia kénytelen volt helyreállítani az elkozott magyar alkotmányosságot.

Ezért örvendeni kell az évfordulónak, de az ünneplést halaszszuk későbbre. Majd valamikor, ezidőszert még beláthatlan időben, ha nemzeti eszménk rendőre testet öltenek és megvalósulnak, ha mindazt elérjük, amiért magyar szívek lelkesedtek, eleink küzdöttek, vértanúink meghaltak, ha szolgálczek nem működnek, szolgálhának nem görbülnek, ha a magyar lesz urra egészen ebben az országban, gonosz szomszéd nem nyugózi, ki sem is zsákmányolja, ha a nemzet erői felszabadulnak és érvényesülnek, akkor ám ünnepejük örömtűzekkel a königrätzit évfordulót. Addig azonban csak örvendünk, mert bizony, bizony ott sem tartanánk, ahol tartunk, ha a königrätzit nap nem lett volna.

KÜLFÖLD

Osztrák miniszterek a királynál. Pacak cseh miniszter tegnap kihallgatáson volt a királynál. A király, mielőtt Ischbe utazott, informálódni óhajtott az osztrák parlamenti helyzetre vonatkozólag. A király e célból nemcsak Pacakot, hanem az igazságügyminisztert is kihallgatásra hívatta. Pacakkal a király behatóan beszélt az általános választói jog alapján megejtett választásokról és a parlamenti helyzetről, valamint arról, hogyan fog a parlamenti helyzetet a választások eredménye után előreláthatólag alakulni.

Bécsből jelentj tudósítónk. A király — mint ma kiszivárgott — a tegnapi audiencián szemrehányást tett Pacak miniszternek a nyelvkérdés újabb megbolygatása miatt, ami veszélyezteti a parlament munkaképességét. Pacak részletesen kifejtette azokat az irányelveket, amelyek a cseh képviselőket a nyelvkérdés terén vezetik és reményét fejezte ki, hogy sikerülni fog az ügyet békésen megoldani.

Az osztrák képviselőház ülése. Az osztrák képviselőház mai ülést délelőtt 11 órakor nyitották meg. Délután 3 órakor az urakháza ülést tartott. A képviselőházban a hivatalnokok megrendszabályozására vonatkozó sürgős indítványt tárgyalták. A vitában mindenképp Koritovsky pénzügyminiszter szólal fel, aki kijelentette, hogy a három hivatalnokot nem a választásokkal kapcsolatban álló ténykedés miatt rendszabályozták meg, hanem azért, mert hivatali hatáskörükben kötelességükről megfélekedtek. A miniszter beszédét a szociáldemokraták többször közbekiáltásokkal szakították félbe, míg a keresztényszocialisták és lengyelek megtapsolják. A miniszter után gróf Sternberg beszélt, aki nagy derűtlenség közepette azt kérdezte a miniszterelnöktől, hogy vajjon a pénzügyminiszter által idézett francia beszédeket beveszik-e a jegyzőkönyvbe, miután a nemet nyelvű beszédeket oda nem szokták bevenni. A szónok kijelentette, hogy a pénzügyminiszter beszéde csak melegegődzés volt a szociáldemokratákkal szemben azért, hogy született. (Zajos derűtlenség.)

Az ülés további folyamán felette érdekes és jellemző volt a szavazás a szociáldemokrata Glöcklnek sürgős indítványa felett a hivatalnokok ismeretes megrendszabályozása tárgyában. A német szabadelvű pártok tagjainak nagyrésze ugyanis megszavazta az indítvány második részét, amely felszólítja a kormányt, hogy nyújtson be törvényjavaslatot a hivatalnokok szolgálati pragmatikájáról.

A német szabadelvtűeknek ez a szavazása felbőszítette a többi pártot, különösen a keresztényszocialistákat, akik tiltakoztak a megállapodás megszegése ellen. Allitóltag ugyanis Gessmann a keresztényszocialisták nevében megegyezett a német néppárt elnökével, dr. Chiarival, hogy a német pártok nem szavaznak a szociáldemokraták sürgős indítványára.

Szavazás közben lármás jelenetek kerekedtek a keresztény-szocialisták és a német szabadelvtűek közt; különösen Gessmann volt nagyon hangos és szidta a német szabadelvtűeket, megfenyegetvén őket a fegyverbarátság felbontásával.

A teremben nagy volt az izgatottság. A minisztereket is kinosan érintette, hogy a német szabadelvtűek a szociáldemokratákkal szavaztak és az ülés után bár Beck miniszterelnök nyíltan kifejezte rosszaságát a német szabadelvtűpárttal szemben.

A mai szavazás egyébként jelentős változásokra adhat okot a kabinetben; parlamenti körökben általában az a vélemény, hogy a német miniszterek megmaradása a kabinetben kérdéses lett és még egy ilyen szavazás alaposan megváltoztathatja a kormány összeállítását.

A válság Portugáliában. A vidékről beérkező jelentések a köztársasági mozgalom terjedéséről számolnak be. A fővárosban sajátágos hangulat uralkodik, tompa esend, de mindentelē észlelni lehet a lappangó izgatottságot, mely bármikor heves kitörésekben kereshet utat. A Daily Express-nek azt jelentik Lisszabonból, hogy tegnap a trónörökös elutasásakor az egész helyőrség készenlétben volt kaszárnyákban, hogy esetleges tüntetést elnyomjon. Amikor a trónörökös az Afrika gőzörsre szállt, egy parti propellerről, amely a szomszédtságban volt, ellenséges kiáltások halatszóttak a dinasztia és Franco miniszterelnök ellen, ami a királyi család tagjaira, a diplomatákra és a miniszterekre nagyon kellemetlen hatást tett. A rendőrség előjította a tüntetést és több embert letartóztatott. A király meghatalmazta Francot, hogyha szükségesnek látja, függesse föl az összes polgári jogokat, hirdesse ki Portugália összes városában az ostromállapotot és rendelje el az

egész országban a rögtönítélő bíraskodást. E közben azonban az egész országban szervezkednek a dinasztia-ellenes elemek s a köztársasági mozgalom most már oly mértékűt öltött, hogy elnyomása szinte lehetetlennek látszik. A monarchista pártok vezére, Ribairo, figyelmeztette a miniszterelnököt, hogy ha az abszolút kormányzást nem hagyja azonnal abba, nem áll jól azért, hogy az összes monarchisták át fognak pártolni a republikánusokhoz. A hivatalos lap közlése a minisztérium nyilatkozatát, amely szerint azt a tíz millió frankot, amelyet a király és az udvar kiadásainak fedezésére az utóbbi hónapokban parlamenti meghatalmazás nélkül az állampénztárból kivettek, egyelőre csak kölcsönképpen használták föl, jövőben azonban a parlamenti engedelem hiánya mellett is törvényes és megengedett kiadásnak fogják tekinteni; egyébként, ugymond a hivatalos nyilatkozat, ez az összeg sokkal csekélyebb, mint amennyire a király és az udvar háztartásának szüksége van és ennél fogva jövőben oly összegeket fognak az állampénztárból erre a célra kivenni, amekkora szükségesnek fog látszani.

Az Egyesült-Államok és Japán. A londoni Morning Post-nak azt jelentik Washingtonból, hogy az Egyesült-Államok kormánya intézkedett, hogy az amerikai flottának több csatahajója, amely ez idő szerint az Atlanti-tengeren van, a Csendes-óceánra menjen. A német kormány figyelmeztette az Egyesült-Államok kormányát, hogy nagy oktalanság tőle, hogy majdnem összes csatahajóját az Atlanti vizeken tartja. A londoni Globe is azt jelenti Washingtonból, hogy a tengerészeti hivatalból kiszivárgott hírek szerint az egész amerikai hadi flotta a Csendes-tengerre fog menni. Az amerikai kormány ezt az intézkedését körülbelül egy esztendő alatt fogja végrehajtani. Roosevelt elnök hozzájárult ehhez a tervhez s már most nem arról van szó, hogy erős páncélos hajóraj legyen a Csendes-tengeren, hanem olyan hajóhad, amelynek a világ egyetlen ellenségétől sem kell félnie. Tokióból azt jelentik, hogy a veszedelem elérte csúcspontját; nem beszélnek ugyan még közvetlen háboruveszedelemről, de a két állam barátságát nagyon komoly veszedelem fenyegeti, ha az Egyesült-Államok kormánya nem tesz meg minden lehetőt, hogy a japánok sértett önértékét kiengesztelje. Az amerikai flottában, amely a Csendes-tenger partjain fog állomásozni, tizenhat elsőrendű csatahajó van. Az amerikai kormány kijelenti, hogy ennek az intézkedésnek nincsen semminemű kihívó karaktere Japánország ellen s csak az a célja vele, hogy a békét még jobban biztosítsa.

A helyzet Oroszországban. Mescerszky herceg, a reakcionárius irányú Grasdanin kiadója, s a reakcionáriusok egyik vezérembere, aki főleg III. Sándor császár udvarában játszott veszedelmes szerepet, de még II. Miklós császárral is bizalmas viszonyban állt, az utóbbi időben letűnt a politikai színpadról. Senki sem törődik vele és Grasdaninnal, pedig Mescerszky nagyon érdekes megfigyelő. A Grasdanin egyik legutóbbi számában megírja, hogy minő hatást tett rá a дума feloszlatása. Mindenek előtt azt mondja, hogy a rend és béke helyreállítására nem elégséges egy új választói törvény. Sokkal fontosabb volna szerinte, ha magát az alaptörvényt változtatnák meg, amely az anarchiát előidézi. A дума mai szervezetében és más jogkörében mindig anarchiát fog előidézeni. Az anarchiát Mescerszky szerint az idézi elő, hogy a дума demokratikus intézménye és az alkotmányosság mellett is proklamáltatott az abszolutizmus fentartása, pedig ez az abszolutizmus már megmutatta, hogy teljesen tehetetlen. Az abszolutizmus nem szüntettetett meg, tehát a дума semmi olyan törvényt nem hozhat, ami sértene az abszolutizmust. Szóval az egész helyzet fából vaskarika, egy nonsens. Az alkotmányosságot a császár az abszolutizmus takarójának akarja felhasználni, s még a reakcionárius Mescerszky herceg is azt mondja, hogy alkotmányosságról nem lehet beszélni ott, ahol az abszolutizmus proklamáltatott.

Ami különben az orosz állapotokat illeti, egy moszkvai távirat azt jelenti, hogy a

rendőrség hosszas kutatások után végre megtalálta azt a titkos nyomdát, melyben a Horba című forradalmi lapot, melynek megjelenését már rég eltiltották, nyomták. A rendőrség a házkutatásnál meggyőződött arról, hogy rendes forradalmi nyomdára akadt, melyben több forradalmi iratot nyomtattak. Így többek között nagyon sok példányban nyomtak ki egy lázadó felhívást, melyet a дума feloszlatása után küldtek szét a birodalom minden részébe. A rendőrség a házkutatás alkalmával több személyt tartóztatott le, köztük három nőt, de egyiknek a személyazonosságát se sikerült megállapítani. Nevüket a le-tartóztatottak nem akarták megmondani. Az orosz kormány egyik, konzervatívizmusáról ismert tagja, Svanebak birodalmi ellenőr a múlt héten lemondott állásáról és kivált a kabinetből. Közte és miniszter társai között már régebben igen éles nézeteltérés támadt; Svanebak emiatt több mint egy hónapja beadta lemondását, amelynek elintézését azonban a második dumában beállított zavar késleltette. A дума feloszlatása után a császár Svanebak lemondását elintézte s a miniszter állásától fölmentette. Egy újságíró fölkereste a volt minisztert s megkérdezte, hogy mily okok késztették a kabinetből való kilépésre s melyek voltak azok a nézeteltérések, amelyek közte és Sztolipin között támadtak. Svanebak azonban nem volt hajlandó a részletekről nyilatkozni s csak azt hangoztatta, hogy a kormány el van szánva, hogy a végsőig folytatja a harcot az anarchia, a terrorizmus és a brigantizmus ellen. Svanebak, aki a birodalmi tanácsban viselt állását megtartja, legközelebb valami német fürdőbe utazik. Utódjául a birodalmi ellenőri állásban Lvov herceget és Gucskót emlegetik.

Ausztriában elkobozták.

Budapest, július 2.

Bécsben most kis könyvet adnak kézről-kézre, melyet az olvasók rejtelmes mosolylyal lapozgatnak. A könyvet tudniillik elkobozták. Az ügyész erre ajánlotta, a bírósági ítélet kimondotta s a felsőbb bíróság azt megerősítette. Hátra van még a nyilvános tárgyalás. És talán a szerző is ezt fogja választani. Ez a szerző tudniillik nem nagyon fél a nyilvánosságától s szeret előtte mindenféleképp csillogni. Bahr Herman ő, egyszerre fölfedezte magában az anti-bécsit, ezen a fejlődési fokon még nem ment keresztül. Mérges könyvet ír Bécsről, az ügyész csakugyan elkapja a csalétket és a legotrombább elkobozást viszi keresztül, melyet évek óta láttak.

Pedig ha valaha könyvet, ugye azt bátran át lehetett volna engedni sorsának. Annyira légből építették, hogy okvetlenül összeesett volna, ha magára hagyják. Csinos és sziporkázó könyv, ősbécsi jószág, melyet mindenki, miután mosolyogva elolvasta, szépen félretett volna. „Még mindig a régi bolondos Bahr, a saját énjének e temperamentumos színésze — mondották volna — az ezernyi átváltozás embere.“ És azzal a könyvet ad acta teszik.

Ekkor azonban egyszerre jő az ügyész és komolyan veszi az ügyet. Kijelenti, hogy a könyvecske olvasása államveszélyes, hogy Ausztria kiskoru gyermekei elől el kell zárni. A gyermekek kíváncsiak lesznek, érdeklődnek, macakodnak. Ide azzal a tiltott könyvvel! Mi az, mit mond? De igaza van! Csakugyan olyan mosdatlan kölykök vagyunk — rég tudtuk!

Mi lehet veszélyes az államra nézve ebben a könyvben? Bahr néhány oldalt ír a Habsburgok jelleméről nagy haragos hangulatban. Részint régismert dolgok a történelem lapjairól, részint különös pszilógikus fejtegetések a filiszterek meghökentésére. Bahr felállít egy tételt, azt a tételt, hogy a bécsiek nem a valóságnak, hanem a külszínnek az emberei és ezt a tételt bizonyítja minden vonalon. Nem valami különösen új, annál vadabban kellett felékesíteni. És ha valamelyes tudományos színezet is járul hozzá, a hatás kimaradhatatlan. Azért hát nekiesik a Habsburgoknak. Azoknak nem volt a valóság iránt érzéke. Valami programszerű eszméjük volt és

aszerint akarták a világot erőszakosan átgyurni. Így Miksa, I. Károly, II. Ferdinánd, II. József. Az egyik ezt akarta, a másik azt akarta, de mindegyik megakartta valósítani, amit akart, a tényleges viszonyok teljes elhanyagolásával. Tehát igazi zsarnokok. Ugyyszólván tipikus zsarnokok, mert vannak ilyen fejedelmi házak a zsarnokság századaiban tucatszámra és nincs egy vonás sem, mely Ausztriára nézve jellemző volna. Bahr azonban ugy tünteti fel, mintha azokban az időkben egyedül a Habsburgok cselekedtek volna így és ezzel történetileg megállapították volna a bécsieknek a kelte vérkeveredés által változékonyságra és formalizmusra hajló jellemét. A bécsiek — véli Bahr — sohasem lehettek ők, saját maguk, sohasem „valódi emberek“ — ezt a hatóság mindig megtiltotta — és így alattomosnak, látszatemberek lettek, akik a valóságot nem is akarják már és mindenütt a képzeletben vannak otthon.

Nagy ügyvédi készséggel állítja fel és bizonyítja ezt a tételt, nagy tárczairói hajlékonysággal adja megvesztegetőleg elő. De csak annyi igaz benne, amennyi elég, hogy a sok hamisat észrevétlenül elleplezze. Egy kevés bűvészkedéssel ugyanazt lehetne a bajorokról, szászokról vagy francziákról állítani, vagy a bécsiekéről az ellenkezőt bizonyítani. (Talán így mindig göröcsösen ragaszkodtak a valósághoz, elvesztették a távolba való nézést, rövidlátással mindig a kicsihez alkalmazkodtak s elvesztették így minden erős tulajdonságukat, jelentékeny erkölcsi petyhüdség mindennek a következménye.) Minden csak azon fordul meg, hogy milyen gyakorlatossággal dobják a levegőbe és fogják fel a golyókat, jobbra-e vagy balra, az nem változtat a dolgon. Mindent meg lehet „csinálni“. Hogy az ember érdekes maradjon amellet, az sem boszorkányság. Csak ha az ügyészesség beleavatkozik, akkor merül fel annak a veszélye, hogy ezt a szemfényvesztést komolyan vegyék.

Vagy csakugyan azt hitték, hogy a Habsburgokat védelembe kell venni Bahr ellen? Vagy azért haragudtak meg, mert oly merész volt, hogy az udvari tanácsosság államfentartó intézményét sem kímélte? Ez persze főbenjáró bűn volt. A Habsburgok nélkül még el lehet Ausztriát képzelni, de udvari tanácsosok nélkül — soha!

Bahr maga is osztrák és ép úgy hozzártartozik Bécshez, mint Ignotus, vagy Molnár Ferencz Budapesthez. Mikor könyvecskéjét olvastam, eszembe jutott a régi iskolai tréfa: Szimonidesz, a krétai azt mondotta, minden krétai hazug. De Szimonidesz maga is krétai, tehát amit mond, nem igaz. És így Bahr kitöréseit olvasva a bécsiek ellen, azzal vigasztalódtam, hogy Bahr maga is bécsi (noha Linzben született). És tényleg a könyvecskében számos, bájos helyre akadtam, mely Bahr Hermann jellemzi. Ha például beírja keltát. Urához felhízelgi magát. Könnyen teheti, mert nem kell semmit se legyőznie, mert magának nincs tartalma.

Lényege az, hogy formát hoz, ereje az, hogy formát ad, de önmaga nem bírja azt tartalommal kitölteni, ahhoz mindig idegen talentumra van szüksége és ha magát ennek odaadja, nem veszít semmit, sőt önmagát megnyeri. Addig nem ismerte magát, általa megismeri, általa látja magát. A „nép“ szó helyett a „talentum“ szót alkalmaztam és úgy találtam, hogy ez a mondat így eléggé jellemzi Bahr irodalomtörténeti hivatását Ausztriában. Bahr tehát megérti a bécsieken önmagát és önmagán a bécsieket. Ebben van — cum grano salis érve — könyvecskéjének értéke. Halljuk csak, mit mond a bécsiek színészi voltáról: „Ez bécsies lesz: hogy magát ugyyszólván a helyzet emberévé tegye. A bécsivel nem történik meg, hogy egyszerre hirtelen érzi: szeretek, hanem előre tudja: itt van az idő, amikor a te viszonyaid között, az ember szerelmes lesz... Száz ember közül, akit itt látok, nincs három, akinek saját érzése lett volna, mert mindig közbejő helyzetüknek a képzele: Te az ifjú gyáros vagy, aki házasodik, te a költő vagy, aki nagy színésznőt szeret és ebből a képzeletből folynak érzelmeik. Így egész életük képzeletivé válik.“ És kétségtelenül Bahr Hermann is ebben

a helyzetben látta magát: Te most is bécsi vagy, aki a bécsiek ellen ir, ez most a szereped, ezt fogod játszani és úgy fogod játszani, hogy a bécsiek tapsoljanak neked, ha belsőleg haragusznak is rád, avagy ha külsőleg haragusznak, belül igazadjanak neked.

Ezen a módon játszotta el könyvét a bécsiek ellen és a fájdalmasan felháborodott pose-át nagyon ügyesen mimelte. Persze bécsi maradt tétőtől-falpig. Az ügyesség is bécsi maradt: a látászat megévesztette, azt valóságnak vette.

Vasuti hálózatunk kiépítése.

Budapest, július 2.

A magyar közönségnek régi óhajta van teljesülöben. Kossuth kereskedelemügyi miniszter a vasuti beruházási kölcsön keretében nagy akciót kezdeményez a magyar vasuti hálózatnak a helyi-érdeki vasutakkal való kiegészítésére nézve is.

A vasuti hálózat kiépítését közgazdasági kormányaink rég tervezgetik, a megvalósításra azonban ezideig sor nem került, aminek az oka abban keresendő, hogy Baross óta nem ült a kereskedelemügyi miniszteri székben olyan államférfiu, akinek a kellő érzéke meglelt volna a vasuti hálózat kiterjesztésének nagy nemzetgazdasági fontosságához. Hegedüs Sándor és Lukács Béla egyoldalú finanszírozások voltak, akik a vasuti közlekedés könnyítését, olcsóbbá tételét alárendelték a pénzintézetek és részvényiársaságok — elismerjük — szintén fontossággal bíró prosperitásának. A vasuti hálózat fejlesztéséért ugyszólván semmit sem tettek, abban a vélekedésben lévén, hogy a vasut kifizeti a rezsiköltségét, fejlődjen a maga erejéből, ha tud! Hieronymi Károly plane előnyt adott a vasutakkal szemben a víziutak fejlesztésének. Ő sem lendített tehát sokat.

Kétséget nem szenved a dolgok ily állásában, hogy a magyar vasuti hálózat a fokozódó közgazdasági igényekkel Baross Gábor óta lépést nem tarthatott, szemmel látható jelentékenyebb fejlődésről szó sem lehetett. Pedig Baross Gábor a magyar zónatarifa zseniális megalkotásán kívül nagyszabású ujtásokat tervezett. Ő ideális vasuti közlekedést és forgalmat óhajtott elérni s nem is riadt volna vissza a vaskeleti ember semmi akadálytól és nehézségtől. Sajnos, nagy tervezéseit sirba vitte magával s nem hagyta megvalósítandó örökségül utódainak.

Kossuth Ferencz a vasuti és közlekedésügyi politika terén elsőrendű európai szakember, amit igazolt azzal is, hogy hivatalba lépése után az első nagyobb kereskedelmi kérdés volt, amit kézbe vett: a vasuti politikának teljes és az egész vonalon való reorganizálása.

Nem könnyű dolog lesz a magyar vasuti hálózat kiegészítése, mert az igények egész sorozata fekszik máris az ország minden vidékéről a kereskedelemügyi kormány előtt. Kossuth igen helyesen kérdést intézett a törvényhatóságokhoz, ipari, gazdasági és kereskedelmi testületekhez az iránt, vajjon vidékükön vagy működésük területén mely új vasutvonalak kiépítését tartanak a közérdek szempontjából föltétlenül szükségesnek.

A megkérdezett vidéki érdekeltség és testületek egész garmadáját terjesztették be már eddig is a javaslatoknak a kereskedelmi kormányhoz. Ez a körülmény a mellett teszen tanubizonyosságot, hogy meglevő vasutvonalaink bizony nagyon tökéletlen állapotban van és éppenséggel nem képes elegendő tenni a folyton fokozódó igényeknek. Az ország sok produktív vidékének vasutügye a minimális követelményeket sem elégíti ki, úgy hogy a beruházási kölcsönnek nagy részét fel fogja emészteni a legégetőbbben szükséges új vonalak megépítésének a költsége.

Figyelmébe ajánljuk a kormányának a legnagyobb óvatosságot a megépítendő új vasuti vonalak megválasztásánál! Szükséges a kellő óvatosság azért is, mert a különböző vidékek ez irányu szükségleteinek kielégítése tekintetében a múltban egyes kormányok nem valami

nagy pártatlanságot tanusítottak. — A szomorú hirre vergődött viczináliai ügyének Magyarországban ne legyen többé föltámadása! Be kell ugyanis vallanunk, hogy a múltban számos helyi-érdeki vasut létrejötte az oka a parciális érdekek kielégítése volt s ezért nem teljesíthetik az eléjük szabott közgazdasági hivatásukat s egyike másika bizony elegendő tápot adott az élcslapi humornak is. És jogosan, mert az üres személy- és teherkocsikkal a magyar rónákon végigdöcögő helyi-érdeki vasutak eszünkbe juttatták a közgazdasági „lyukas mogyoró“ meséjét.

A kereskedelmi kormányt az új vasuti hálózat megalkotásánál követendő politikájában az a főszempont vezette, hogy a külföldre való kivitel egyengetésének és fejlesztésének útját irányító vasuti vonalak építtessenek meg mielőbb, hogy úgy mondjuk, soron kívül. Kiviteli kereskedelmünkkel és egyáltalán forgalmunkkal igen csehül állunk, ugyanis az újabb időkben. A nyugoti államok — és főképen pedig Ausztria — minden kínálkozó alkalmat megragadnak arra nézve, hogy kiviteli forgalmunk elé gátakat emeljenek. Allatkivitelünk Ausztriába évek során át vexatorius elbánásban részesült; állategészségügyi kicsi szempontokat léggömbökké fújták fel az osztrák állategészségügyi hatóságok. Ugyszólván napról-napra megemlékezik az „Egyetertés“ a cseh és osztrák malomok féktelen agitációjáról, amely a magyar liszt- és gabonabevitel ellen irányul. Németország árpakivitelünknek vet gáncot a magyar sörárpa sérelmes elváromlásával és a selejtes, silányrak mondható orosz árpának nyújtott kedvezményes elbánással. A magyar közönség eléggé értesült már a Balkán-államok azon törekvéséről is, hogy iparukat, kereskedelmüket és mezőgazdaságukat a legnagyobb erőmegfeszítések árán erősítetik és emancipálni igyekeznek közgazdaságukat a monarchia évtizedeken át rájuk gyakorolt hatalmas befolyása alól.

Mindeme és még más egyéb felsorolható szempontok ara intenek, hogy Magyarország kiviteli forgalmának az egész vonalon való reorganizálását kell kormányunknak mielőbb kézbe venni és teljesen szakítani azzal a gyarmatpolitikával, melyet Ausztria velünk szemben a közös vámterületi aera alatt negyven esztendeig minden tiltakozó szó nélkül gyakorolt és sikerült béklyóba vernie a magyar közgazdaságot, az egykor híres nevezetes magyar iparnak pedig a temetői nyugvóhelyét megalapoznia.

A kiviteli forgalom reorganizálását pedig másként el nem képzelhetjük, minthogy a kormány a sok milliókat főlemesztő új vasuti vonalakra szánt összeget produktív befektetésekre fordítja. Ebben a kérdésben sem közhatalmi, sem pártszempontok nem szabad, hogy a kormányt irányítsák, hanem pusztán és kizárólag a magyar közgazdasági közérdek, mely hamisítatlan formában 1867 óta egyetlen egyszer sem nyilatkozott még meg.

Nyilatkozzék meg hát mostan! Itt a legelőbb ideje. És ezekből a szempontokból kell kiindulnia kereskedelmi kormányunknak, ha a beruházási kölcsön gyümölcsének beszedésére számítani akar!

EGYHÁZAK.

— (Református fiuinternátus.) A budapesti református egyház 1907. szeptember elsejétől a Lónyay-utca 7. sz. ház második emeletén — egyelőre csak tízenegyszer gyermek számára — internátust állított fel, amelyben a gimnáziumi tanulók jó ellátást, református, magyaros nevelést, aiai feyelmet és tanulmányaikhoz a szükséghez képest segítséget találnak. Az internátust Csűrös István vallásnár és neje fogják vezetni és mellettük még egy nevelő tanár ügyel az oktatásra. Egyelőre csak olyan növendékeket vesznek fel, akik a budapesti református főgimnáziumban kívánnak tanulni. Az 1907—1908. tanévre csak I—V. osztályu tanulókat vesznek fel. A helyekre csak egészséges, jó bizonyítványu és jó magaviseletű gyermekek jelentkezhetnek. Azok,

akik az internátusba be akarnak jutni, ebbeli számdékukat augusztus hóig jelentsék be Csűrös István gimn. tanárnál (IX. ker., Pipa-utca 4. sz., I. em. 9. sz.).

— (Vallásoktatás a református egyházban.) A budapesti református katecheta testület, melynek Kovács Lajos theologiai tanár az elnöke, az elmúlt iskolai tanévben 36 tanerővel összesen 6501 tanuló, köztük 3600 fiut és 2899 leányt részesített vallásoktatásban (tavaly 3466 fiut és 2705 leányt).

AZ EGYETERTÉS szerkesztősége és kiadóhivatala VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 18—25. szám.

TÁVIRATOK.

Szerb összeesküvés.

Belgrád, július 2. (Saját tudósítónktól.) Martynovics hadügyminiszter Czetinijében letartóztatatta Vukovics és Lepotics századosokat, meg négy hadnagyot. A hat letartóztatott tiszt olaszországi, illetve a belgrádi katonai akadémiából került ki. Vukovics kapitány a fia Vukovics Marko radikális naczionalista vojvodának, aki tagja volt a feloszlott czetinjei szkupstinának.

Raguzából táviratozzák, hogy Czetinijében, Podgoriczában és Nixicében 15 tisztelet fogtak el hazaárulás és összeesküvés miatt. A tisztek me-renyletet terveztek a Romanovics-kormány több tagja ellen. A lakosság nyugodtan fogadta a tisztek letartóztatását.

Az urakháza ülése.

Bécs, július 2. Fürstenberg alelnök ö felségének a trónbeszédre adott lojalitási nyilatkozatra kifejezett köszönetét tolmácsolja. Rövid vita után elvetik Eppinger sürgős javaslatát, mely felszólítja a kormányt, hogy az ország pénzügyi helyzetének szanálására gyors intézkedések tétessenek. Előzőleg gróf Thun Ferencz czáfolta Eppinger fejtegetéseit és utalt arra, hogy a pénzügyminiszternek ez ügyre vonatkozó kijelentései többet ígérnek, mint amennyit Eppinger óhajtott.

A zendülő ezred.

Páris, július 2. (Saját tudósítónktól.) A minisztertanács elhatározta, hogy indítványt fog benyújtani a képviselőházban és azt fogja ajánlani, hogy a zendülő 17. gyalogezred harmadéve szolgáló legénységétől vonják meg az idő előtt való szabadságolás kedvezményét.

A hágai békekongresszus.

Hága, július 2. A tengeri háborúügyi bizottság második albizottsága ma délelőtt gróf Tornelli elnöklete alatt a német indítványokat tárgyalta, amelyek a genfi konvencziónak a tengeri háborura való alkalmazásáról szóló 1899. évi egyezmény módosítását tárgyzazzák. Gr. Tornelli beszédében kiemelte a közlemény befolyását a kormányok elhatározására a nagy emberieségi elv érdekében és utalt azokra a nehézségekre, amelyek a genfi konvenczió alkalmazását a tengeri háborura gátolták. A semleges kórházhajók oltalmára vonatkozó indditványt illetőleg Renault francia megbízott megjegyezte, hogy a szárazföldi háboruban két ellenséges vonal van, míg a tengeri háboruban nincsen naczionális vonal. Az a német indítvány, mely szerint a hadihajókon lévő kórházak lehetőleg kiméltessenek, eszmecsere-re szolgáltatott okot, amelyre Siegel elientenger-nagy, Otley angol tengerészeti megbízott, gróf Tornelli és Bernaerth belga megbízott vettek részt. Elhatározták, hogy a módosítványt pontos szövegezés czéjából függőben hagyják.

Amerikai csatahajók a Csendes-óceánon.

London, július 2. A Morning Post jelenti Washingtonból, hogy a Csendes-óceánon lévő amerikai haderőket a Washington és Tennessee páncélos cirkálókkal, melyek most a Földközi-tengeren vannak, meg fogják erősíteni. A New-York Herald és a New-York Sun Washington táviratai jelentik, hogy elhatározták, hogy 16 csatahajót küldenek a Csendes-óceánra. A lapok megjegyzik, hogy ez a határozat megfelel egy tervnek, mely már jóval a szanfranciszközi ügy előtt el lett fogadva, de függőben hagyatott, midőn az iskola-kérdés felmerült, mert nem tartották észélyesnek Japánt nyugtalanítani. E határozat még nem nyert hivatalos megerősítést.

Gróf Nigra emléke.

Róma, július 2. Báró Aehrenthal osztrák-magyar külügyminiszter gróf Somsich római osztrák-magyar ügyvivő útján kifejezte az olasz kormányának az osztrák-magyar kormány részvétét ama súlyos veszteség alkalmából, mely Olaszországot gróf Nigra halálával érte. Aehrenthal báró, továbbá Avarna herceg bécsi olasz nagykövét útján is kifejezte az érzelmeiket Tittoni olasz külügyminiszter előtt, hozzátevén, hogy Ausztria-Magyarország hivatalos köreiből még él az emlékezet az azoknak a szolgálatoknak, amelyeket gróf Nigra mint bécsi nagykövét, mindkét országnak tett és amelyekért neki Ferencz József császár és király őszinte hálával adózott.

Róma, július 2. A Stefani-ügynökség jelenti: Ferencz József császár és király gróf Nigra elhunyt alkalmából táviratilag kifejezte a részvétét az olasz királynak. Gróf Goluchowszki volt osztrák-magyar külügyminiszter szintén küldött táviratot Tittoni külügyminiszternek.

Közgazdasági távirat.

Csikagó, július 2. *Gabonaárzsde.* Zárlat. Buza irányzata szilárd, júliusra 95 $\frac{1}{2}$ K., szeptemberre 99 $\frac{3}{4}$ K., — Tengeri szilárd, júliusra 53 $\frac{3}{4}$ K.

Csikagó, július 2. *Terményárzsde.* Zsir jul.-ra 8.87, tegnap 8.87, szeptemberre 9.10, tegnap 9.10. Szalonna short clear —, tegnap, —. Sertéshus szeptemberre 16.27, tegnap 16.25.

New-York, július 2. *Terményárzsde.* Gyapot, New-Yorkban —, jul.-ra —, okt.-re —. New-Orleansban —. Petroleum stand with. New-Yorkban 8.45. Filadelfiában 8.40, raffined in cases 10.90, Credit Balances of oil City 178. Zsir, Vestern Steam 9.30. Rohe testvérek 9.35. — On —. —. —. Réz —. —.

EGYETÉRTÉS.

Július 1-én új előfizetési nyitottunk az Egyetértésre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése most lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Minden előfizetőnk teljesen díjtalanul kapja a magyar család számára kiváló gondval szerkesztett „Magyar Szalon” című folyóiratot.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . .	2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . .	7 kor. — fill.
Félévre . . .	14 kor. — fill.
Egész évre . . .	28 kor. — fill.

A fürdő- és nyaraló-évszak alatt a lapot előfizetőinknek bárhova pontosan elküldjük, ha a címváltozást kiadóhivatalunkban idejekorán bejelentik.

Mozgó képek.**Az egyenruha.**

(A házmesterek egyenruhái akarnak.)

Ó: Hívtalak össze, benneteket, partejok, hogy megmondjak nektek legújabb ujdonság.

Lakó (sóhaj): Haj! haj!

Ó: Ne nyögje itt senki, ha én beszélsz! A ki itt akarja nyögni, menjen ki. Tehát akarok nekteknek elmondani az újság. Olvasva valaki a Házfelügyelő Lapja?

Lakók: Nem!

Ó: Na ja! Azt senki sem nem olvassa, a mi van egy jó újság, hanem olvassa mindenki bolond más lapok. A Házfelügyelő Lapja-ban van tudni való ujdonság. Házfelügyelő urak fognak ezentul viselni uniformis.

Lakók: Ujjé!

Ó: Mit ujjé?! Ez van komoly. Hogy minden partej tudja mihez tartani maga magadat, fogok rövid előadást tartani a szabályokból, mint meg van írva a „Házfelügyelő Rendelési Közlöny”-ben beléje.

Lakók: Halljuk!

Ó: Ruhig! fogtok ugyanis hallani, ha nem mondtok is halljuk. — Tehát: Házfelügyelő urak lesznek különböző sarzsiban. A belváros házfelügyelő urai kapnak aranygallér és csillag, ők lesznek házfelügyelő őrnagy urak. És minthogy ezek magukat osztják be a lovas-sághoz, a papucsra verheti, aki akarja magának sarkantyú. — Verstanden?

Lakók: Igen.

Ó: A többi házfelügyelő urak lesznek kapitány urak. — Aztatát van természetes, hogy házfelügyelőné ő nagyságáék lesznek meg őrnagyné, vagy kapitányné asszony. Verstanden?

Lakók: Igen.

Ó: A kültekken a házfelügyelő urak vannak főhadnagok és hadnagok. — Ezek vannak bakák. Ezeknek nem szabad sarkantyus papucsot hordani, — se nem aranygallér. A házfelügyelő urak a városban beosztva zur Artillerie, tehát kapnak tüzéruniformis; vak ágyujuk nem nekiök lesz, de mindenki rajzolhat egyet az övé uniformisra. A víziváros házfelügyelő urak lesznek a tengerészethez osztva, kapnak tengerész uniformis. Hajót kapnak nem, de járhatnak meztelen labakkal. Verstanden?

Lakók: Igen!

Ó: A viczházmester sak kadet uniformis kapja a belvárosban és strazsamester uniformis a külvárosban. Megirtette minden partéj?

Lakók: Meg.

Ó: Csodállok, mert lakok vannak olyan nehéz fel-fogásu mind. Viczházmester, azaz strazsamester urak lesznek trombitások is, vagy dobosok. Lakók tessék megtanulni trombitajelek és a dobjelek. — Megértette?

Lakók: De kérem — —

Ó: Ruhe! mikor in beszilek! haszontalan cibibil népség mig meg vagy! Lesz trombitajel, ez: *trattata! trattata!* — ez jelenti, hogy: szemetet az ajtó elé. — Trombitaharsogás: *tratta! tratta! trattata!* — jelenti, hogy a vízvezeték el lesz zárva. — Dobpergés így: *plumradra! plim! plim!* — mondja: ágyneműket beszédni! — Dobpergés és trombitaharsogás együtt, így: *tratta! trattata! plim! plim! plim!* — ez van riadó és azt jelenti, hogy valamelyik komisz partaj padlas kulcs felejtette el visszaadni. — Van még több jel, tanacslok megtanulni jól . . . Különböben lesz büntetés! Katonai büntetés! Verstanden!? Krucifix donnerwetter!

Lakók: Igen.

Ó: Kapja minden lakó Házi-Exerczierreglement és Dienstreglement . . . muszaj bevágni . . . Tudni?

Lakók: Jó . . . jó . . . ha éppen muszaj . . .

Ó: Nem muszaj; hogy volna muszaj, de a ki nem tud, az lesz kidobva innen, hogy lábája se éri a földet. Akarok még figyelmeztetni a partej, hogy ezentul csak szalutálni szabadja és mert lakó nem van se főhadnagy, se kapitány, csak közönséges cibibil bagázs, muszaj szalutirozni először a házfelügyelőnek. Verstanden?

Lakók: Igen . . . értjük . . .

Ó: So! Na és aztatát mondani se kell, hogy katonai felszerelés kerül sok pénzbe, amiért is minden partej fizeti évenként egyenruha pótlék gyanánt 100 koronával többet.

Lakók: No de ez már . . .

Ó: Ruhe! Hapták! Links um! Mars: Nézze meg magadat! az ember! Még thiesüik az embert!

(A lakók elkullognak.)

Box.

UJDONSÁGOK.**A méltatlanok.**

* * *

Csodálatos, hogy az előítélet manapság is mily gyakran veri bilincsekbe még az olyan emberek gondolkodását is, kikről különben köztudomásu, hogy a modern irányu haladásnak nemcsak hívei, hanem előharczosai is.

Hízen az olasz kormányról éppenséggel nem lehet azt állítani, mintha a szabad haladásnak ellensége volna. Ami Olaszországban az utóbbi esztendőben történt, az mind arról tesz tanuságot, hogy az olasz kormány liberális reformokkal segített a legelőtöbb szocziális bajokon. És mégis megtörtént, hogy a törvényhozó testület ülésen, mikor a volt Garibaldi katonák segélyezéséről volt szó, a hadügyi államtitkár kijelentette, hogy azok a katonák, kik a király hadseregéből átszöktek Garibaldi táborához, méltatlanok a segélyezésre. Az államtitkárnak e szavait még az a lojális kijelentés sem enyhíti, hogy a segélyt osztó bizottságnak joga van bizonyos esetekben kivételt tenni.

Garibaldi ősz katonái tehát mind megkapják az állam segélyét, mert a segélybizottság élni fog az egész vonalon kivételt tevő jogával.

E szerint a marsalai veteránok, ma már isten tudja hány ezer embere, nyugodtan nyelheti macaroniját, mert az állam jótékonyágának mindegyik a részese lesz. Még a méltatlanok is. Csakhogy nem azok a méltatlanok, kiket a hadügyi államtitkár tart ilyeneknek. Mert ezek az emberek valóságban hősök és vétkük csak az, hogy áldozatai egy formahibának, mely az államtitkár szemüvegén keresztül egyenlő a méltatlansággal.

Azokban a harcokban ugyanis, melyek megteremtői lettek az olasz egységnek, megtörtént gyakran, hogy a királyi hadsereg katonái elragadva attól a láztól, mely Itália fiatalságát és polgárságát Garibaldi zászlója alá vitte, ott hagyták ezredüket és a Garibaldisták táborához csatlakoztak. Mint a szabad csapatok katonái végig küzdöttek Itália harcztereit. Életüket és véréket áldozták fel ugyanazért az eszméért, melyért a király katonái harczoltak.

Mint katonák fegyelembé ütköző dolgot követtek el. Megbolygatták a rendet és ellentétbe kerültek a törvénynyel. Ez szigorú büntetést érdemel. Ezt ki is szabták annak idején a maga rendje és módja szerint minden Garibaldistára, ki a királyi táborát elhagyta. S ezzel a dolog fegyelmi részét elintézték. Miért kellett rájuk sütni még most is a méltatlanság helyeget, amikor valójában éppen az ellenkezőt érdemlik meg?

Vannak azonban tényleg méltatlanok is a Garibaldisták között. Csakhogy őket nem azok táborában kell keresni, kiket az államtitkár nevezett azoknak.

Itália azur ege alatt ugyanis alig akad előrehaladt koru ember, ki büszkén ne verné mellét, hogy ő is ott volt a marsalai partraszállásnál. És ma tényleg úgy áll a dolog, hogy a marsalai ezek gazdája négy évtized múltán, nem hogy fogott volna, hanem statisztikailag be van bizonyítva, hogy számuk megsokszorosodott.

Ezt a méltatlanságot azonban ugyancsak babonából a hadügyek államtitkárja már elhallgatta a törvényhozó testület ülésén.

S—n.

Napirend, Naptár: Szerda, július 3. — Római katedrális: Jácint vi. — Protestáns: Jácint. — Görög-ország: június 20. Metod pk. — Zsidó: Tham. 21. — A nap két reggel 4 óra 7 perczkor, nyugszik este 7 óra 59 perczkor. — A hold két ójól 12 óra 20 perczkor, nyugszik déli 12 óráczkor. — A közoktatási miniszter fogad d. u. 4 óráczkor. — A horvát miniszter fogad d. u. 4 óráczkor. A közokt. ási államtitkár fogad d. u. 4 óráczkor. — A képviselőház ülése d. u. 10 óráczkor. — A fővárosi törvényhatóság bizottságnak ülése d. u. 5 óráczkor az Ujvárosban. — Az Orsz. Középiskolai Tanarvesztület közgyűlése. — A Nemzeti Szalon nyári kiállítása nyitva 9—10-ig. Belepődij 30 fillér. — Az Urania Kigyóztári szalonja nyitva 9—8-ig. Belepődij 20 fillér. — Állandó művészeti kiállítás a Könyves Kálmán műintézetben. (Nagymező-utca 87—89. sz.), nyitva egész nap. Belepődij nincs. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva délelőtt 10 órától d. u. 2 óráig. — A Fővárosi Múzeum zárva. — A Földtani Int. Múzeuma megtekinthető 1 korona belepődijjal. — A történelmi képesarnok zárva. — A Szechenyi-Múzeum megtekinthető 1 korona belepődijjal. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 9—1-ig. — A Goethe-szoba nyitva 9—2-ig. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A közlekedési múzeum nyitva 9-től 12-ig és 2-től 6-ig. — Az

aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Ipar-múzeum és könyvtára nyitva 9 órától 1 óráig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 9-7-ig. — A Kereskedelmi Múzeum szakkönyvtára nyitva 9-2-ig. A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás nyitva 8-6-ig.

— **Személyi hír.** Hengelmüller washingtoni osztrák-magyar nagykövet furdóhasználatra Karlsbadba érkezett.

— **Új udvari tanácsos.** A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, Fölsér Istvánnak, a budapesti József-műegyetem nyugalmazott nyilvános rendes tanárának, a tudomány és felsőoktatás terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar királyi udvari tanácsosi címet adományozta.

— **József Ferencz főherceg bizonyítványa.** Megírjuk a napokban, hogy József főherceg fia, a kis József Ferencz főherceg kitűnő sikerrel vizsgázott. A kis princez minden kérdésre oly bátran és okosan felelt, hogy fenséges papája alig győzte a mosolygó fejbólintásokat, amelyekkel fia feleleteit kísérte. A kis eminens most kapta meg iskolai bizonyítványát, amely a főhercegi családban oly örömet okozott, mintha a főhercegnek a jövője függne ettől az írástól. A bizonyítvány így hangzik:

Gimnáziumi bizonyítvány.

Ő cs. és kir. Fensége, József Ferencz főherceg Ur, aki 1895. évi márczius hó 28-ik napján Brünben született, a főgimnázium III. osztályából a vizsgálatot a budapesti kir. egyetemi kath. főgimnázium és a magyar kir. Ferencz József nevelőintézetek vizsgálóbizottsága előtt a következő eredménnyel tette le:

Rendes tárgyak: Vallás — jeles. Magyar nyelv — jeles. Latin nyelv — jeles. Német nyelv — jeles. Fizikai földrajz — jeles. Történelem — jeles. Számítás — jeles. Geometria — jeles. Szépírás — jeles. Rendkívüli tárgyak: Francia nyelv — jeles. Torna és vivás — jeles. Szabadkézi rajz — jeles.

Kelt Budapesten, 1907. évi június hó 22-ik napján. Dr. Demeczky Mihály a vizsgáló-bizottság elnöke. Dr. Pokorny Emánul, a hittan tanára. Andor József, a történelem tanára. Nikolics Ignác, a magyar nyelv, latin nyelv, német nyelv és a szépírás tanára. Fetti Lipót, a számítás és mértan tanára. Koválik József, a fizikai földrajz tanára. Le Comte József, a francia nyelv tanára.

— **Szell Kálmán ünneplése.** Szell Kálmánnak, mint megirtuk, halálhíre terjedt el tegnap a fővárosban, de utóbb kiderült, hogy semmi baja sincs. Szell Kálmán, hogy bizonyosságot tegyen jó egészségéről, ma megjelent a Házban. Egyenest Rátótról jött. A képviselők percekig tartó éljenzéssel fogadták, mikor a terembe belépett.

— **Kinevezések a kereskedelmi minisztériumban.** Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter a mai napon a következő kinevezéseket eszközölte: Telkes Simon miniszteri számtanácsost, főszámtanácsossá és Brandenstein Ottó miniszteri számvizsgálót, számtanácsossá, Szabó János és Alföldi József ideiglenes minőségű posta-távírdó számtisztteket, posta és távírdó számellenőröké; Zelenik István számgyakornokot, a kir. zálogházak személyzeti létszámába ideiglenes minőségű számtisztte; Erhardt József miniszteri irodatisztet, miniszteri segédhivatali igazgatóvá, Harmati József miniszteri irodasegéd-tisztet, miniszteri irodatiszté, végül Scheel János államépítészeti hivataltisztet, miniszteri irodasegéd-tiszté nevezte ki.

— **A kalocsai érsek Mária-Remetén.** Városv Gyula kalocsai érseknél a napokban tisztelgett Kalocsán a Budapesten székelő Mária Remetei Kápolna Egylet küldöttsége lovag Szentkirályi Antal elnök vezetésével. Az érsek ez alkalommal kijelentette, hogy augusztus hó folyamán ellátogat Mária Remetére s ott misézni fog. A látogatás napja külön fog közöltetni.

— **Négymillió sikkasztás.** Wölke Rudolf, a marlenburgi magánbank igazgatója nem kis kaliberű ember. Legalább a sikkasztás terén nem az. Wölke saját bevallása szerint négymillió márkát sikkasztott, de úgy látszik, hogy a lopott összeg jóval meghaladja a bevallott summát. A banknak a közel jövőben óriási fizetéseket kellett volna teljesíteni s Wölke hiába járt Berlinben és Königsbergben, hogy pénzt kerítsen. Csütörtök este Wölke hazajött utjáról és egy sürgöny után tudakozódott, amelytől a megváltást várta. A sürgöny azonban késett, mire az igazgató felesége előtt feltárta a helyzetet. Az asszony azt tanácsolta megtévedt férjének, hogy jelentkezék a hatóságnál, amit Wölke meg is tett. Vele együtt Schneider prokuristát is letartóztatták, akit bűnrészességgel vádolnak. A bankot a törvényszék lezáratta s könyveit lepecsételte. Marienburgban óriási az elkeseredés és a kétségbeesés.

— **Bosznia új katonai parancsnoka.** Báró Albori Jenő tábornagyot, Bosznia és Hercegovina volt katonai parancsnokát a király tudvalevőleg Frigyes főherceg helyébe csapatfelügyelőnek nevezte ki. Helyébe az Olmützben állomásozó ötödik gyaloghadosztály-parancsnokát, lovag Winzor Antal altábornagyot fogják kinevezni a szerajevói 15. hadtest parancsnokává és az okkupált tartományok országos parancsnokává. Lovag Winzor 63 éves, morvaországi születésű; végigharcolta a poroszországi hadjáratot; évekkal azelőtt már volt Szerajevóban állomáson, mint vezérkari főnök.

— **Légberöpített hajó.** Irizatos dráma játszódott le a múlt héten Tripolisz partvidékén. Egy Lulu nevű tripoliszi hajó, Pireusz kikötőjéből jövet, hadi dugarut hozott, melyet partra akart szállítani észrevétlenül. A hajón ezer hordócska puskapor és igen sok fegyver volt felhalmozva. A kapitány már közelélt céljához, csak segítségre volt szüksége a kirakodáshoz. Ekkor meglátott egy halászbárkát és megkérdezte a gazdától, nem volna-e tíz-tizenöt bárkaja, amelyen vizet hozna a hajóra. Ez a kérdés tripoliszi csempész-nyelven azt jelenti, hogy van-e bárka, amely a hajóról partra szállítaná a csempészt árut. A halász látszólag vállalta a megbízást, de első dolga az volt, hogy jelentést tett a francia-tunizsi határőrségen. Az őrség parancsnoka összeszedett harmincz halászbárkát és száz fegyveres embert, aztán elindult a csempésző hajó ellen. A puskaporos hajó kapitánya lekiáltott hozzája:

— Hajóm puskaporral van megrakva. Nem tehetek velem semmit, anélkül, hogy magatok is rajt ne vesznétek, életetek a kezében van.

Ezután meglátta a kezében lévő égő csóvát, majd újra lekiáltott:

Ha a parancsnok mondani akar valamit, jöjjen fegyvertelenül a hajómra. De ha meg akartok támadni, magammal együtt titeket is a levegőbe röptelek.

A parancsnok üres fenyegetőzésének tartotta ezt és támadást vezényelt. A legények fölmásztak a hajóra s mikor a földéltre értek, a kapitány ezt mondta:

— Ti akartátok!

A csóvát beledobta egy nyitott puskaporos hordóba. Irizatos dörrenés hallatszott, át nem látszó füstfelhő támadt s a szörnyű zajban és füstben emberi testrészek, vitorlafoszlányok és szilánkok repültek. A vizen igen mély tölcser támadt, a part megrendült, az ég elsötétült, s mintha ég és föld összeomlott volna, olyan pusztulás, menydörgés és sötétség támadt. A retentő pusztulásból mindössze öt ember maradt meg, mind az öt a hajó legénységéből. A hajó és rakományának tulajdonosa M'sbah serif, a tripoliszi kormánytanács egyik előleke tagja.

— **„Horvát” affér.** A képviselőház mai ülését egy mulatságos epizód tarkította, amely, ha bohózatban fordul elő, megkacagtatja a publikumot. A zárt ülés előtt történt, amikor a levegő tele volt izzással. Rakovszky István éppen megvonta a szót Babics képviselőtől és fölfüggesztette az ülést. Supiló dühösen hadonázva tiltakozott az elnöki szigor ellen és körülrötte hullámzott a tömeg. Követlenül Supiló mellett Emödy József alkotmánypárti képviselő agitált magyar nyelven, Keszits Antal az óbudai függetlenségi képviselő egy darabig csak hallgatja némán, de azután kitör belőle az elkeseredés. Ráordít Emödyre, akit nyilván horvátnak nézett:

— Ilyenkor tud magyarul ez a horvát, bezzeg amikor beszélni kell, egy szót sem tud.

Emödynek sem kell több. Abban a szent meggyőződésben, hogy Keszits a horvát, magából kikelve kiabálja:

— Ez már mégis csak sok! Nem elég, hogy ti horvátul fecsegték, talán még azt is megtiltanád, hogy én magyarul beszéljek?

Olay Lajos erre haragosan otthagyja a csoportot.

— Hogy tudnak magyarul a betyárok!

Óriási hahota támad e szavakra, amelyek azt bizonyították, hogy Olay viszont mind a kettőt horvátnak hitte. Ki tudja, meddig tart a horvát „affér”, ha a hadakozók körül állók be nem mutatják egymásnak a két képviselőt:

— Keszits Antal magyar képviselő.

— Emödy József magyar képviselő.

Persze nagy lett erre a barátkozás.

— **A békekonferencia tagjai Vilma királynőnél.** A békekonferencia delegátusainak és hölgyeiknek fogadása a királynőnél fényesen folyt le. Körülbelül nyolczáz vendég volt hivatalos. A fogadás a delegátusok bemutatásával kezdődött, mialatt a delegátusok hölgyei más termekben gyülekeztek.

Az első delegátusok bemutatták delegációik tagjait a királynőnek. Azután a királynő férje és az anyakirálynő fogadta a delegátusok bemutatkozását. Azután mutatták be a hölgyeket a királynőnek és a királyi családnak. A hölgyek sorában volt báró Suttner Berta is. A királynő, az anyakirályné és a királynő férje a megjelentek közül számos személyiséggel szívesen beszélgetett. A granátos ezred zenekara válogatott programot adott elő. A meghívottak között volt a hágai hatóságok számos képviselője, a németalföldi miniszterek, a diplomáciai testület, valamint a békekonferencia főtitkárai és titkárai.

— **A német császári pár utja.** Hohenzollern császári yacht a császárral, a császárnéval és Adalbert herceggel, valamint a Königsberg és Sleipner kísérehajók egy óraker a kikötőben lévő hajók üdvözléséi között hagyták el a kieli kikötőt és elindultak Koppenhágába.

— **A szegedi gyorsíró-kongresszus.** A kongresszus mai harmadik napján fejeződött be a versenyírás és a kongresszus. A német és szerb gyorsíró-versenyt követően a kongresszuson előadást tartottak: Perényi Adolf budapesti tanár, dr. Gopcsa László, Vikár Béla, dr. Kállai Emil és Verő Leó. Ezután dr. Wagner József aradi tanár „Gyorsírásunk ügye az egyetemen” címen tartott igen érdekes előadást. Majd Bárdos György, az Országos Deákgyorsíró-Szövetség elnöke (Budapest), „A gyorsírás tanítása a középiskolákban” címen és dr. Kállai Emil (Szeged), „A vidéki gyorsírók országos szövetsége” címen olvastak fel nagy érdeklődés közt. A magyar kongresszus ezután dr. Gopcsa Lászlónak, a kultuszminiszter képviselőjének emelkedett hangú szép szavaival, majd Vikár Béla és Jakab Lajos beszédeivel befejeződött. Ezt követte a nemzetközi gyorsíró-kongresszus, amelyet Szalágyi Aurél (Bécs) nyitott meg. Majd Lautenhammer (München) elnöklése mellett dr. Fuchs, a drezdai gyorsíró-intézet igazgatója, az egységes gyorsírás létesítésének kérdéséről tartott tanulságos előadást. Hozzászóltak Vikár Béla, Gréko Oszkárné (Padova). Dr. Fuchs köszönő szavai zárták be a kongresszust.

Délután a városi főgimnázium tornacsarnokában az Országos Diákgyorsíró Szövetség tartotta meg hetedik nagygyűlését Bárdos György elnöklésével. Elvitázhatatlan élenk érdeklődés tárgya a nemzetközi gyorsírókiállítás on dr. Szalágyi Aurél „Abszolút gyorsírás”-a. A kiállítási bizottság a kulturpalotában külön díszes teremben helyezte el a fali táblázatok alakjában bemutatott érdekes művet és Szalágyit egy a nemzetközi, mint a magyar gyorsíró kongresszus egyik elnökéül egyhangulag választotta meg. Az egészen eredeti radikális irányu tervezet a gyorsírás kérdésének végleges — matematikai — megoldására törekszik, az alapokon minden szót teljes szabadsággal ír ki, felső fokán pedig következetes, szigorúan rendszeres s így aránylag könnyen elsajátítható rövidítések útján a képzelhető legnagyobb gyorsaságot kívánja lehetővé tenni. — Végül a sokféle gyorsírási rendszernek egy egységes s maradandó gyorsírással való helyettesítése. — Ezen szemlelmi fejlődési harc kétségkívül megérdemli minden szakember érdeklődését.

— **Koltay Virgil emlékezete.** A Budapesti Kereskedelmi Akadémia végzett tanulóinak szövetsége vasárnap tartotta meg Suppán Vilmos kir. tanácsos, igazgató elnöklés alatt VII. évi rendes közgyűlést. A közgyűlésen Hoór Jenő volt növendék szép emlékbeszédet tartott dr. Koltay Virgirról, a Kereskedelmi Akadémiának nemrég elhunyt nagyérdemű tanáráról. A nagy tetszéssel fogadott emlékbeszéd után Antalfy Artur ügyvezető elnök és Taubner Vilmos főtitkár terjesztették elő az évi jelentést, amely részletesen beszámol a szövetség múlt évi működéséről.

— **Dr. Reiner Zsigmond temetése.** Ma délután öt óraker temették el nagy részvét mellett a keresési-uti temető halottas házából dr. Reiner Zsigmondot, a szerencsétlen miniszteri titkárt. A temetésen az elhunyt családján, barátain és nagyszámu tisztelőin kívül, hivatali kollégái is részt vettek teljes számban. Képviselték magukat a végtisztességen azok a fővárosi és vidéki kulturintézmények és tudományos társaságok is, amelyeknek az elhunyt életében tagja volt.

A temetésen a család tagjain kívül ott volt a miniszterelnökség egész tisztikara, Töry Gusztáv államtitkár vezetésével. Wekerle Sándor miniszterelnök levélben mentette ki elmaradását. A temetési szertartás pontban öt óraker kezdődött s a beszentelést Bakács János belvárosi plébános vezette nagy egyházi segédlettel. Beszentelés után négylovas gyászhintóra emelték a díszes koporsót és megindult az impozáns menet a nyitott sir felé. A koporsót szinte teljesen elborította a sok virág

és koszorú s a sok közül a következő szalagfelírásokat említjük:

Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egyesület: „Örök emlékeztető nagylelkű megalapítójának“. A miniszterelnökség tisztikara. Fritz Péter kereskedelmi és iparkamarai titkár és családja. Dr. Reiner Géza, a csanádi káptalan ügyésze. „A legjobb bácsinak — Eber Villike“. Csánky Dezső és családja. A ravatalon volt végül házvezetőnőjének, Bükkü Györgynének és férjének hálás szívről tanuskodó nagy koszorúja: „Felejthetetlen jó uruknak“.

Magáról a gyászestéről a család a következő gyászjelentést adta ki:

Özvegy dr. Reiner Zsigmondné mint anya, dr. Reiner Ignác igazságügyi miniszteri osztálytanácsos, dr. Reiner János egyetemi tanár, Reiner Ilka, Reiner Anna és Reiner Irma asszony mint testvérek és ez utóbbinak fia, Szentirmai Imre fájdalomtelt szívvel jelentik, hogy a legjobb fiu, testvér és nagybátya, dr. Reiner Zsigmond miniszteri titkár a m. kir. miniszterelnökségnél, okl. ügyvéd, író, az Alsó-Fehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egyesület megalapítója, a Szt. István-Társulat alapító igazgató választmány tagja, a magyar történelmi társulat gazdasági bizottságának tagja, számos kulturális és tudományos egyesületnek alapító tagja, stb., stb. nagy eszméért küzdő munkás, nemes és szeretetteljes életének 45-ik évében, 1907. évi június 29-én hirtelen elhunyt.

— **Véres kardpárbaj.** Súlyos feltételi kardpárbajt vívtak tegnap este az Arlov-féle vívóteremben dr. Demény Hugó ügyvéd és ifj. Spiegelhalter Lajos gépészmérnök hallgató. E párbaj befejező aktusa volt ama hírlapi nyilatkozatokból kifolyó ügynek, melyért dr. Demény Hugónak két hét előtt Pogány Pál műegyetemi hallgatóval már kardpárbaja volt. Dr. Demény Hugó akkori sebesüléséből felépülve tegnap vívott meg ifj. Spiegelhalter Lajossal, aki a Pogány megbízottja volt s mint ilyen sértette őt meg dr. Demény. A párbaj dr. Demény Hugó sérülésével végződött, aki az arcán kapott harc képtelenséget megállapító hosszú vágást. Ellenfele sértetlen maradt.

— **Az égő gyufagyár.** Szolnokon a Hus-féle gyufagyárban ma tűz támadt. A lakóház hátsó részén parasztygyermek szalonyúfa pattogatással játszottak és így keletkezett a tűz. A gyárberendezés és a raktárpépületek, valamint a szárításban lévő mintegy 3 millió szál gyufa nem égett el, mert Ruttkay műhelyfőnök a vasuti gépjármű műhely tüzoltóit és munkásait az oltáshoz kirendelte és nagy erőfeszítés árán sikerült ezeket megmenteni. A kár körülbelül 30—40.000 korona, mely biztosítás révén megtérül.

— **Öngyilkos joghallgató.** Siófokon Theodorovits Ljubomir joghallgató ma agyonlőtte magát. Az öngyilkos állítólag szentendrei illetőségű.

— **Haragszik a trónörökös.** Nyugodjunk meg, nem a mienk. Most az orosz trónörököséről van szó, aki ezt a haragját érezte is. A trónörökös e napokban töltötte születésének harmadik évét. Hogy az ég megengette az orosz trón várományosának ezt a magas kort megérni, vitéz ezrede sietett legjobb kívánságait a parancsnok ur elé juttatni és az ezredtulajdonosnak ajándékkal kedveskedni, mert a hároméves trónörökös már a finn gárdaczednek tulajdonosa és vezére. A csári szülők e nagy nap alkalmával roppant törték a fejüket; mivel lehetnek meg a vitézülő parancsnok urat. A gyengéd mamának jutott az eszébe:

— Meg van! Nadrágot veszünk neki!

Mert a trónörökös és gárdaparancsnok ur még csak szoknyácskában járt.

— Helyes! — szólt a papa.

A finy ezred tisztikara pedig magának kérte ki a kegyet, hogy a trónörökös és ezredparancsnok urnak ő készíthesse el az első tisztí egyenruhát és felszerelést.

Az engedélyt megkapták és az ezred tisztikara tisztelgett parancsnokánál. A tisztelgésen szerencsésen túlestek és parancsnok ur visszavonult, azaz a dadája visszavitte őt szobájába.

Utközben találkoztak az igazságügyi miniszterrel, aki azonban el volt gondolataiban mélyedve és nem üdvözölte a trónörökösöt. A miniszter nem is tudta, csak utólag értesült egy lakájától. Ez ugyanis odalépett a miniszterhez és tudtára adta, hogy amit mond, a csarevics parancsából mondja.

Persze a miniszter nagyot bámolt.

— Igen, most vittük erre és a trónörökös nagyon haragudott, mert őn nem üdvözölte.

Szegény miniszter sietett vissza, hogy bocsánatot kérjen a trónörökösötől. Azonban várnia kellett, mert a trónörökös és ezredparancsnok ur dadája segítségével — ruhát váltott.

— **Fióksparlament Ős-Budavárban.** A hosszan és keservesen húzódo horvát viták nem vették el képviselőink kedvét az élettől és ha délelőtt dul is a harc, estére a szívekben elül a harag és föllükerekedik a kedélyes ember, aki így nyár idején áhítzik a finom jeges spricczerek, jókedvű nők és vidám nyáréji multságok után. A honatyák egy jókedvű csapata ma este Ős-Budavárát lepte el, nagy föltűnést kelteve a nagyszámú közönség soraiban. Fölvonultak a szigorú Jusih Gyula, gróf Andrássy Gyula, Széll Kálmán, Semsey László, Návay Aladár, Pallavicini ögróf és még vagy tizenöt alkormánypárti képviselő is betelepődtek a varietébe. Nézőtérén, szinpadon csakhamar elterjedt a hire a tömeges látogatásnak és mindenki érdeklődött a vidám csoport iránt, ami azonban egy cseppet sem feszélyezte az illusztris társaságot. Előadás után bizonyára vidám pezsgőzéssel fejezték be a képviselők az ősbudavári kirándulást.

— **Művelt hidalgó.** A valencei polgári kormányzóra az ellenségei sem foghatnák rá, hogy valami tulságosan művelt ember. S ha abból az esetből lehet következtetni, mely mostanában esett meg vele, a derék ur a bikaviadalok piros plakátjain kívül alig olvasott valamit. Egy spanyol ellenzéki ujság ugyanis egy cikket közölt, amelyek szóról-szóra Daudet egy elbeszéléséből vett át és amely teljesen illett a spanyol viszonyokra. A cikk aligha hízelt a kormányznak, mert a főmufti haragosan maga elé rendelte a lap kiadóját és villámlo szemekkel érdeklődött, hogy ki az a Daudet, aki ezt a cikket írta. Sariano, a kiadó ravasz nevetéssel felelt:

— Lapom munkatársa. Roppant tehetséges kezdő.

A haragos kormányzó erre pörbe fogta a „tehetséges kezdőt“ és szörnyen fogadkozott, hogy megnyuzatja a szabadszáju fiatalembert. A megnyuzatás persze elmaradt, de az ellenzéki lapok megírták a dolgot és most a többi hidalgó azon csodálkozik, hogy lehet valaki polgári kormányzó — Daudet ismerése nélkül.

— **Tanitók közgyűlése.** Ma tartották meg az Országos Izraelita Tanítóegyesület ez évi rendes közgyűlését a Sip-utcai iskola dísztermében sok tanító, a hitközség, a tanfelügyelőség és az előjáróság képviselőinek jelenlétében.

A közgyűlést Kornfeld Gyula elnök nyitotta meg. Röviden beszámolt az egyesület működéséről s rámutatott arra az akcióra, amelyet az egyesület az új tanítói fizetésrendezési törvény ügyében, különösen a kisiskolák fenmaradása érdekében kifejtett. Megemlíti az alkalommal, hogy a zsidóiskolákat méltó büszkeséggel töltheti el az a tudat, hogy Apponyi miniszter hivatalosan is elismerte azt, hogy ezek az iskolák legjobb iskoláink közé tartoznak. Végül kegyelettel emlékezett meg az elnöki megnyitó Reif Jakabról, az egyesület elhunyt elnöke körül. Ezután Hajnal Jakab főtitkár ismertette terjedelmes jelentését az egyesület legutóbbi három évéről. A közgyűlés helyesléssel vette tudomásul a titkári jelentést s köszönetet szavazott a főtitkárnak. Utána Gárdos Mór (Sátoraljaújhely) érkezett az új tantervről, kapcsolatban a zsidóiskolákkal. Az előadó igen dicsérettel nyilatkozott az új tantervről, amely a modern pedagógiai módszerek tekintetbe vételével részült. Majd Márai Jakab (Zsolna) előadást tartott „A zsidó iskola és a zsidó tanítóhely helyzete, tekintettel az új fizetésrendezési törvényre“ címmel. Az előadó, mély köszönetet mond a zsidó tanítók nevében a fizetésrendezési törvény alkotásáért, amely a tanítókat szegényletes helyzetükből kiemelte. A zsidó iskola szempontjából azonban számos panasz merült fel, amelyeknek orvoslása az iskola fenmaradástól, avagy rendeltetileg történhetik. Ily értelmű határozati javaslatát a közgyűlés egyhangulag elfogadta. Biró Samu ezután innepi beszédet mondott abból az alkalomból, hogy az egyesület negyven éve áll fenn. Végül az egyesület tiszteletbeli tagjait választotta a közgyűlés gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi minisztert, Sándor Pál és Leitner Adolf képviselőket, Kornfeld Zsigmond főrendiházi tagot, Hatvani Halvány Józsefet, dr. Grauer Vilmost, Bloch Mócsz rabbit, Kornfeld Gyulát, a lelépő elnököt, Knopfler Sándort, Fischer Zsigmond iskolaszéki elnököt (Pozsony), Gústettner Lázár hitközségi elnököt (Pozsony), és Glass Józsefet (Pécs).

Délután három órakor folytatták a közgyűlést, mely a tisztújítás megejtésével, a szavazatok le-

adásával kezdődött; ezt megelőzőleg Kornfeld Gyula elnök megköszönte a tisztikar iránt tanúsított bizalmat, kijelentette, hogy egészségi tekintetből nem reflektálhat továbbra az elnöki tisztségre. A közgyűlés sajnálatlalt vette tudomásul az elnök megmásíthatatlan bejelentését.

A napirend során a közgyűlés 5000 koronás kiházasítási alapítványt tett, melyet az eddigi elnök tiszteletére „Kornfeld Gyula alapítványnak“ neveztek s melynek kamatai, 200 korona évenként egy szegénysorsu zsidótanító leányának, kiházasítási segély címén ki lesz adva. Elhatározták, hogy a Balaton vidékén telket vásárolnak s azon egy tanítói üdülő-telepet haladéktalanul létesítenek. A Szántó Eleázár-féle irodalmi ösztöndíjból 144—144 koronát Dóri L. Zsigmond a pesti izr. fiúarvházi polg. iskola tanára, és Rózsa Ede a pesti izr. siketnémák intézetének tanítója nyerte el, míg a Löw Lipót-féle irodalmi ösztöndíjat Lantos Simon dunaföldvári tanító kapta.

A közgyűlés a déli órákban Csukási Fülöp alelnök vezetésével 25 tagú küldöttséget menesztett gróf Apponyi Albert miniszterhez, hogy őt tiszteletbeli taggá való megválasztásáról értesítse s az erről szóló diszoklevelet átadja.

Csukást Fülöp délután bejelentette, hogy a miniszter igen melegen fogadta a küldöttséget, amit a közgyűlés zajos tetszéssel fogadott.

Több kisebb tárgy elintézése után a közgyűlés az új elnök lendületes beszédével véget ért. A közgyűlés tagjai holnap a kerepesi temetőbe vonulnak lovag Wechseltmann Ignác sírházhoz. Egy részük kirándul a Balatonra két nap. Az itt maradtak délután Káposztásmegyerré randulnak a vízművek megtekintésére. E hó 4-én a fővárost tekintik meg.

— **A bádogos- és szerelő-munkások kizárása.** Hetek óta tartó tárgyalások után végre bekövetkezett a budapesti bádogos- és szerelő-munkások kizárása. A mesterek egy műhelyrendet dolgoztak ki, amelyet a munkások nem fogadtak el. Szombaton az összes műhelyekben közölték a munkásokkal, hogy hétfőtől kezdve megszüntetik a munkát. Erre a munkások kijelentették, hogy most már sztrájkba lépnek és külön követeléseket állítanak fel. Tegnap már egy műhelyben sem dolgoztak. Mintegy 700 munkás kivonult a városligeti Zöld Vadászhoz címzett vendéglőbe és ott ütötték fel a sztrájkanyagukat. A mai napon azonban több műhelyben ismét megindultak a tárgyalások és tizenöt helyen sikerült az egyezés. Ezekben a műhelyekben már megkezdették a munkát.

— **Serao Matild a gépkocsiról.** A modern ördög-szekérről mondott véleményét Serao Matild, az olaszok hírneves írónője. A száguldó halálról elég érdekes dolgokat mond Serao. „Mindig gyorsabban“ — ez a gondolat, ez a cselekvés. Az automobil szép, erős, szimpatikus közlekedési eszköz volt és marad, amivel bennünket az ember tudománya ajándékozott meg. Az automobil a legmagasabb civilizáció és a telhetetlen haladás jele; az automobil csodálatos jármű volt és marad. Csak az emberek, lázuk, őrgöngy féltelenségük tette a halál szerszámává. Mindig gyorsabban! Nem elég óránként 30 kilométer, 40 kilométer kell; 40 is kevés, 60 kell; 60 is kevés, 80, 100 kilométer kell! Ha megkérdezzük egy párisi nőt, mi legkedvesebb álma, vágya, egy mélyet sóhajtaná s bizonyára ezt felelné: „Óránként 120 kilométer“. Mindig gyorsabban, mindig sebesebben, nem tekinteni körül, nem nézni, nem hallani, nem érezni, tompa érzéssel, felzaklatott idegekkel, elfuló lélekzettel, gyorsított vérkeringéssel, mindig sebesebben, gyorsabban, mint a bolondok, az örültek, mint az oktan állatok, mert az az ember, akit a rohanás örülete ragad el, nincs messze az állattól. Mit tudnak ezek az emberek a földekről, amelyeken keresztül futnak? A legfontosabb az, hogy lehető leggyorsabban fussák át a pályát. Mit törődnek az emberekkel, az állatokkal, amelyeket elgázolnak! Repülnek, repülnek tovább, hiába piroslik alattuk a vér. Mindig gyorsabban, mert azt a célt, amelyet más automobil másfél óra alatt ért el, már egy óra, ötven perc, kevesebb mint ötven perc alatt lehet már megenni. Jönnek mint a forgószél és az orkán, támolyogva érkeznek meg, mint az állatok úgy vetik le magukat, hogy korán reggel újra kezdjék. Dolgozószobájukban a mérnökök és a mechanikusok folyton azzal bajlódnak, hogy az automobil gyorsaságát mindig jobban és jobban növeljék, az automobil-gyárak örült reklámokkal hadakoznak, míg gépeik gyorsaságát a fantasztikusáig, az érzéketlenségig növesztik: s a röpülők, a tér és rohanás betegek mindig többet kívánnak, még mindig elégedetlenek. Az ember az embernek karakterét megváltoztatta, ezt a gépet, mely a csodák-csodája volt, az örület és halál gépévé tették. Sohasem elég gyors, sohasem! Béke a szegényeknek, akik tegnap a rohanás részegségében halálukat lették. Elmulásukat mindenki megsiratja, akik szerették ket: de senki sem okul belőle. Tegnap automo-

bilon repültek tova, holnap már újra száguldanak talán — nem talán, biztosan! — s általa újra lelik mások halálukat.

— **Új csipkeverő tanfolyam.** A folytonosan súlyosbodó megélhetési viszonyok arra indították a kormányt, hogy hazánkban a népipart meghonosítsa s egyre magasabb nivóra emelje. E célból a vallás- és közoktatási kormány áldozatok árán a vert csipke technikájának elsajátítására 100 vidéki tanítónőt rendelt egy hat hétig tartó tanfolyamra az orsz. m. kir. iparművészeti iskolába. A tanítónők berendelését nagy körültekintéssel dr. *Neményi Imre* osztálytanácsos végezte, aki oly tanítónőket hívott fel, akiknek községei a népiparra leginkább rá vannak utalva. A választás főképpen a felsőmagyarországi és az erdélyi vármegyékre esett s így a nemzeti vidékek érdekeinek szolgálatára tanfolyam. Jelenleg évenként mintegy 10—15 millió koronát adunk külföldi csipkekért, ezentul ez az összeg itthon fog maradni s néhány száz szegény nő biztos megélhetést fog találni. Az iparművészeti iskolában ma megnyílt csipkeverő tanfolyamon résztvevő 100 tanítónő egyenkint 140 korona államsegélyt kap s azonfelül az iparművészeti iskola helyiségeiben ingyen szállást. A tanfolyamnak bizonyára sikeres hatásaként, a szegény nép egy része ezentul itthon is meg fogja találni a mindennapi kenyerét és viszont olyan iparcikket hoz forgalomba, amely a közkezdveltségében egyre növekedni fog.

— **A nagy francia autómobilverseny.** Dieppeből jelentik: A nagy díjért ma folyt le az autómobilverseny, mely reggel hat órakor kezdődött és a melyen 37 kocsi vett részt. A kocsik indulását nagyszámu közönség nézte végig, többek között *Barthou* munkügyi miniszter is megjelent. Az idő elviselhető. A díjat *Nazzaro* (Olaszország) nyerte meg, a második *Szisz* (magyar), a harmadik *Barras* (Franciaország). *Duray* francia, aki a 8-ik körig vezetett, feladta a versenyt.

— **Házasság.** *Schuller József* az *Egyetértés* kiadóhivatalának titkára e hó 21-én déli 11^{1/2} órakor a VI. ker. anyakönyvi hivatalban (VI. Csengery-utca 43) tartja egybekelési ünnepét *Bronner Gizikével*, *Bronner Miksa* és neje bájos és szellemes leányával.

Dr. *Szathmáry Mihály* szentesi ügyvéd Hódmezővásárhelyen nőt vett *Bereczk Margit* kisasszonyt, *Bereczk Péter* gyógyszeres leányát.

Murgutay Alajos eljegyezte *Lábaty Ellát* Zsarnócán. Dr. *Baka Endre* eljegyezte *Mály Adélt*, *Mály Sándor* pénzügyminiszteri tanácsos és neje, *Lukács Sarolta* leányát.

Ily Kovács Gyula, a kassa-oderbergi vasút fogalmazója ma esküdött örök hűséget *Deáky Emmynek*, dr. *Deáky Sándor* kir. tanácsos leányának a józsefvárosi plebánia-templomban.

— **Megszökött bankár.** A börze — ezuttal a berlini börze — ismét nyakát szegte egy embernek, akit a pénz csalogatóit, csábított és akit a mohó pénzszerzés romlásba vitt. A berlini rendőrség most lakásán keres egy *Kiler Bernát* nevű bankárt, aki egy több mint háromszázéves bankcég feje volt. *Kiler*, akire többnyire főpapok és magnások bízták vagyonukat, az utolsó két esztendőben szerencsétlenül operált a börzén és elvesztette saját tekintélyes vagyonát, aminek utána uszott a kliensek pénze is. Ötszázötvenezer korona tünt el ilyenformán. A bankár megszökött Berlinből és Amerikának vette útját.

— **Betörő tanulók.** A szásvárosi református Kun-kollégium pénztárszobájába a napokban ismeretlen tettesek betörték. A rablók fel akarták feszíteni a pénztárt, de nem bírtak vele és ott hagyták. Az azonnal megindított széleskörű nyomozás ma eredményre vezetett és a rendőrség a betörőket *Melkó István* III. osztályú, *Kiss József* IV. osztályú kollégiumi növendékek személyében elfogta. Az elfogottak tettüket bevallották és vallomásukban eladták, hogy a rablót pénzen Amerikába akartak vándorolni. Az ügyészség letartóztatta őket.

— **Kihajolni veszélyes.** A Lupény és Vulkán közötti vasúti vonalon a Vulkán felé haladó vasút egyik kocsijának ablakából kifelé nézegetett az egyik utas kis leánya. Egyszerre a kocsi ajtaja kinyílt és a leánya kibukott a kocsiból. A kis leány anyja a robogó vonatról utána ugrott leányának. Az utasok azonnal meghúzták a vészleket, mire a vonat megállt. Az utasok azonnal az anya és leánya segítségére siettek és konstátálták, hogy sem az anyának, sem a kis leánynak baja egyáltalán nem történt. Az anya és gyermeke a vonattal folytatták útjukat.

— **Megjőd!** *Breitengrussbach* cseh községben egy *Weinkopfi Ernő* nevű köztisztviselőben álló magánzó a múlt éjszaka tévedésből agyonlőtte feleségét. Felriadt álmából és azt hitte, hogy betörők járnak a lakásban.

— **Szerelmmel bélelt vankos.** A szenációknak, melyekből a napi aktualitás táplálkozik, van egy sajátos fajta: az amerikai hír. — Nem tudjuk honnan jött, tengeralatti kábel közvetítette-e, avagy *Marconi*-féle táviró, de itt van és hirtelenében hajlandók vagyunk belőle, akár Amerika einofráfiáját, etikáját vagy micsodáját merészen kidomborítani. Az ilyen hír ugyanis egyszerűen Amerikában játszik és a szereplői is igen bátorítalanul vannak meghatározva. Sic: Amerika. Mintha azt mondanám: Promontor. Ilyen háziisan jelölik ezek a hírek Amerikát, mely mintha egyetlen rendezett tanácsú városból állna. A szereplőiről pedig efféle megjelöléseket kapunk: egy asszony, egy leány, egy yankee, egy milliomos, egy mellénygombtröszt-király . . .

Látványos, hogy a hírek e fajtáját mindenkifelett nem az anyagi igazság oknyomozó szempontjaihoz kell mérni. Értékükre nézve az dominál: mennyi furcsaság-tartalmat, ugynevezett „amerikai izi” nyújtanak? Mert nyáron morfondirozni jó, sőt ami még rosszabb: muszáj . . .

Kellőképen megmosakodva tehát az amerikai hírek fentebbi jellemzésében, felelősség nélkül közlöm a legújabbat. Ez arról szól, hogy egy „amerikai leány” vankosba varrta völegényének legénykorából való, másoktól kapott szerelmes leveleit és e vankosra térdelve rebegte el kellő helyen és időben az „igent”.

A pose, ah, gyönyörű. A szív uj királynője elődjei diadaljelvényein térdel, leigázón, diadalmasan. . . De azért a dolog korántsem ily átlátszó. Azok az emóciók, melyek egy érzékenyebb kedélyű menyasszonyt azon a vankoson térdelőben elfoghatják, a férfi és nő nemi egyenlőségének egész agyonfejtetett problémáját feikavarják.

Az a kicsi menyasszony határozottan modern felfogásúnak tetszik. No persze, hiszen „amerikai”. De talán tuiságosan öreg európai szemmel nemcsak modernnek, hanem frivolnak is mondanám. A körülményekkel való nem közönséges megalkuvásról beszél az a pose. A férfi életének mozgalmasságát egyszerűen adatként fogja fel, magátólértetődőnek tekinti. Igaz, hogy a mai menyasszonyok legtöbbször ugyanígy tud vagy sejt — ami tulajdonképpen egyre megy — mindent. Csak tud, de nem veszi tudomásul. Mert éppen ezáltal alázza meg magát. Többek között azzal is, hogy elismeri a saját hatalmi inferioritását, a kettőjük valódi, benső viszonyát rontó nemi egyenlőségét. Az ugyanis még amerikaiban volna elképzelni, hogy a férfi térdelne egy hasonló, menyasszonya lánykorából bélelt vankosra.

Az amerikai menyasszony tehát modernnek látszik. Félő, hogy éppen ennél fogva hamarosan követőkre is fog találni. De jómagam, férfigyógyal mégis csak úgy gondolom, hogy tulajdonképpen naiv egy kicsi menyasszony az. Mert mégis csak lényos képzelő erő és idealizmus kelletik ahhoz, hogy valaki egy átlagos leánykori levél-gyűjteményben szerelmi diadaljelvényeket lásson, melyeket le kell igaznia, hogy urrá lehessen annak a szívén, akinek erotikus multját jelölik . . . Csak leányi naivitás képzelhet azokba a levelekbe olyan viharos szerelmeket, miket le kell igazni. Ha igazán olyan józanul modern lett volna az amerikai menyasszony, aminőtől az európai menyasszonyokat isten óvja, akkor abban a gyűjteményben nem látta volna, csupán csak egy sexuális élet üzleti levelezését.

— **Verekedő házmeztör.** Tegnap a Sziv-utca 13. számú házából ki akart költözködni *Lederer Mór* úrnok. Mielőtt elhagyta volna a házat, a lakást átadta *Schwébis Antal* házmesternek, aki azonban addig nem akarta elengedni, míg egy kitért ablak árát meg nem fizeti. Verekedés támadt közöttük, *Lederer* felesége seprűt fogott a feleselő házmesterre, aki azonban kicsavarta kezéből s ugy fejbe vágta, hogy *Lederer* né eszméletlenül bukkolt le a földre. *Lederer* tizennégy éves lánya, aki anyja segítségére sietett, szintén megsebesült. *Lederer* erre rátámadt a házmesterre, de az erősebb volt nála s a kezében tartott seprűvel megsebesítette. A brutális házmester ellen a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Bogoljopov miniszter gyilkosa megszökött.** Egy orosz miniszter meggyilkolásáért Szibériába küldték *Karpovicsot*, a forradalmárt, aki ki tudja, mily véletlen folytán menekült meg a bitófától. Súlyos vasakat cipelt *Karpovics* abban a borzasztó országban, ahonnan, amint mondják, nincsen visszatérés. Gyilkos öltömbányákban pusztulnak a szerencsétlen rabok és akinek sikerül megszökönie, az a végtelen hőmezőkön vész el. *Karpovics* szökése mégis sikerült s a szökevény ma már Amerikában van, biztosságban. A szökés részletei rendkívül érdekesekek. A foglyokat a fegyencztelepről *Vercudniskbe* szállították munkára. *Karpovics* kocsin ment, mert már régebben panaszkodott, hogy a lába fáj. Utközben *Karpovics* társai megsebesítették a ló lábát, s a tiszt, hogy föl ne tarisa az egész menetet, megparancsolta a kocsinak, hogy álljon félre és kösse be a ló sebét. A szekér ilyenformán katonai őrizet nélkül maradt az országúton. Egy erdőeske közelében *Karpovics* hirtelen kiugrott a kocsiból és futásnak eredt az erdőeske túlsó oldala felé, ahol egy három lovas hintó várakozott a merész szökevényre. Jó időbe telte, amíg a szekér utolérte a menetet, amelynek vezetője elrémülve hallotta, hogy *Karpovics* megszökött. Rögtön a fogoly keresésére indultak, de nem akadtak rá, mert barátai *Vercudniskben* elrejtették, majd Japánon keresztül Amerikába szöktették.

— **Csudaböjtök.** Szegeden gyorsírókiállítás volt a napokban. Sok tanulságos dolgot halmozott össze a kiállítás vezetősége s csudájára járt a tömördek tura ákombákornak a sok tanyai nép. A felső tanyákról is bevetődött a magyar s nézi-nézi fejcsóválva a sok szarkalábát.

— **Osztán mi legyen ez, felintetes ur?**

— Gyorsírás, bátya.

— **Csudaböjtök, — véli a magyar — oszt mitül jök?**

— Nem tud kend olyan sebesen beszélni, hogy ezekkel a betűkkel le ne írná az ahhoz értő ember, amit kend mond.

— **Nono — tamaskodik a magyar.**

— De biz' ugy, — erősködik a kabátos.

— **Egy óráig is szavalhat kend, mégis az utolsó betűig föl van írva minden.**

— **Akkor hát én is tudok ehhez a mesterséghez — bizonykodik a tanyai. Meggyün a fiam minden fél-esztendőben, aztán szaval is egy álló óráig, mégis mire elvégezte, fölirtam amit akart, pedig gyöngén áll a kezemben a penna.**

— **Osztán hogy csinálja bátya?**

— **Hát hosszi bélyeges papírosra írok, oszt csak annyit, hogy: elfogodom, Horváth Péter. Ezzel oszt megvan minden.**

— **Pusztító tüz.** Ma *Somogyi István* birtokos telkén a disznóol kigyuladt és a tűz az istállót is elhamvasztotta. Innen a szél tiz telken át vitte a tüzet és a nagy szárazságban három laképület a melléképületekkel együtt elhamvadt. A többi telken kocsiszinek és kazlak égtek el.

— **Automobil és villamos összeütközése.** Délután a Rákóczi-utí Olthon-kávéház előtt környen végzetessé válhatott baleset érte gróf *Esterházy Jánost*: gépkocsija, amelyben kivüle *sofförje*, *Kolossa József* ült, összeütközött a 403. számú villamos kocsival. A gépkocsi is, a körüli kocsi is összezuzódtak és a gróf a sofförrel együtt a kövezetre zuhant, anélkül, hogy bármelyiknek komolyabb baja történt volna. A kiállott izgalomtól a sofför elájult ugyan, de csakhamar visszanyerte eszméletét.

— **Leültötte a villám.** Ma este sűrű villámlással rövid nyári zivatar vonult el a város fölött. A szakadó zápor Ós-Buda bejáratánál érte *Kelemen Györgyöt* és feleségét, akik gipszfigurákkal házaltak. A házaspár kényes árújával ijedten menekült egy terebélyes fa alá, amelybe kevésbé azután belecsapott a villám. *Kelemen* súlyos égési sebekkel borítva rogyott össze s a mentők beszállították a kórházba. Az asszonyt, akinek sérülései könnyebb természetűek, a lakásán ápolják.

— **A latin nyelvi tanfolyam megnyitása.** Déli 12 órakor nyílt meg ünnepiesen az állam vezetése és rendelkezése alatt álló gimnáziumok latin tanárai számára a latin nyelvi tanítás módszereinek elméleti és gyakorlati ismertetésére rendezett és július 2-ától 16-áig tartó szünidei tanfolyam. A budapesti V. ker. markó-utcai áll. főgimnázium dísztermében ez alkalomra vagy 100 jelentkező és érdeklődő tanár jelent meg. *Báró Barkóczy Sándor* min. tanácsos a középiskolai ügyosztály vezetője *Matskássy József* főigazgatóval megjelent, szép szavakkal nyitotta meg a tanfolyamot. Utána *Kármán Mór* egyetemi magántanár ismertette a tanfolyam tervezetét. Ő lesz az elméleti előadó, *Gerb József* pedig a gyakorlati.

— **Kettős gyilkosság.** Szenzációs gyilkosság tartja izgatottságban a Bécs melletti Gross-Russbach község lakosságát. Egy Schönauer Péter nevű tisztviselő évekig volt alkalmazásban az említett községben. Viszonya volt egy odavalósi leánnyal, de időközben Bécsbe helyezték át és azután is sűrűn ellátogatott Gross-Russbachba kedveséhez. Délutánonként a Krup-vendéglőben üldögélt és elbeszélgetett a pártáival. Egyszer azzal bosszantották, hogy kedvese másokkal is viszonyt folytat. Schönauer rettenetes haragra lobbant és ha el nem menekülnek a rosszindulatu czimborák, aligha viszik el szárazon. Kettőjüket visszahívta Schönauer a koreszába. A megszólítottak gyanútlanul engedelmessé váltak. Egy Radinger nevezetű lépett be elsőnek. Alig tette lábát a küszöbre. Schönauer fölugrott, pisztolyt ragadott és közvetlen közletről rájött. A szerencsétlen ember holtan rogyott össze. Abban a pillanatban nyitott ajtó a második is, egy Rapf János nevű férfi. Schönauer az ujonnan érkezőre is elsütötte a pisztolyát. A golyó Rapf halántékába furdott és azonnal megölte. Az utcáról temérdek ember sereglett be, hogy megfigyéljék az eszeveszette dühöngő szerencsétlent. Schönauer harmadszor is elsütötte, de most már szerencsére senkit sem talált. Erre lecsendesült valahogy és a községbeliek megpróbálták lecsalni a pinceszébe, hogy aztán a csendőre kezére adhassák. Schönauer már lefelé készült a lépcsőn, mikor hirtelen visszafordult, felrohant és pisztolyt szegezett a tömegnek. Két lövés dördült el. Egy Knoll József nevű cipészinas és Liebhart Ferenc háztulajdonos halálosan megsebesültek. Ekkor kifutott az utcára és Bécs felé tartott. Többen üldözőbe vették, akik közül Rapf Ferencet megsebesítette. Knoll és Liebhart állapota válságos. Rapf Ferenc könnyebb sérüléseket szenvedett.

— **Az utcán.** Találkozik két igen előkelően öltözött gentleman. És roppant érdeklődéssel kezdenek beszélgetni.

— Csau! csau!

— Üdv!

— Hová sietsz?

— Nyertem a totót, nyertem a Lukinát, megyek beseperni egy kis magot. Hát te hová loholsz?

— Én barátom a kávéházba. Lenyelek egy pic. cap.-ot. Fáradt vagyok. Tudod holnapután a Mac mérkőzés a Vac-csal és ma volt a training. Majd eldőlök.

— Hát este hol leszel?

— Kimegyünk vacsorálni — vele.

— Ah, hát Pesten van?

— Igen; összeveszett a dirijével, azzal a vén úszival és otthagya riptiket. Hát te hová mész este?

— Nem tudom még, egy kicsit bakkozom és aztán jobb híján beülök majd egy moziba.

— Csau!

— Üdv!

És elválnak; mindegyik megy a maga útján.

Nyájas olvasó, ne hiú, hogy ezek az urak nem magyarok. Dehogyan. Csak budapesti magyarok. — Hogy mit beszéltek? Ime, magyarrá lefordítva.

Az egyik nyert a könyvfogadónál és a totalizátóról meg beseperni egy kis pénzt. A másik lenyel egy piccolo kapuzsint, mert fáradt; ugyanis a Magyar Athletika klub és a Wiener Athleten Club versenyére gyakorolt. Vacsorálni fog valakivel, aki a ripacsdirektortól, a vén uszorástól megszökött. A másik pedig elmegy küssé bakkaratolni és jobb híján mozgófényképet fog nézni.

De hát mindezt az igazi budapesti nem így mondja el, hanem — amugy.

— **Bérharcz.** A zangerhauseni gépgyárban június 25-én sztrájkba léptek a gyár lakatosai és munkásai. A békeltető tárgyalás ma ért véget és pedig teljes eredménnyel. A munkások holnap megkezdik a munkát. A tárgyaláson, amely az V. kerületi előljáráson folyt le, résztvettek az előljárásság részéről Loh előljáró, Forray Róbert ipari felügyelő és Erb, a gyár igazgatója.

— **Ellopott Wertheim-kassza.** Megirtuk, hogy a napokban tolvajok jártak Balla és Fodor kassai cég irodájában és miután a Wertheim-kassza fölfeszítése ott helyben nem sikerült, magukkal vitték az egész vasszekrényt. Természetesen érélyes kutatás indult meg, de sem a tetteseknek, sem a páncélszekrénynek nem tudtak nyomára akadni. Most lelték meg az első nyomot. Szombaton ugyanis tűzérék furdtek a Hernádban s egy szekert találtak, amelynek csak az alsó része volt meg. Némi nyomozás után kiderült, hogy a szekér az, amelyiken a betörők a kasszát elszállították. A víz partján a rendőrség megtalálta a Wertheim-szekrény egy részét is. Pénz persze nem volt benne egy garas sem. Se a betörők lakcíme. Ezek után a rendőrség, mit is lehetne okosabbat, mint érélyesen nyomoz tovább.

— **Tulipánünnepély Makón.** Makóról jelentik, hogy Justh Gyula képviselőházi elnök nevének védnöksége alatt tegnap folyt le a megyeház nagytermében a tulipán-szövetség javára rendezett ünnepély. Az ünnepélyen jelen voltak: Justh Gyula, Návay Lajos képviselőházi elnökök, Nagy Sándor országgyűlési képviselő, továbbá Csanád vármegye és Makó város intelligens közönsége. Az ünnepély délután 4 órakor kezdődött és a reggeli órákig tartott. A Nádasi színtársulat legkiválóbb tagjai cabaret előadást rendeztek, míg a nagy kertben Makó város urnői sátrakban különféle dolgokat árultak. A mulatság közel 1000 koronát jövedelmezett a tulipán-szövetségnek.

— **Szemérmes néptanító.** A németek szörnyen szemérmes emberek és tisztára a külföld humoristáitól való félelem tartja vissza őket attól, hogy mulatságosnál mulatságosabb törvényeket és intézkedéseket léptessenek életbe a szent szemérmesség nevében. Németország az a része a földgolyónak, ahol a lex Heintz kicszelték és Németország az a hely, ahol egyesületek alulnak meztelen szobrok felruházására. Leánynevelők igazgatónői csaknem minden héten fölirnak egyik-másik hatósághoz, hogy csupasz márvány férfiakra huzzanak kimondhatatlan ruhadarabokat és meztelen keblű nőcskéket takarjanak el leplekkel. Mindenkin tultet most egy német tanító, aki Ilbenstadtban pofozza a nebulókat, megtilván a hat és hét éves leánykáknak, hogy rövid harisnyában belépjenek a tanterembe. A lábikráktól szemérmesen rejtő tanító rendeletét két családapa megfélebbzte s a két leány, míg döntés nincs, nem jár iskolába. Ha az iskolakerülő állapot cokáig tart Ilbenstadtban, minden kis lány ezzel a kérésrel fordul az apjához:

— Papa kérem, tessék fölbebzni!

— **Dunába esett lokomobil.** Ma délelőt kilencz óra tájban a Dunaparton, az országház előtt Purezli István fuvaros egy cséplőgép-lokomobilt vontatott. A lovak egyszerre megbokrosodtak s a lokomobil beledöntöttek a Dunába. A lovak ugy menckültek meg a vízbeeséstől, hogy az istrángjuk elszakadt. A Dunába esett gép, amelyet még eddig nem találtak meg, több ezer korona értékű és a Clayton és Suttleworth cég tulajdona.

— **Öngyilkos hírlapíró.** Szepsiszentgyörgyről írják: Szántó Imre hírlapíró, a „Szekely Nép” felelős szerkesztője tegnap hajnalban agyonlőtte magát. Szántó, hírszerint, reménytelenül szeretett egy leányt s e miatt ment a halálba. Az éjszakát vig társaságban töltötte és hajnal felé, amikor a társaság oszladozni kezdett, revolvert kerített és szíven lötte magát. Szántó mindössze huszonnégy éves volt és csak nemrégiben került le Szepsiszentgyörgyre lapezkeresztőnek.

— **Egy értült ember viselői dolgai.** Egy szerencsétlen bomlott agyu embert nyelt el tegnap a Lipótmező félemeletes sárga háza: a tébolyda. Pick Györgynek hívják a szegény beteget, akit a legtöbb külföldi tébolydában is kezeltek már, sikertelenül. Pick, üldözési mániájától látszólag gyogyultan tért haza Szombathelyre, ahol azonban csakhamar megfélemlítette képtelen viselkedésével az egész várost. Éjnek idején revolverlövessel zavarta föl szomszédait, világos nappal pedig bunkóval támadt gyanútlan emberekre. Nemrégiben Szombathelyi Esti Újság címén lapot indított, amelyen az egész város kaczagott. A lap beköszöntőjét Pick György maga írta és az újság czélját a következőkben vázolta:

Engem erkölcsi okok és etikai célok vezetnek. Céljaim egyike a kulturnemzetek műveltsége születte becsületefogalmat édes hazánkban művelni és növelni. Hiszem, gondolom, hogy ismeretemen, tudásommal, ha csak egy hajszálnyira is, az emberiséget és dolgát előre vihetem. Három a magyar! Aki engem ismer, tudja, hogy a legerősebb érzés bennem a jog, az igazságérzés!

A lap szerkesztősége valóságos fejevertár volt. A falakon revolverek, török s más gyilkos szerzők lógtak. Pick íróasztalán óriási forgópisztoly hevert. Volt a szerkesztőségnek egy saját külön detektívje is és egy csomó markos szolgája, aki kidobálta a nem tetsző embereket. Az új vállalkozás teljesen megörjítette Picket. Vasárnap délelőt megcelekedte, hogy kocsi kapott és revolverrel a kezében végigrobogott a város főutcáján. A rendőröket, akik le akarták fogni, lelövésse fenyegette s csak úgy boldogultak vele, hogy hátulról átnyalábolták és kényszerzubbonyt húztak

rája. Lakására szállították és a délutáni gyorsvo-nattal felhozták Budapestre.

— **Halálozások.** Guiermuth Jánosné, született Kelemen Mária hosszas szenvedés után e hó 2-án d. u. 5 órakor elhunyt. Temetése csütörtökön d. u. 3 órakor lesz a kerepesi temető halottas ház csarnokából.

Koch Ferenc polgármester, Ischl díszpolgára hosszas betegség után ma 69 éves korában meghalt Ischlben.

Szegedy Béla cs. és kir. kamarás ma acsádi birtokán 59 éves korában szívvelhűdés következtében meghalt. Az elhunytat néhány héttel ezelőtt ültette ki a király a Lipót-rend lovagkeresztjével. Temetése csütörtökön délután lesz.

— **Megmérgezett munkás.** Bangó Gusztáv közműves felesége följelentést tett a budapesti főkapitányságon férje több munkástársa ellen, azzal vádolva őket, hogy férjét megmérgezték. A főkapitányságon rögtön megindították a nyomozást, amely eddigelé a következőket derítette ki: Bangó az üllői-uti klinika udvarán folyó építkezésnél dolgozott. Egyszerre hirtelen összeesett, bevitték a klinikára, ahol konstatálták a sósavtól való mérge-zést. Amikor Bangót csméltre térítették, elmondta, hogy munkástársai régóta haragusznak rá. Aztán az egyik szeme üvegből van s emiatt folyton gynyolták. Ezt ő természetesen nem hagyta szó nélkül s emiatt még nagyobb ellenségei lettek. A múlt szombaton — ünnep lévén — munkástársai nem akartak dolgozni, pedig a munkavezető követelte ezt. Ő nem ellenkezett, munkába állt, mire a többieknek is dolgozniok kellett. Délben, ebédközben az egyik társa feléje nyújtotta a pálinkás üveget:

— Igyál te is, Gusztáv.

A következő perczben borzasztó kínok lepték meg, elvesztette csméletét. Egyébre nem emlékeznek vissza.

A rendőrség folytatja a nyomozást.

— **Emberek a vonat alatt.** A Siánkiról Csapra érkező 5401. számú személyvonat, amint a Latorcza vasúti hidján áthaladt, szombaton elgázolt két embert és két tehenet. Sugár lokomotívvezető előre látta a veszedelmet, de nem tudta megállítani a gőzgépet, mert a vonat egy kanyarulatból fordult a hídra. Dr. Nagy Béla orvos nyújtotta az első segítséget az áldozatoknak. Mikor azonban a helyszínére érkezett, az egyik áldozat, egy tehénhajcsár, már halott volt. A kerek megcsontkították, a fejét és lábát összevesszték. A másikat, Lippai Ferenc felsőlitkei szabolcs megyei lakost még élve szállították be a sátorajauhelyi kórházba. Fölgyógyulásához alig van remény, mert nagyon össze van ronsolva. A két tehén kiadta páriáját. A halott személyazonosságát eddig még nem sikerült megállapítani.

— **Wikus diadala.** Megemlékeztünk már arról, hogy a nemzetközi sütőipari kiállításon Wikus és társa részére a zsűri a kiállítás több csoportjában az első díjat ítélte oda. Wikus fényes sikerét betetőzést nyertek most, midőn a külföldi és főként a francia sütők meglátogatták a budapesti sütőipari kiállítást. A francia sütők a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak Wikus kiállításáról. Azt kérdezték az őket kalauzó rendező bizottsági tagtól, hogy melyik francia sütő kiállítása ez? Midőn értesültek arról, hogy magyar kiállítás, megizlették Wikus csokoládéját s akként nyilatkoztak, hogy a Wikus Taha csokoládéja nyers evésre a világ legjobb csokoládéja s hosszabb ideig szemlélték Wikus csokoládéját, amelynek úgy berendezése, valamint a legmodernebb gépekkel felszerelt gyára kiállja a versenyt a külföldi legelső gyárakkal. Wikus gyára ma Magyarországon a legelső csokoládé-gyárak egyike.

— **Fürdőmegnyitás.** Lipiki tudósítónk értesít bennünket, hogy kedden e hó 2-án a hatóság, az egyház és a fürdőközönség nagy részvétele mellett az ujonnan épült fürdő ünnepélyesen megnyitották. Ezen ujonnan épült fürdő zárt folyosóikkal szoros összeköttetésben állanak egy a „Dependance” szállodával, mint a étteremmel, miáltal a Lipiken való téli gyógykezelésnek teljesen megfelelnek.

— **Fegyveres betörők.** Tápió-Sülyből írják: Vakmerő rablást követtek el szombaton este tízenegy óra után a faluban. Az utolsó személyvonat beérkezése után tíz tagból álló, jól fölgyezvert banda hatolt az állomás közelében levő Reiner és társa cég fotelepeinek irodájába. A két telepört s egy asszonyt hatalmas ütésekkel leverték a lábukról, mire hozzáláttak a Wertheim-szekrény kifosztásához. Munka közben eltört a fejszékük, mire a megsebesült telepört kényszerítették, hogy adja elő baltáját. Érdekes, hogy mialatt a betörők a szekrényt fessegették, két csendőr haladt el az iroda előtt. Az állomáson is hallották a zajt, de nem tulajdonítottak neki fontosságot. A vakmerő betörők Maglód felé menekültek.

— **Bendöri hírek. Munkás-szerencsétlenség:** A Borz-utca 7. szám alatti házépítkezésnél egy második emeleti állványról leesett Dezső József 39 éves munkás. Súlyos sérüléseivel a Rókus-kórházba vitték. — **Lejorrázott kis fiú:** A Solyom-utca 15. sz. házában főzésekben Kiss Mari cseléd lejorrázta Dénes Zoltán öt hónapos fiút. Életbenmaradásához kevés a remény. — **Két kocsi közé került:** A Ráday-utca 54. számú ház előtt Greber Ferencz 13 éves inas két teherkocsi közé került, amelyek összezúzták. A Rókus-kórházba szállították. — **Villamos elgázolás:** A Budapesti Közúti Vaspályatársaság 307. számú kocsija a Köztetető-úton elgázolta Pintér Józsefné napszámosnót. A Rókusba vitték. — **Tolvaj cseléd:** A rendőrség letartóztatta Bernhard Józsefné cselédét, aki a vele együtt szolgáló Erős Jánosnótól 100 koronát ellopt. — **Beugrott a Dunába.** Tegnap este az úpesti rakpart egyik tutajáról egy huszonöt év körüli férfi a Dunába ugrott s nyomtalanul elmerült a hullámokban. Csak egy boit hagyott hátra a parton. Holttestét még nem fogták ki. — **Életuntak:** Orbán Pál 19 éves asztalossegéd az Álmos-utca 26. szám alatti lakásán agyonlőtte magát. Tettenék okát nem tudják. — **Mejrovics Samu** 13 éves kereskedő-inas marólugot ivott. Tettenék okát azt mondja, hogy gazdája rosszul bánt vele. — **Racsó Etel** 47 esztendőes cseléd gazdájának, báró Groedel Arminnak Lendvay-utca 26. szám alatti villájában lügköldatolt ivott. Az előhívott mentők már nem segíthettek rajta, mert a szerencsétlen annyit vett be, hogy pár perc múlva meghalt. Tettenék okát nem tudják. — **Verekedés:** A Szabolcs-utca 13. számú házában Wehringer Emil asztalossegéd kétszer megszurta Sztricsék János házmestert, akit veszedelmes sebeivel a Rókus-kórházba vittek. Mikor a lakók az esetet megtudták, Wehringer Emilt úgy megverték, hogy az asztalossegéd is a Rókus-kórházba került. — **Elűntek:** A rendőrségen ma a következők eltűnését jelentették be: **Kabada** László tizenkét éves asztalos inas (Zoltán-utca 13.), **Störkert** Károly harminczhét éves tanítójelölt, **Garay** Lajos tizennyolcz éves szabó tanuló (Rákóczi-ut 65.), ifj. **Szabó** József tizenkét éves tanuló (Szeszgyár-utca 2 b.), **Meisel** József tizenkét éves tanuló (Szeszgyár-utca 2.), **Braun** Béla tizenhárom éves tanuló (Illés-utca 34.), **Fáy** Rózsa tizenhat éves varrónő (József-körút 53.).

— **Kirándulás Marburgba és Wartburgba.** Szt. Erzsébet volt lakóhelyeire, ennek 700 éves évfordulója alkalmából; a kirándulás védnöke és lelki vezetője, mélt. és főtisztelendő dr. Komlóssy Ferencz pozsonyi prépost, pápai prelátus; indulás július hó 20-án. Utirány: Pozsony—Bécs—Regensburg—Frankfurt—a Rajnán át hajóval Cölnig—Marburg—Wartburg—Eisenbach—Berlin—Dresden—Bécs—Pozsony. Szeptember hó 3-án Olaszországban keresztül Jeruzsálem és Nazarethbe. Programokkal és felvilágosításokkal készséggel szolgál a „Magyar Utazási Vállalat r.-t.” (Budapest, IV., Eskü-ut 3. sz.).

x **Zászlók, címerek, minden kivételben kaphatók** Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-u. 27. sz. Árjegyzék ingyen.

x **Nászajándékok** Rothausner. Deák-ter 6. sz.
x **Ingyenes gyorsírási és géprási tanfolyamok** vannak július havában a „Stenografia” országos **Gabelsberger** magyar-német gyorsíró és gépiróiskolában, Budapest, VII., Kazinczy-utca 8. sz. I. em. 30. sz.

x **Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 f.**
x **Kecskemét büszkesége.** A pécsi országos kiállítás temérdek látványosa között van valami, ami már a legelső napokban is teljes mértékben magára vonja a közönség érdeklődését: az Alföldi Cognacgyár r.-t. kiállítása. Ez az agilis és gyönyörű telep, melynek népszerűsége immár páratlan Magyarországon, minden produktumból küldött mutatót a pécsi tárlatra s megint pompás bizonyosságot szolgáltatott afelől, hogy az igazi érdem minden hangzatos frázisnál többet ér. Ennek a gyárnak nagy és marandó érdemei vannak, mert a magyar közönséggel megszerettette az ő magyar gyártmányait. Igaz, hogy ez könnyű dolog volt, mert gyártmányai valóban kitűnőek. Barackpálinkája immár nemzetközi specialitás, cognacja, likőrjei pedig a leghíresebb francia produktumokkal is kiállják a versenyt s e mellett lényegesen olcsóbbak, mint amazok. Szinte azt lehetne hinni, hogy öreg kolostorok titkait leste el a kecskeméti gyár, a pálinkagyártás igazi művészetének rejtelmeit, melyeket a középkorban bölcs és gourmand szerzetesek őriztek a czelláik magányában. A pálinkákon kívül az alföldi cognacgyár a szeszfőzőinek modelljét is kiállította, ami méltán ejti bámulatba a nézőket, mert ehhez fogható telep egész Európában sincs. Kecskeméten, az Alföldi Cognacgyárban, 45,000 hektoliter különböző pálinkát gyártanak évenként. Ugy-e hatalmas szám? Ime, hogyan tud föllendülni egy magyar iparvállalat is, ha nem a hazafiasság provokálásával, hanem becsületes munkával és szaktudással igyekezik híveket toborozni magának.

x **Az előkelő világ** kiváló előszeretettel keresi fel a Michelstädter utóda Váci-utca 3. szám alatti cipő-áruházát; magunk is méltányoljuk a közönség ezen elismerését, mert cipőinek mindegyike egy-egy különlegesség. A szabott árak a talpba bevésve vannak és így tulkövetelés nem létezik.

x **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívásra.

x **Occasio** matröz ingek- és sockingban Rösler-nél, Budapest, V., Harminczad-utca és József-ter sarkán.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Budai Nyári Színház.** Planquette-nek gyönyörű zenéjű operettjét, Rip van Winklet játszották ma a Budai Nyári Színházban. Az est érdekességét emelte, hogy Lisbet hármass szerepét a társulat három primadójára, **Bárdos Irma, Albert Erzi** és **Fóti Frida** játszották. A közönség, mely zsufolásig megtöltötte a színházat, egyforma szívescséggel fogadta mind a három primadonna alakítását. Rip van Winklet **Rózsa Lajos** játszotta. A előadás folyamán örömmel konstataáltuk a fiatal művész nagy haladását, mert mai alakítása művészi színvonalon állott. Nagy tetszést keltett énekzsámuaival, melyek tömör szép baritonját ma különösen érvényre juttatták. Jók voltak **Ujvári** a korcsmáros és **Tábori** a polgármester szerepében.

(*) **Mascagni** fogadalmá. A firenzei „Nuovo Giornale” zenekritikusa beszélgetést folytatott Mascagnival, aki kijelentette, hogy többé nem ír operát és ezt a fogadalmát esküvel is megerősítette.

-- **Hogyan, talán kiszáradt a vénája?** — kérdezte a kritikus.

— **Dehogy, — felelt Mascagni —** hanem az egyedüli ok az, hogy én az új operát magam akarom dirigálni, ez pedig a nagy színházakban lehetetlen, mert ott a kiadók és impresszáriók olyan szerződéseket kötöttek, hogy az új operákat csakis az első karmester dirigálhassa.

Mascagni kijelentette, hogy a „**Vesúlia**” és „**Festa del grano**” című operaszövegek megzenésítéséről is lemondott.

(*) **„A vígadó özvegy”** bemutatója. A budai nyári színházban nagyban folynak a próbák „**A vígadó özvegy**” című mulatságos operettéből, mely a budai színház legközelebbi újdonsága lesz. Az újdonsághoz teljesen új jelmezek és díszletek készülnek. Az első felvonás egy szecsessziós bufféban, a második a „**Luftballon**”-hoz címzett vendéglőben, ahol nagy skót népiünnepélyt tartanak, míg a harmadik a „**Kabaret-noir**”-ban (a fekete mulatóban) játszik. A czimszerepet, **Zavari Annát Fóti Frida**, **Gráf Dani** lékereskedőt **Ujvári**, a többi főbb szerepet pedig **Mihályfi Julia**, **Tábori, Falusi, Molnár Aranka, Gere, Kovessi és Zátory** játszzák. „**A vígadó özvegyet**”, melyhez **Hetényi Heideberg Albert** írt zenét, a két szerző, **Tábori és Ujvári** rendezik.

(*) **Márkus Emilia** Nagykanizsán. Márkus Emilia asszony, a budapesti nemzeti színház művésznője néhány nap óta Nagykanizsán tartózkodik. Bihari színigazgató tárgyalásokat folytat a művésznővel három estére terjedő vendég szereplés tárgyában. A művésznő a vendég szereplésre hajlandónak mutatkozik. Bihari úgy tervezi, hogy **Márkus Emiliát** „**Az asszonyban**”, „**Nórában**” és az „**Egyenlőségben**” lépteti fel. A művésznő fellépte iránt nagy az érdeklődés.

(*) **Küry Klára operettje.** Küry Klára, a magyar operett-színpad kiváló művésznője, 3 felvonásos operettet fejezett be. Vasárnap fel is olvasta már és az egyik fővárosi operett-színház rögtön elfogadta előadásra. Ez kétségkívül a legérdekesebb hajtása az idei operett-termésnek. Az operettnek prózáját és verseit is **Küry Klára** írta és a zenésítését még ezen a nyáron elvégzi egyik fiatal jeles komponistának.

(*) **A Magyar Tudományos Akadémiából.** Dr. **Heinrich** Gusztáv miniszteri tanácsos, az Akadémia főtitkára ma kezdte meg szabadságát. Távolléte alatt a főtitkári teendőket dr. **Paier** Imre min. tanácsos, osztálytitkár látja el. A főtitkár **Karlsbadba** utazott. Dr. **Borovszky** Soma, az akadémia főtitkári hivatának igazgatója szintén szabadságra ment.

(*) **Az aradi Kossuth-szobor pályázata.** Az aradi Kossuth-szobor pályázatán tizenhét művész vett részt és közülök **Popper** Szigfridet, **Kallós** Edét és **Horvay** Jánost szűkebb pályázatra hívta fel a bizottság. A szűkebb pályázat határideje e hó 10-én jár le és az abból győztesen kikerülő művészt bízzák meg a mű kivételével. A szobor költségeire hetven ezer koronát iránvoztak elő.

EGYESÜLETEK.

(—) **Posta- és táviró-tisztviselők jótékony alapítványa.** Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter nemrégiben utalta ki a posta- és táviró-tisztviselők részjuttalékát. A juttalék kifizetése alkalmával a budapesti 62. számú irányító hivatal személyzete gyűjtést indított s a begyűlt összeget **Follert** Károly posta és táviró főigazgató nevével jótékony alapítványként helyezte el a posta- és táviróalkalmazottak betegsegítő pénztáránál. A nemis intenczióju megfizetelés viszonzásaként **Follert** főigazgató egész központi juttalékát: 2126 korona 67 fillért felajánlotta a nevére tett alapítvány növelésére.

(—) **A könyvtárnoki szaktanfolyam.** A Muzéumok és Könyvtárak Országos Szövetségének ezidei könyvtárnoki szaktanfolyamát ma reggel nyitotta meg **Fraknoi** Vilmos püspök, országos főfelügyelő. A tanfolyam hallgatására huszonegyen jelentkezték, nagyrészt könyvtárosok, levéltárosok, több fővárosi tisztviselő és két hírlapíró. **Fraknoi** szíves szavakkal üdvözölte a megjelenteket és örömet fejezte ki afelött, hogy épp a leghivatottabb testületek vannak a tanfolyamon képviselve és kívánta, hogy a tanfolyam eredménye is szép legyen. A tanfolyam hallgatói ezután felmentek a Széchenyi Országos Könyvtár olvasótermébe, ahol azonnal megkezdődtek az előadások. A tanfolyamon dr. **Fejérváry** László egyet. tanár, a könyvtár igazgatója „**Paleografia és a kéziratok kezelése**” címen 16 órát, dr. **Ferenczi** Zoltán az egyetemi könyvtár igazgatója „**Könyvtartás**” címen 12 órát, **Varju** Elemér könyvtári segédőr 12 órát „**Könyvismeret**” címen, dr. **Gulyás** Pál könyvtári segédőr „**Bibliografia**” címen 12 órát ad. A tanfolyam július 13-ig tart.

FŐVÁROS.

(*) **Gromon Dezső szabadságon.** **Gromon** Dezső vbtt., a közmunkatanács elnöke, a napokban kezdte meg szabadságát. Szabadságidejét egy németországi fürdőhelyen fogja tölteni.

(*) **Szabályozták az Attila-körutat.** A tanács mai ülésében elhatározta, hogy az Attila-körút szabályozásának az ügyét a középítési bizottság javaslata szerint terjeszti a közgyűlés elé. A középítési bizottság, amint említettük, elfogadta **Devecsis** Ferencz műszaki tanácsosnak azt a tervét, hogy az I. kerületi Attila-körutat 10 ölre szélesítsék meg, az Arok-utca irányában pedig 30 méter szélességű új utat nyissanak, amely lebonyolíthatja a Margithid, Lánchíd, Ferencz József- és Erzsébet-hidak forgalmát, valamint a Kelenföldről jövő közlekedésnek is elegendő teret nyújt.

(*) **Új tisztviselői állások.** A tanács hozzájárult ahhoz a javaslatához, hogy az árvaszéknél, mérnöki hivatalnál és számvevőségénél új állásokat szervezzenek és egyenlő ideiglenes véglegesítsenek; végre, hogy a polgármesteri hivatalhoz titkári állást rendszeresítsenek.

(*) **A fővárosi törvény módosítása.** A tanács javaslatot tesz a közgyűlésnek, hogy a fővárosi törvény revíziójára és a közgyűlési ügyrend hiányainak pótlására alakított harminczas bizottságba lemondott dr. **Szekely** Dezső és **Szilágyi** Károly helyett ifj. **Holtzspach** Nándort és **Schubert** Sándort küldje ki.

(*) **Fertőző betegségek.** A tisztii főorvosi hivatal jelentése szerint az elmúlt héten a következők fertőző betegségek fordultak elő a főváros területén: Tífusz 13, — kanyaró 129, — vörheny 48, — számarhurut 52, — difteritisz és gégegyulladás 7, — bárányhimlő 15, — fültő-gyulladás 5, — agygerincz-gyulladás 1, — veszettség 2. — Halálozás: Tífusz 2, — vörheny 4, — számarhurut 4, — difteritisz 1, — veszettség 1.

(*) **Új építkezések.** A magánépítési bizottság legújabbán a következő építő-engedélyeket adta ki: **Kürner** Jánosnak és nejeének VII. ker. Sip-utca 5120 hrsz. kétemeletes házra, **Thiering** Gyulának és társának I. ker., **Bercsényi**-utca 13470 hrsz. háromemeletes házra, a **Juta-fonó** és **szövő-gyárnak** VI. ker., **Váci-ut** 1505. hrsz. gyári épületre, báró **Orozdy** Fülöpnek és nejeének VII. ker., **Damjanich-utca** 4234. hrsz. négyemeletes házra, **Zsamboki** Gyulának és nejeének II. ker., **Törökvész-dűlő** 6618. hrsz. egyemeletes házra, **Gross** Mór társának I. ker., **Lisznyay-utca** 1313. hrsz. földszintes nyaralóra, **Lenárdosi** Jánosnának III. ker., **Kétkorona-utca** 4169. hrsz. egyemeletes házra, **Pink** Jánosnak X. ker., **Apaffy-utca** 8154. hrsz. földszintes házra, **Szepessy** Konrádnak I. ker., **Losod-dűlő** 12392. hrsz. földszintes nyaralóra, **Kutschera** Istvánnak II. ker., **Rézvári-dűlő** 6450. hrsz. földszintes nyaralóra.

(Egy millió — kislakásokra. A főváros tanácsa a pénzügyi és gazdasági bizottság javaslata alapján, a mai üléséből kifolyólag előterjesztést tesz a közgyűlésnek aziránt, hogy kislakásokat tartalmazó házak építésére adjon engedélyt és erre a célra szavazzon meg *egymillió korona hitelt*. Ezeket a házakat a főváros tulajdonában lévő telkeken építik föl, egyelőre 6000 négyszögölnyi terület fölhasználásával.

SPORT.

Alagi versenyek.

— Negyedik nap. —

A mai nappal befejeződött a Magyar Lovaregylet alagi négynapos meetingje. Az utolsó nap sem mulhatott el a már megszokott meglepetések nélkül. A nap főszámát a 10.000 K-val dotált Lomniczi handicapot küzdelem után Mr. Milne „Katz im Sack“-ja nyerte Mátka ellen, melyet 3 hoszszal hátrább Köttingbrunn harmadikként követ, míg a fogadott lovak, mint Alagon szokás, hátul kullogtak. Látogatottság tekintetében a most lezajlott meeting fényesen sikerült és a Lovaregylet nagyon jó cserét csinált azzal, hogy a Tátra-Lomniczon évente üres tribünök előtt megtartott versenyeit Alagra helyezte át. Tehát a Lovaregylet meg lehet az eredményvel elégedve, a könyvesek szintén, mert seholy meglepetés elő nem fordult az idén, mint a most végződött rövid meetingen, amelyre a fogadók bizonyára nem a legszívesebben gondolnak majd vissza.

Részletes eredmény a következő:

I. **Eladóverseny.** Díj 2000 korona. Táv. 1600 méter. 1. Egyedi L. 3é Csorba 49 kg. (Sima), 2. Capt. Don 3é Apatin 52 és fél kg. (Seiler), 3. Egyedi A. 3é Pallós 44 kg. (Paul). Futottak még: Viribus unitis (Janek), Kérdés (Csernovski). Biztosan 1 hoszszal nyerve, öt hoszszal harmadik. — Tot.: 10:12, 40:112, 68.

II. **Nándordíj.** Díj 3000 korona. Táv. 1600 méter. 1. Br. Herzog M. 5é Lucy 50 kg. (Walkington), 2. Egyedi L. 6é Augur 55 kg. (Miles), 3. Egyedi A. 4é Gyöngyössi 51½ kg. (Martin). Futottak még: Torta (Vivian), Liebeslied (Gulyás), Floramur (Taral). Könnyen egy és fél hoszszal nyerve, egy és fél hoszszal harmadik. Tot.: 10:50, 40:96, 80.

III. **Lomniczi handicap.** Díj 10.000 K. Táv. 1100 méter. 1. Mr. Milne F. 2é Katz im Sack 50 (Southey), 2. Egyedi A. 2é Mátka 52 (Miles), 3. Br. Rothschild 2é Köttingbrunn 53 és fél (Martin). Futottak még: Palma (Birkeruth), Pagony (Janek), Haluska (Pis), Barabás (Krouzil), Óhaj (Fries), Petronella (Heidt), Majális (Cockeram), Braganca (Vivian), Durga (Seiler), Belle Reine (Klimscha), Fityóka (Smutny). — Küzdelem után fél hoszszal nyerve, 3 hoszszal harmadik. — Tot.: 10:89, 40:132, 136, 148.

IV. **Nyeretlen két évesek versenye.** Díj 3000 korona. Táv. 1000 méter. 1. Br. Springer G. 2é Galuzia 55 és fél kg. (Taral), 2. Capt. Blue 2é. Edua 55 és fél kg. (Vivian), 3. gr. Csekonics Gy. 2é Badáros 52 kg. (Baumgarten). Futottak még: Validol (Hönig), Forfeit (Paul), Subito (Miles), Patkó (Boeska), Peugot (Walkington), Vincenz Albert (Gulyás), Ezres (Pretzner), Fujiyama (Klimscha), Aurum (Janek). Könnyen két hoszszal nyerve, félhoszszal harmadik. Tot.: 10:29, 40:60, 54, 68.

V. **Két évesek beaton-handicapja.** Díj 2000 korona. Táv. 1000 méter. 1. Jankovich Gy. 2é Liserl 56 és fél kg. (Taral), 2. gróf Pejácsevich A. 2é Alnok 55 kg. (Janek), 3. Geist G. 2é Tilos (Boeska). Futottak még: Gánna (Martin), Mehet (Martinkovics), Lisbeth (Cockeram), Fatia Negra (Pretzner), Glück auf (Pis), Sprit (Kisziváth), Boeskoros (Sima), Lant (Paul). Könnyen 3 hoszszal első, fél hoszszal harmadik. Tot.: 10:32, 40:60, 56, 112.

VI. **Beaton-handicap.** Díj 2000 korona. Táv. 1200 m. 1. Br. Born 3é Ovidius 50 és fél kg. (Birkeruth), 2. Supp H. 5é Loredan 54 és fél kg. (Pis), 3. Vivian F. 3é Honeybell 47 kg. (Vivian). Futottak még: Go (Taral), Hegyibe (Janek), Meltány (Martin), Boszorkány (Kemény), Rotunde (Paul). Biztosan 1 hoszszal nyerve négy hoszszal harmadik. Tot.: 10:20, 40:48, 52, 56.

() **Nemzetközi uszóverseny.** Az „Óbudai Torna-Egylet“ július hó 28-án, vasárnap este, 8 órakor a Császárfürdő férfi-uszodájában nemzetközi uszóversenyt tart, amelynek sorrendje ez: I. Kezdők versenye, 105 m. II. Egyletek staféta-versenye Budapest székesfőváros vándordíjért, 105 m. III. Juniorok versenye, 210 m. IV. Mellúszás hadicap,

210 m. V. Háton uszás, 70 m. VI. Handicap-verseny, 210 m. VII. Magyarország bajnoksága ¼ angol mértföldre. Győztesnek: „Magyarország uszóbajnoka ¼ angol mértföldre 1907. évre“ cím és a M. A. Sz. aranyérme bajnoki szalagon. VIII. Handicap-verseny, 70 m. IX. Seniorok versenye, 140 m. X. Műgrás. Egyletek point-versenye. Tartatik jelen verseny keretében az Óbudai Torna-Egylet vándordíjért. Nevezések és tétek legkésőbb július hó 20-ig Hellmich Ottó címére (Budapest, VIII. ker., Pacsirtamező-utca 41. sz.) küldendők.

() **A Henley-regatta.** A Henley-regatta e hó 4., 5. és 6-án zajlik le Henleyben. Természetesen ezuttal is a klasszikus számok iránt nagy az érdeklődés, főként a Diamondscull, a Steward Cup (négyes) és a Challenge Cup (nyolczas) iránt. Külföldről a francziák, belgák és németek látogatnak le, míg az amerikaiak ezuttal távolmaradiak. A négyesben a Ludwigshafener R. V. a Pannónok frankfurti legyőzője, a Grand Challengeben a védő belga Sport Nautique de Gaud lesz, az angolok erős ellenfele. A világ legklasszikusabb regattáján jelen lesz VII. Edvárd angol király is.

() **Polyamregatta.** E hó 7-én lesz a budapesti folyamregatta, amelynek nevezései azonban igen rosszul sikerültek. A skiffbajnokságra csak a nemzeti (Leviczky); a négyesre csak a Neptun, a nyolczasra a Pannónia és a Duna neveztek. A csekély nevezés abban leli magyarázatát, hogy Leviczkynek ellenfele jelenleg nincs; a Pannónia és a Duna pedig erőiket a nyolczasra tartják frissen, amelyben a Duna készül erősen revansot venni a Pannónián.

() **Nemzetközi lovas polo-mérkőzések Ostendében.** E hónap közepén kezdődnek meg Ostendében a nemzetközi polo-mérkőzések. Francziák, spanyolok, angolok, amerikaiak és magyarok vesznek fel a versenyt egymással. Magyar részről legkitűnőbb polo-játékosaink vesznek részt a versenyjártékon s már a jövő héten a következők utaznak Ostendébe: gróf Andrássy Géza és fia, Andrássy Károly, gróf Károlyi Lajos, gróf Sigray Antal, őrgórf Pallavicini György, gróf Bánffy Miklós, gróf Wenckheim József és mr. Rich.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **A csikszentmártoni választás epilógusa.** A csikszentmártoni törvényszék most tárgyalta azt a monstre bűnügyet, melyet a királyi ügyészség indított a csikszentmártoni országgyűlési képviselőválasztásból kifolyólag. — Negyvenhat embert vádolt az ügyészség hétrendbeli magánosok elleni erőszak bűntette, valamint súlyos testi sértés bűntette miatt. A vádlottak között voltak a Nagy György-párt vezető emberei, köztük maga a pártelnök: Ince Lajos is. A megválasztott Nagy György országgyűlési képviselő ellen is hasonló büncselekmény miatt eljárást indítottak, de a képviselőház politikai üldözést látott az esettel kapcsolatban fennforogni és dr. Nagy György mentelmi jogát nem függesztette fel. A vádlottakon kívül mintegy hetven tanu volt beidézőve. A tárgyalás késő estig tartott. Dr. Nagy György ügyvéd, országgyűlési képviselő védté a vádlottakat. A törvényszék az összes vádlottakat felmentette a vád- és következményeinek terhe alól s csupán öt fiatal legényt büntetett meg testi sértés vétsége miatt.

§ **Bíróági jegyzők mozgalma.** A miskolci kir. bíróság és ügyészség területére vizsgálóbíróul dr. Tejfalussy Béla királyi törvényszéki bírót, dr. Luby Pál lipótvárosi járási szolgabírókat a rózsahegy királyi ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottul, Husovszky Dénes László bozovicsi gyakorló-ügyvédet pedig a bozovicsi királyi járásbíró mellett alkalmazott ügyészségi megbízottnak állandó helyettesül rendelte ki.

§ **Sajtópör egy gázszjelentés miatt.** Az aranyozó munkások sztrájkja alkalmával furcsa módon állott boszut Wildbrand Gyula aranyozósegéd azon huszoney munkastársán, akik nem csatlakoztak a sztrájkolókhöz s a sztrájk daczára munkába léptek. Több száz példányban gázszjelentést nyomatott a következő tartalommal:

Tudatom a becsületes emberekkel, hogy huszoney szaktság (itt következnek a nevek) rongy életükkel kimult.

A gázszjelentést aztán postai uton megkü-

dötte a névleg megemlített munkásoknak is. Ezek nem vették tréfára a dolgot s rágalmazási sajtópört indítottak Wildbrand Gyula mint szerző ellen, akit a befejezett vizsgálat után a vádtanács rágalmazás, illetve becsületesítés sajtóvétségeért vád alá is helyezett.

§ **A Belvárosi Takarékpénztár csalói.** Egy esztendő alatt alaposan kitanulta a Belvárosi Takarékpénztárnak ügykezelését Vornicsek Frigyes huszoney éves banktisztviselő, akinek az volt egyedüli vágya, hogy több százezer koronával Amerikába vándorolhasson. A pénzt a takarékpénztár szekrényéből kerítette meg s ebben hűségese segítőtársá Döbrössy Jenő joghallgató volt. Vornicsek mindenekelett azt a tőkepenzest puhatolta ki, akinek nagyobb letétjét őrizte a pénztintézet s aki nem törődött az elhelyezett pénzzel. Ez a betevő Ellbogen Károly barcs-füssi földbirtokos volt. Oly mesterileg utánozta ennek az aláírását a fiatal bűnös, hogy a bank gyanutlanul terhelte meg Ellbogen letétjét háromszázezer koronával. S mivel az Ellbogenhez intézett levelek Vornicsek kezén sikkadtak el, Döbrössy akadálytalanul vehette föl a nem létező Müller J., bécsi börtölátogató nevében, akire a csekkek szólítottak az összes kiutalványozott háromszázezer koronát. Vornicsek ennek megtörténtével leköszönt állásáról. Kifizette czimborájának az előre kialakított husz százalékat s elindult Amerikába. Mikor azonban Hamburgban hajóra akart szállani, elfogta a honvágy s hazajött Pozsonyba édesatyjához, aki Frigyes királyi herceg komornyikja. Időközben Ellbogennek is eszébe jutott pénze után érdeklődni. Ekkor kiderült a család s a két jómadár hurokra került. Mindössze huszennyolcz-ezernyolczszázhatvan koronát vertek el, a többi pénz megkerült. A budapesti büntetőtörvényszék folytatólag elkövetett csalás bűntette miatt Vornicseket egy évi és tíz hónapi, Döbrössyt pedig egy esztendei és három hónapi börtönre ítélte. Vornicsek megnyugodott az ítéleiben, ellenben Döbrössy és a királyi ügyész főlebbezést jelentettek be. A királyi tábla Devich László elnöklésével ma tárgyalta ezt a bűnügyet s meghallgatva Halász Lajos főügyési-helyettes vádját s Török Sándor és Balog N. Imre védelmét, Vornicsek Frigyes büntetését három évi, Döbrössyét pedig két esztendire fegyházra emelte föl. A védők semmiségi panaszt jelentettek be.

§ **A Nemzetközi Jogi Egyesület** ez évi konferenciáját az Egyesült-Államok ügyvédi kamarájának meghívása folytán augusztus 29, 30 és 31-én Portlandban tartja. A konferencia napirendje a következő: 1. Nemzetközi békebíróóságok. Előadók dr. Darby London és Schröder Zürich. 2. Nemzetközi jog és nemzetközi kereskedelem. Előadó Balfour Browne kir. tanácsos. London. 3. Házasságok felbontása. Előadók J. Barrat ügyvéd Newyork, Cassano herceg Róma és Schmith ügyvéd Filadelfia. 4. Kalózkodás. Előadók: Lord Kennedy felebbezési bírósági bíró London és Elliott bíró Mineapolis. 5. Semlegesség. Előadók: báró Barclay Paris és Gaston de Leval ügyvéd Brüsszel. 6. Kettős adóztatás: Előadó: dr. Wittmann Ernő ügyvéd, Budapest. 7. Idegen államok beavatkozási jogáról. Előadó: E. Baldwin a new-haveni legfelsőbb bíróság elnöke. 8. Külföldi bizonyítékok. Előadó: dr. Hindenburg Kopenhága. Az egyesület jövő évi konferenciáját Budapesten fogja megtartani.

§ **A brüsszeli úráma.** Hihetetlen nagy érdeklődés közepette tárgyalja a brüsszeli országos törvényszék a Waddington-pört. A boldogtalan fiatal vádlottat, aki hugának becsületét vérel mosta tisztára, a közönség tüntető ovációval fogadja minden alkalommal, valahányszor a fegyveres börtönörök a tárgyalási terembe kísérik.

Az első tanu Rengifo Henrik Xavér zeneszerző. A komponista elmondta, hogy ő volt Balmaceda bizalmasa és ő közvetítette a levelezést az ifjú attaché és Waddington Adelaide között. Vallomása végén megjegyezte, hogy a halálos párbaj előtt Balmaceda töredelmesen megbánta bűnét. A legnagyobb szenzáció támadt a teremben, amikor a törvényszék elnöke a Waddington-házaspárt szólította tanuskodásra.

Waddington meghatóan festette fiának kétségbeesését, amely a végén arra készítette, hogy megölje a család boldogságának megromtóját.

Aztán Waddingtonné a következőket beszélte el:

— Február 24-én délután bejött a szobámba fiam és mikor látta, hogy sírok, egész testébe remegve kérdezte, mi bajom. Közöltem vele, hogy éppen most járt itt Balmaceda és kerekén kijelep-

tette, hogy az eljegyzésből nem lesz semmi, halani sem akar a házasságról. Carlos szó nélkül vette kalapját és kifelé rohant. Utána kiáltottam. Az ajtóban megfordult és csak ennyit mondott:

— Nőül veszi Jaját, vagy baj lesz.
— Nem sejtettem, hogy milyen végzetes a szándéka, különben erőszakkal visszatartottam volna.

A következő tanu Bonnevie, a Balmaceda család korona-tanuja, aki ócsárló megjegyzéseivel vérgissértette a Waddington-családot és szépitgette Balmaceda cselekedetét. Felolvasta Waddington Adelaide több levelét és az egyik kényes levél felolvasásakor izgatott jelenet történt. A vádlott fiatalember ugyanis felugrott s öklével rohant Bonneviere. A bírtonörök alig tudták megfékezni. A közönség is zugva kiabált:

— Gyalázatos! Hallgasson!
Olyan nagy volt a lármá, hogy az elnök a közönséget eltávolította, aztán a tárgyalást félbeszakította. A törvényszék ítéletét holnap hozza.

§ A Peters-pör. A müncheni törvényszék Gruber vádlottat ismételt sértések miatt 500 márká pénzbürságra, esetleg 50 napi fogságra, a perköltségek viselésére, valamint az ítélet közzétételére ítélte. Peters vádlottat felmentették.

§ A morénylő lakatosinas. Ez év február 11-én véres dráma színhelye volt a Kisdiófa-utca 12. szám alatti perditá-tanya. György József lakatos-tanoncz duhaj kedvvel revolvert rántott és háromszor rálőtt Cseh Róza utcai leányra, akit a golyók lábán súlyosan megsebeztek. Ezután maga ellen irányította az ittas fiu a fegyvert, mellén sebezte is a golyó, de komolyabb baja nem esett. Ügyében Sárkány bíró elnökletével ma délelőtti ülésen zárt ülésben a törvényszék. A védelmet dr. Krieszhaber Adolf látta el. — A vádlott lakatos-inas beismerte a bűnösséget. Ittas volt és semmi határozott célja nem volt a lövöldözéssel. Cseh Rózát akkor látta először és így oka se lehetett merényletet elkövetni. Hogy revolver volt nála — annak az a magyarázata, hogy öngyilkos akart lenni, mert régebb idő óta beteges. Bodor Andrásné, a vádlott volt háziaszszonyát hallgatta ki ezután tanuul a bíróság. Ettől lopott 40 koronát a vialoura vágyódó inasgyerek és ezen a pénzen vett aztán revolvert is. A vád ílyeténkép a lopás vétségével bővült. A királyi törvényszék György Józsefet bűnösnek mondotta ki a súlyos testi sértés, a lopás vétségében és öt havi fogságra ítélte, amelyből négy hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett a bíróság. Az ítélet jogerős.

KÖZGAZDASÁG.

Vasérczkivitelünk és a világpiacz.

Budapest, július 2.

Megirtuk már, hogy a magyar kormány terbe vette a vasérczkivitel korlátozását és meg akarja szüntetni az eddigi tarifamérsékléseket. A felső-sziléziai vasműveknek pedig nagy szükségük van a magyar és osztrák vasérczre is, melyből Németország a múlt évben 370 ezer tonnát importált. A német vasiparosokat most elkedvetleníti a magyar kormánynek ez a tervezése.

Igaz ugyan, hogy Németország kivitele 1906-ban 7%-kal volt nagyobb, mint 1905-ben, de a németek ezzel nincsenek megelégedve, mert az Egyesült-Államok kivitele 11%-kal, Nagybritanniáé pedig 14%-kal növekedett az előző évhez képest. Németország behozatala 10%-al volt nagyobb, de Franciaországé és az Egyesült-Államoké 12%-kal nagyobb, mint az előző évben. Berlin forgalma 1905-ben 9½%-kal, 1906-ban már 5½%-kal növekedett az előző évhez képest. A nagy iparvállalatok jövedelmezőségének fokozódása szintén lassult. A berlini tőzsdén jegyzett 460 iparvállalat, melyek együttesen 2.800 millió márká tőkét képviselnek, 1906. II. felében összesen 292 millió márká osztalékot adott, azaz 10½%-ot, ami 104% növekedést jelent az I. félévhez képest, holott az 1906. év első felére való osztalék 148%-kal volt nagyobb, mint az előző évben. Ameriká-

ban egy nagy vasszerkezeti gyár 32½ millió korona passzívával fizetési zavarokba is jutott.

Egyébként az amerikai vaspiacz igen jól érzi magát. Egy nagy vaskereskedő, aki számos nagy kohó-vállalat termelését viszi a piaczra, ugy nyilatkozik, hogy az amerikai piaczon más szabad készlet nincs, mint amit Angliából importálnak. Az üzletmenetet jellemzi, hogy az a két nagy kohó, amelyet Buffalóban most két éve helyeztek üzembe, azóta egy napra se tudott a raktáraiba készletet lerakni, mert amit termelt, az mind nyomban elkelt. A kormány a nyers vas után, ha az abból készített áru kivitelre kerül, a behozatali vámot visszatéríti. Ezen kikészítési eljárás mellett az amerikai gyárak a múlt évben közel 32 millió értékű csöveket és szerelvényeket exportáltak, melyek külföldi vasból készültek. Az Egyesült-Államokban létező kohók 1906-ban 25,307.000 tonna vasat termeltek. Az aczéltörzst, amely 1906-ban maga is 11 millió tonna nyers vasat termelt, nem bír a rendeléseknek eleget tenni és egyre importál külföldi vasat; így pl. június első hetében 40.000 tonnát importált. Az aczéltörzst, mely most 800 millió korona évi tisztá jövedelemmel dolgozik, nyugodtan néz a jövő elé; nem tart attól, hogy az elnökválasztással járó nagy izgalom csökkenteni fogják az üzletmenetet. A magyar kivitel vas-árúkból a folyó év első öt hónapjában tizenegy millió korona volt, amely összegből nyolcz millió korona értékűt Ausztriába vittek ki.

§ Az Osztrák-Magyar Bank részvényeinek áremelkedése. Amióta a kamatlábemelést megtörtént, a jegybank részvényeiben igen élénk forgalom van a bécsi tőzsdén. A bank nagyobb üzleti forgalma s a drágább kamatláb a tőkéseket arra indítja, hogy ezen kedvező konjunkturából hasznot húzó papírba fektessék pénzüket. A kamatlábemelést megelőző napon, még 1780-on állottak a jegybank részvényei a bécsi tőzsdén, amikor a rátaemelést megtörtént, nyomban 10 koronával szökött fel árfolyamuk. Azóta ugyszólván napról-napra emelkedik árfolyamuk, mai bécsi jelentés szerint 1821.50 és 1825 között köttetett.

§ A hadsereg lőszükséglete. A hadsereg lőszükséglete az elmúlt évben tizezer darab volt. A kvóta arányában ebből Magyarországra csak 3400 darab lő jutna. Mivel azonban Ausztriában nem volt elég háttaslo, a múlt évben 7756 lovat vásároltak Ausztriában. Ebből a mennyiségből is ezer darabot kereskedőktől vettek, akik viszont nagyobb részt Magyarországból szerzik be szükségüket. A lőtenyészítés föllendítése céljából most föl fogja a hadügyi kormány emelni a katonai lő árát 700 koronára, sőt a kitűnő minőségű lőnél még külön százkorona felülfizetést fog adni.

§ A Délmagyarországi Köszénbánya r. t. üzletei. Már megirtuk, hogy a Délmagyarországi Köszénbánya részvénytársaság az elmúlt üzletévet jelentékeny veszteséggel zárta. Június 21-én tartotta meg a társaság közgyűlést, melyen arról számoltak be a részvényeseknek, hogy a társaság az 1907. márczius 31-én lezárt mérleg szerint 946.824-34 korona veszteséggel dolgozott, tehát 4 millió koronányi alaptőkéjének 23,67 százaléka elveszett. A társaság fűhöz-fához kapkodott, hogy valahogyan helyrehozza a hibákat, melyeket az üzletvezetés körül elkövettek, de nem nagy sikerrel. Most arra törekszik, hogy oly aktívától szabaduljon, melyek bizonyára csak kedvezőtlenül befolyásolják üzleti eredményét. Erre vall az, hogy a társaság — mint értesülünk — a tulajdonát képező vercerovai köszénbányát eladta Bohm M. és társai cégnek, melynek téglagyári telepei Lugoson, Zombolyán és Nagyikindán vannak. Az új tulajdonosok a szén eladásával nem fognak foglalkozni, hanem a kitermelt mennyiséget saját üzemük céljaira használják fel.

§ A hágai nemzetközi teigazdasági kongresszus. A földmivélsügyi miniszter előterjesztésére a minisztertanács a szeptember havában Hágában rendezendő III-ik nemzetközi teigazdasági kongresszusra a magyar kormány képviseletében Mikló: Ódön volt államtitkár főrendiházi tagot, Pirke: János min. tanácsos orsz. állattenyésztési főfelügyelőt és dr. Koerfer István min. fogalmazót küldte k.

§ A berlini városi takarékpénztár veszteségei. Berlinből jelentik lapunknak: A befektetési piaczon az utóbbi időkben napirenden lévő árfolyamesők-kenések súlyos veszteségeket okoztak a német pénzintézeteknek, különösen a takarékpénztáraknak. Amint ismeretes, a németországi takarékpénztárak, melyek ugyszólván kizárólag községi takarékpénztárak, betétjeik és tartalékalapjuk legnagyobb részét szabott kamatozású értékekben helyezik el. A berlini városi takarékpénztár, mely egyike Németország legnagyobb ilyenemű intézeteinek, még nemrégiben mint mintaintézetet emlegettek azok, akik az állampapírok elhelyezése, valamint a betétek biztonsága szempontjából előnyösnek tartották, hogy a betéttel foglalkozó intézetek kizárólag állami és községi kibocsátásokkal töltsék meg társzójukat. A takarékpénztár most adta közre az elmúlt üzletévre vonatkozó jelentését, melyből kitűnik, hogy a tartalékalap könyvszerű értéke szerint az intézet 10 millió márkát veszített, ennyi a különbség a vételi árfolyam és a jelenlegi kurzus között. A takarékpénztár majdnem kizárólagosan állami és városi kölcsönökbe fektette tartalékait, azonkívül jelentékeny mennyiségű záloglevél van birtokában. Éppen ezeknek a papíroknak az értéke szállott alább az utóbbi időkben, úgy, hogy a tavaly még 28 millió márká értékűt képviselő értékei az intézet tartalékalapjának ma csak 18 millió márkát érnek.

§ Gyorsvonal Szedednek. Szedednek és Nagyváradnak régi vágyódása, hogy vonatközlekedésükbe gyorsvonalat kapjanak. Most Nagyvárad közgyűlése foglalkozik majd ezzel az eszmével. Mint Nagyváradról jelentik, a nagyváradai törvényhatósági bizottság egyik tagja indítványt nyújtott be a közgyűlés elé, hogy irjanak fel a kereskedelemügyi minisztériumhoz egy szeded-nagyvárad gyorsvonalnak a menetrendbe való beillesztése iránt.

§ Bécsi bankok kamatláb-kartelje. Bécs nagyobb pénzintézetei tudvalevőleg néhány hónappal ezelőtt megegyeztek, hogy a tartozási kamatokra vonatkozólag, továbbá a feleknek felszámítandó jutalékokat illetőleg az ügyfelekkel szemben egyöntetűen fognak eljárni. Mivel az értékpapír-előlegezési üzletnél számítandó kamatokat a pénzintézetek rendszerint a jegybank kamatlábjához mérten állapítják meg, a tételek felemelése ebben az irányban a bankok megegyezése értelmében automatizce bekövetkezett. A jegybank rátaemelése most aktuálisá tette a betéti kamatláb felemelését, mely eddig úgy folyószámla-, mint takarékbetétekre 3¼%-ban volt egységesen megállapítva. A bankok vezetői tegnap gyűltek egybe, hogy a pénzüviszonyok megváltoztatásával járó módosításokat megállapítsák. Eredményre azonban nem jutottak, mert a résztvevők legnagyobb része olyképen nyilatkozott, hogy be kell várni a közeli jövő eseményeit, mivel a pénzpiaczon még nem tisztázódott teljesen a helyzet, mely a hivatalos pénzáremelkedésével előállott. Ezek szerint a bécsi bankok betéti kamatlábjá változatlan marad.

§ Új papír a tőzsdén. A Magyar ruggvantaár-nygyár részvénytársaság megkeresésére elrendeli a tőzsdetanács, hogy a nevezett részvénytársaság által ujonnan kibocsátott, egyenkint 200 korona névértékű 4500 drb. részvény a mai naptól fogva 1907. évi december hó 31-ig külön jegyeztessék a tőzsdéi árjegyzőlapban.

A tőzsdetanács elrendeli, hogy a Magyar-belga témpapgyár részvénytársaság kölcsön-kötelezvényei 32 évre folyó évi július hó 2. napjától fogva, 1907. évi július hó 2. napjától folyó 4½%-os kamatokkal jegyeztessenek.

Kapható, míg a készlet tart, egyedül:

ÖRÖM SÁNDOR

levélpapír-áruházában,

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 17. szám.

441 darab III. osztályu alumínium-toll 90 fillér

Világ-rekord !!

100 darab egész finom csontlevélpapír, 100 darab szines bélésű borítékkal összesen 200 darab. Egy korona 20 fillér, 1000 drb. Kohinoor cigarettá-hüvely ragasztás nélkül 2.10 K. Vidékre csak utánvétel, vagy a pénz beküldése mellett. ∴ Csomagolás nem lesz számítva.

44 darab I. osztályu alumínium-toll 1.80 kor

Világ-csoda !!

441 darab II. osztályu alumínium-toll 1.20 kor

Milyen lesz a termés az Alföldön? Az alföldi vármegyékben néhol már megkezdtek az aratást, de a legtöbb vidéken csak a hét végére érik be a gabona, melyet az összes mezőgazdasági termények között fejlődés dolgában leginkább vetett hátra a későn indult vegetáció. Bács-Bodrog, Torontál, Temes, Arad, Békés, Csongrád, Csanád, Jász-Nagykun-Szolnok és Pest vármegyékben — mint az „Egyetértés” tudósítói jelentik, — jó közepes gabonatermés várható az idén. A buzatermelő főbb megyékből érkező eme híradások élénk czáfolatai azoknak a híreszteléseknek, melyek az ideai rossz termés kilátásokról hetek óta megjelentek. Munkásforrongástól, aratási sztrájkoktól sem kell a gazdáknak tartaniok; a hónapszamos munkások és az arató munkások is mindenütt le-szerződtek s alig néhány uradalomnak kellett más vidékről vagy a külföldről munkásokat hozatni. Ez is csak azokon a vidékeken történt, ahol előző években is szükében voltak a munkásoknak. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye több uradalmába Mármarosból és Beregből szerződtek ruthén munkásokat. Az Alföld gyümölcssterméséről az alábbi tudósítások számolnak be: Bácskában gazdag gyümölcsstermésre van kilátás, kiváltképp a cseresznye, barack, szilva, alma és körtéből várnak nagy termést Jász-Nagykun- és Aradmegyéknek gyengébb lesz a gyümölcsstermése. Csongrád- és Pest megye déli részén jó közepes termést várnak a gyümölcsből. Az alföldi vármegyékben majdnem mindenütt szépen fejlődik és sok reményre nyujt kilátást a szőlő is.

A nyersbőrértékesítés előmozdítása. A bőrarak általános emelkedése folytán a kereskedelemügyi minisztérium timáripari szaktanitóját azt a javaslatot tette a kereskedelemügyi miniszternek, hogy létesítsen Budapesten nyersbőr aukciókat, ahol az érdekelt iparosok szükségletüket a legkényebben szerezhetnék be. A tervezet ellen a Magyar Bőr- iparosok Országos Egyesülete tiltakozó fel-terjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, mert e szerint a vidéki kisiparosság valóságosan tönkre menne ezáltal, mi-után az aukciókon is a mostani kiviteli czégek játszanak a főszerepet. Ehelyett szükségesnek tartja a nyersbőr kivitel csökkentését. A kereskedelemügyi miniszter most e tárgyban véleményadásra szö-lytotta fel a kereskedelmi és iparkamarákat, véleményt kért a földmivélségi minisztertől is, aki ma ér-kezett leiratában az Országos Magyar Gazdasági Egyesülettől kér e tárgyban véleménynyilvánítást.

A csikmogyei erdők árverése. Mint ismeretes, annakidején nagy port vert fel az uzvölgyi és veresvízi erdők eladása. Ezen erdők Csikvármegye birtokát képezik és azokat egy autonóm igazgató- tanács kezeli. Az árverésnél, amelyet tavaly tartot- tak meg, állítólag súlyos szabálytalanságok történ- tek. Az igazgató-tanács akkor a döntést a vármeg- yére háritotta. A vármegye közgyűlésén nagy szenzációt okozott, amikor felállott Török Ferencz orsz. képviselő és letett hatezer koronát a vármeg- ye asztalára, amely összegről azt állította, hogy őt azzal meg akarták vesztegetni. A vármegye a megtartott árverést megsemmisítette és a megyé- nek a határozatát az illetékes miniszter helyben is hagyta. Az árverésen annak idején a maximális ajánlatot a Götz-czég tette, 2.820.000 koronát ajánlva az erdőkért. Minthogy a miniszter a sza- bálytalanságok miatt az árverést megsemmisítette, új árverés megtartását rendelték el, amelyet most tartottak meg. Az árverésen nagy szenzációt kel- tett, hogy a kérdéses uzvölgyi és veresvízi erdők- ket 5.397.653 koronáért vette meg a Steinhertz- czég, vagyis a vármegye erdőiért majdnem 3 mil- lió koronával több folyt be, mint az előbbi árve- résen.

Új textilgyár Szegeden. Annak idején megírta, hogy egy tekintélyes angol pénzcsoport tárgyalá- sokat folytat a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank igazgatóságával, a Szegeden létesítendő nagyszabású szövő- és fonógyár létesítése tárgyá- ban. A Leszámitoló bank igazgatósága hajlandó- nak nyilatkozott a terv keresztülviteléhez segítö- kezet nyújtani. A gyárat közel négy millió korona alaptökével akarják fölépíteni. Az angol pénzcso- port megbízottjai a napokban Budapesten jártak és a bank igazgatóságán kívül a kereskedelmi kormányossal is tárgyaltak az új gyár kormányse- gítsege ügyében. Ez a gyár volna a szegedi textil- gyár. Ennek ügyében Szeged város tanácsa —

mint értesülünk — kijelentette, hogy elvileg hoz- zájárul az alapításhoz. Varga József, az ajánlatte- vők megbízottja most beadványban kérte a vá- rost, hogy a város segélye a befektetett tőke tíz százalékát tegye, mert ezáltal mintegy ösztönserü- leg készletti a város a vállalatot, hogy öt év alatt üzemét öt millió korona befektetéssel na- gyobbítsa.

Székely vasutak. A székely vasutak déda- gyergyószentmiklósi összekötő vonalának építésére hirdetett versenytárgyalás határideje ma járt le. Az államvasutak igazgatóságához összesen tíz ajánlat érkezett be. A legolcsóbb ajánlatot Schiffer Miksa tette, aki 10.863.210 korona és 55 fillérért vállalja a 74 kilométer hosszúságú vasut kiépítését. A többi ajánlat a következő: Freund Henrik és fiai 11.274.504 korona 30 fillér; Bernstein és Káldor, Foris Vilmos és Weisz Mihály 11.456.604 korona 90 fillér; Fischer Henrik és társai 11.183.124 ko- rona 96 fillér; Feiksz, Ramer és Hirsch 11.147.811 korona 75 fillér; Magyar Építő Részvénytársaság 10.967.753 korona; Gregersen és fiai 11.276.378 korona 35 fillér; Mandel és Quittner 11.049.118 korona 35 fillér; Pallos Armin 11.118.623 korona 75 fillér; Grünwald testvérek 11.019.428 korona 52 fillér.

Gróf Csáky László-féle prakfalvai vas- és aczél- gyár r.-t. E czim alatt junius 29-én új részvény- társaság alakult 1.100.000 K részvénytökével. Az új társaság a Rudolf Schmidt et Co magyarországi üzletének és a Csáky László-féle prakfalvai vas- művek átvételére alakult meg Budapest székhely- lyel. A vállalat az utóbbi műveket reorganizálni és azokat tégely-aczél és szerszámok gyártására be- rendezni czándékozik. Az igazgatóságba megvá- lasztottak: gróf Csáky László (elnök), Rosenthal Hugó (alelnök), Schmidt Rudolf, Schmidt Frigyes, Fodor Ferencz, Fischer János, dr. Kolischer Fri- gyes, Székely Ignác, Tóth Pál és Vécsey Jenő. A felügyelő-bizottságba: Grossmann I., Honesz Ernő, Schleutermann Nándor és Welter Elek. A vállalat kereskedelmi igazgatójává Pirkner Konrád, technikai igazgatójává pedig Pawelczyk Tamás kohó-mérnök és vegyész (a remscheidi Elektro- stahlwerk Richard Lindenberg eddigi üzemveze- tője) nevezettek ki.

A német birodalmi bank állása junius 30. Aktivák: Érczkészlet árfolyamképes német pénzben, arany- rudakban vagy külföldi érmékben, fontját 1392 márkával számítva 830.710.000 (— 137.029.000), birodalmi pénztárjegyek 87.156.000 (— 203.000), más bankjegyek 8.042.000 (— 22.876.000), váltó- tárcza 1.314.679.000 (+ 316.146.000), lombardköve- telesek 206.750.000 (+ 132.526.000), értékpapi- rok 103.781.000 (+ 49.395.000), egyéb aktívák 92.203.000 (— 4.147.000). Passzívák: alaptőke 180.000.000 (változatlan), tartalékalapok 64.814.000 (változatlan), bankjegy - forgalom 1.728.764.000 (+ 345.866.000), napról-napra esedékes köteleztsé- gek 626.621.000 (— 14.227.000), egyéb passzívák 43.122.000 (+ 2.153.000). A leszámítoló helyeken junius hóban 3.567.483.502 márkát számítottak le.

Csöd. Klein Benjamin budapesti bejegyzett czég üzlete IV. kerület, Koronaherczeg-utca 8. szám), diszműáru kereskedő ellen a budapesti váltótör- vénysszék ma csődöt nyitott. Kinevezettek: csöd- biztossá: Dr. Nitsche Győző királyi törvénytéki bíró; tömeg gondnokká: Dr. Reismann Simon ügyvéd; tömeg gondnok-helyettesé: Dr. Környei Géza ügyvéd. A követelések bejelentésére augusz- tus 8. felszámolási tárgyalásra szeptember 5. a csödválasztmány megválasztására szeptember 7. tüzetett ki határidőül.

Szövőgyár Makón. A honi iparpártoló szövetség Makón szövőgyárat akar létesíteni és az iránt ke- reste meg Makó város tanácsát, hogy hajlandó-e a gyár céljaira szükséges földterületet ingyen át- engedni? A tanács mai ülésében — jelentik lapunk- nak — foglalkozott a szövetség átiratával és ki- mondotta, hogy a gyár céljaira ingyen engedi át a telket és az üzemben tartás biztosítása érdeké- ben adómentességben részesíti.

Záloglevelek kisorsolása. A magyar jelzálog-hitel- bank 4 1/2%-os koronaértékű zálogleveleinek július 1-én történt kisorsolása alkalmával a következő számok hu- zattak ki, u. m.: 5 drb 10.000 koronás. 476 530 629 856 995 sz. 5 drb 5000 koronás. 246 327 600 1015 1273 sz. 30 drb 1000 koronás. 36 37 58 64 126 161 162 175 291 307 712 1100 1170 1387 1778 1864 2078 2470 2493 2584 2630 2956 2960 2991 3088 3301 3410 3415 3454 3465 sz. 3 arb 500 koronás. 37 54 424 sz. 5 drb 100 koronás. 167 540 636 933 1331 sz. Ezen kisorsolt záloglevelek 1908. január 1-től kezdve teljes névérték- ben váltatnak be. Budapesten: a bank pénztáránál (V., Nádor-utca 7.) és a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Banknál. Bécsben: az Union-Banknál. A fenti záloglevelek kamatozása 1908 január 1-én megszűnik.

Nyílt-tér.

(E rovatban közlétekkért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Serravallo
China-bóra vassal.
Erősítőszert gyengeségben szenvedőknek, vérszegényeknek és ödémásoknak. Étvágyatgerjesztő, ideget erősítő, vért javító szer.
Kifőné 1 fl. — Több mint 3500 orvos ajánlat.
SERRAVALLO J. Trieste-Barooda.
Kapható a gyógyszer-tárakban. Fél literes üveg 8 K 60 fl. Egy literes üveg 4 K 80 fl.

WIKUS TÁTRA
NYERS EVÉSRE
a legjobb tejcsokoládé
BUDAPEST, DEÁK FERENCZ-UTCA 17.

Ház-lebontás miatt
rendkívül olcsó árak.
Háztartási cikkek. Nászajándékok. Játék- szerek. Chinaezüst tárgyak. Diszmutáruk. Övek. Kézitáskák. Sétabotok. Legyezők stb.
ROTHAUSER cégnél
Budapest, Deák-tér 6. sz.
(Anker udvar.) Király-utca sarkán.

Kedvezmény az
EGYETERTÉS
előfizetőinek.
Elég az utalvány szelvényén arra hi- vatkozni, hogy ön az „EGYETÉRTÉS” előfizetője, s ez alapon megrendelheti az
„ÜSTÖKÖS”
czimű legjobb, legtartalmasabb poiti- kai és társadalmi képes élcslapot.
Kedvezményes áron:
1/2 évre (jul.—decz.) 4 kor.-ért (6 K helyett.)
1/4 „ (jul.—okt.) 2 „ (3 K „)
— Az utalvány így czimzendő: —
„ÜSTÖKÖS”
kiadóhivatala: Budapest.
(Nyilvános helyiségek, kávéházak, kaszinók o kedvezményi igénybe nem vehetik.)

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ES ÉRTEKTÖZSDE

Gabonatözsde.

Keszüzében ma mérsékelt kínálat volt, a malmok ugyanily vételkedvet tanusítottak és szilárd irányzat mellett 25.000 mm. került eladásra. Árak 5—10 fillérrel emelkedtek. A többi cikk lényegtelen árváltozást mutat. A határidőpiacon magasabb külföld és tartós hőség folytán megint fedezési szükséglet volt és az árfolyamoknak javulásban volt részük. Dél felé lecsendesült a hangulat és a kurzusok engedtek.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 150 mm. 81 kg. 21.05 K, 100 mm. 80 kg. 21.05 K, 100 mm. 81 kg. 21.05 K, 100 mm. 80 kg. 21.05 K, 200 mm. 80 kg. 20.95 K, 450 mm. 80 kg. 20.85 K, 200 mm. 80 kg. 20.65 K, sárga, 200 mm. 78.5 kg. 20.65 K, sárga, 450 mm. 80 kg. 20.90 K, 100 mm. 80 kg. 20.80 K, 100 mm. 79.5 kg. 20.80 K, 200 mm. 79.5 kg. 20.70 K, 100 mm. 79 kg. 20.70 K, 100 mm. 79 kg. 20.75 K, 400 mm. 79 kg. 20.50 K, felső, 100 mm. 79 kg. 20.50 K, 2850 mm. 76.5 kg. 19.80 K, 200 mm. 76 kg. 19.80 K, 225 mm. 75 kg. 19.60 K.

Fejérmegyei: 470 mm. 77.5 kg. 20.45 K, 600 mm. 77.5 kg. 20.40 K, 500 mm. 76.5 kg. 20.40 korona.

Pestvidéki: 150 mm. 79 kg. 20.60 K, 300 mm. 78.5 kg. 20.30 K, 1500 mm. 78 kg. 20.60 K, 550 mm. 78 kg. 20.45 K, 100 mm. 77 kg. 19.80 K, 100 mm. 76 kg. 20.15 K, 200 mm. 76 kg. 19.50 korona.

Felsőmagyarországi: 400 mm. 78 kg. 20.40 K, 1400 mm. 74 kg. 18.20 K, nyirkos.

Bánsági: 5050 mm. 76 kg. 20.05 K.

Nerbázi: 4200 mm. 76.5 kg. 20.50 K.

Bácskai: 1460 mm. 75.5 kg. 20.30 K.

Káposztarepcze: 100 mm. 33 K, kpf.

Zab: 200 mm. 15.80 K, kpf., 200 mm. 15.60 K, kpf.

Rozs: 100 mm. 15.80 K, kpf., par., 250 mm. 15.75 K, kpf., paritás.

Az árak 100 kg.-kint koronaértékben értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1907. június 30-tól július 1-ig.

	Érkezett:	Elszállított:
Buza	36659	5808
Rozs	458	15345
Árpa	305	—
Zab	12698	23556
Tengeri	17526	6074
Liszt	2098	18333
Korpa	—	—

A határidőpiacon kötöttet:

Délután:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza októberre 10.48, 10.50, 10.49, 10.52, 10.42

Rozs októberre 8.47, 8.38.

Zab októberre 7.54, 7.48, 7.50.

Tengeri júliusra 5.74, 5.76, 5.72, 5.77.

Tengeri augusztusra 5.87, 5.90.

Tengeri 1908. májusra 5.96, 5.98, 5.93, 5.97, 5.93.

Déli 1 órákor zárulnak:

Buza októberre ———— 10.40—10.41

Rozs októberre ———— 8.36—8.37

Zab októberre ———— 7.48—7.49

Tengeri júliusra ———— 5.75—5.76

Tengeri augusztusra ———— 5.89—5.90

Tengeri 1908. májusra ———— 5.93—5.94

Délutáni forgalom.

4 óra 30 perczkor záródnak:

októberi buza 10.46—10.47

októberi rozs 8.39—8.40

októberi zab 7.53—7.54

1907. júliusi tengeri 5.74—5.75

augusztusra tengeri 0.—0.—

1908. májusi tengeri 5.94—5.95

Értéktözsde.

A külföldi piacok állandóan igen kedvező hangulatot tanusítanak és a tegnapi értéktözsde-
ről ismét magasabb jegyzések érkeztek, ami azon-

ban nálunk semmi hatást nem gyakorolt az irányzatra. Tözsdenken a vételkedvet teljesen hiányzik és napról-napra újabb lebonyolítások történnek, melyek az árfolyamok emelkedését meggátolják. Az előtözsden majdnem teljesen szünetelt az üzlet és csupán osztrák hitel- és rimamurányi vasműrészvényekben fordult elő egy-két kötés kevéssel magasabb árfolyamon. A déli tözsden nagyobb realizálási hajlam jutott kifejezésre és az árfolyamok mérsékelten alább szálltak. Erősebben hanyatlottak osztrák-magyar államvasuti részvények, melyek bécsi kínálatra 3.50 koronát veszítettek. A helyi értékek piaczn változatlanul kedvezetlen maradt a hangulat és főleg a sorompónál mutatkozott nagyobb eladási hajlam. Ennek következtében alacsonyabban jegyeznek: Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 8.—, Fővárosi Takarékpénztár 5.—, Hazai Bank 2.—, Erzsébetvárosi Takarékpénztár 4.—, Drasche-féle téglá 3.—, Viktória gőzmalom 2.—, Brassói cellulozegár 10.—, Magyar cukoripar 20.—, Fiumei rizshántoló 75 koronával. A járadékok piaca kissé javult, Magyar Koronajáradék bécsi visszavásárlásokra 93 koronáig emelkedett.

Előtözsde.

Az előtözsde tartott árfolyamokkal, nagyon csendes volt.

Kötötték: Osztrák hitelrészvény 650.—650.25, Magyar hitelbank 749.—749.50, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 494.50—494.75, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. ————, Osztrák-magyar államvasut ————, Déli vasut 138.50—, Rimamurányi vasmű 539.50—, Magyar koronajáradék 93.—, Közúti vasut ————, Városi villamos vasut 290.50—291.50, Orosz járadék ————, 3 százalékos jelzálogsorsjegy ————, Hazai bank ————.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 650.—650.25, Magyar hitelbank 749.—749.50, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 494.—494.50, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 484.—484.50, Osztrák-magyar államvasut 654.—654.50, Déli vasut 138.—138.50, Rimamurányi vasmű 539.—539.50, Magyar koronajáradék 93.—93.05, Magyar aranyjáradék 110.75—111.—, Közúti vasut 548.—548.50, Városi villamos vasut 291.—291.50.

Déli tözsde.

A déli tözsde kedvezetlen volt.

Kötötték: Osztrák hitelrészvény 649.—649.50, Magyar hitelbank 748.50—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank ————, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 483.50—484.—, Osztrák-magyar államvasut ————, Déli vasut ————, Rimamurányi vasmű 538.—538.25, Magyar koronajáradék 92.95—93.—, Magyar aranyjáradék ————, Közúti vasut 547.—548.50, Városi villamos vasut 290.—291.—, Orosz járadék ————, Hazai bank 280.—280.25.

Helyi értékekben kötöttet: Salgótarjáni kőszénbánya 579.—, Konvertált sorsjegy ————, Kereskedelmi bank ————, Magyar agrárbank ————, Danubius ————, Drasche ————, Convertált sorsjegy ————, Ujlaki téglagyár ————, Budapesti takarékpénztár ————, Ganz vasgyár ————, Felten kábelgyár ————, Hazai sorsjegy ————, Kereskedelmi r.-t. ————, Weitzer vagon ————, Magyar osztrák részv. ————, Lipótvárosi Takarékpénztár ————, Adria ————, Kobergyár ————, Erzsébet szanatórium sorsjegy 840.—880.—, Iparbank ————, Franklin ————, Erzsébet-gőzmalom ————, István-tégla ————.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 649.—649.50, Magyar hitelbank 748.50—749.—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 494.—494.50, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 483.50—484.—, Osztrák-magyar államvasut 653.—653.50—, Déli vasut 137.—137.50—, Rimamurányi vasmű 537.50—538.—, Magyar koronajáradék 93.—93.05, Közúti vasut 547.—547.50, Városi villamos vasut 290.—290.50.

Prémium-üzlet: Díjbiztosítások osztrák hitelben holnapra 4—5, nyolcz napra 7—8 K. Julius végére 16—18 K.

Utötözsde.

Az utötözsde magasabb berlini jegyzésekre kissé megszilárdult.

Kötötték: Osztrák hitelrészvény 649.25—650.25, Magyar hitelbank 748.50—749.—, Magyar leszámítoló

és pénzváltóbank ————, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. ————, Osztr.-m. államvasut 653.—653.50, Déli vasut ————, Rimamur. vasmű 537.50—538.50, Magy. koronajáradék 93.—, magy. aranyjár. ————, Közúti vasut ————, Városi villamos vill.

3 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 650.25—650.50, Magyar hitelbank 748.50—749.—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 494.—494.50, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 483.50—484.—, Osztrák-magyar államvasut 653.50—654.—, Déli vasut 137.—137.50—, Rimamurányi vasmű 537.—537.50, Magyar koronajáradék 92.95—93.—, Magyar aranyjáradék 110.75—111.—, Közúti vasut 547.—547.50, Városi villamos vasut 290.—290.50.

BÉCSI GABONATÖZSDE:

Bécs, július 2. (Az Egyetértés távirata.)
Buza: Tiszavidéki 10.55—11.05, bánáti 10.15—10.60, mosoni és győrvidéki 9.70—10.05. K. tótfelvidéki és csepelszigeti 9.65—10.10, marchfeldi 9.50—9.80.

Rozs: Tótfelvidéki 8.20—8.45 K, csepelszigeti 8.15—8.35, pestmegyei 8.25—8.45, különféle magyar és ausztriai 8.15—8.45 K.

Árpa: ————, déli vasuti ————, tiszavidéki ———— K.

Magyar tengeri: 6.15—6.40 K. cinquantin 7.10—7.45 K.

Magyar közepes zab: 8.20—8.35 K. elsőrendű 8.25—8.45, válogatott 8.40—8.75 K.

BÉCSI ÉRTEKTÖZSDE.

Bécs, július 2. Általánosan rezervált hangulat uralkodott az előtözsden. Később a budapesti gabonatözsde hatása alatt szilárd irányzat mutatkozott. Különösen a vasrészvények, köztük az alpesi bányarészvények, a prágai vasművek és a rimamurányi részvények emelkedtek. Rövid ideig az Unio-bank részvényei iránt is mutatkozott némi érdeklődés. Később kissé lanyhább lett az irányzat.

11 órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 650.—, Magyar hitel 749.50, Allamvasut 655.50, Déli vasut 137.50, Alpesi bányarészvény 57.975, Rimamurányi ————, Májusi járadék 97.80, Magyar koronajár. 92.90, Orosz érték 83.40, Török sorsjegy 185.75, Német márka 117.75, Prágai vasmű ————, Unio-bank ————, Laenderbank ————, Bankverein ————, Elbavölgyi ————, Angol bank ————.

A déli tözsden általános üzleti csend uralkodott.

Jegyeztek:

Osztrák hitel 650.—, Magyar hitel 749.50, Ländlerbank 434.25, Unio-bank 536.50, Allamvasut 654.50, Anglo-bank 304.—, Bankverein 534.50, Déli vasut 137.—, Gőzhajó ————, Alpesi bányarészvény 579.25, Májusi járadék 97.80, Magyar koronajáradék 92.90, Török sorsjegy 180.50, Német márka 117.77, Elbavölgyi vasut ————, Rimamurányi ————, Orosz érték 83.40, Keleti vasutak ————, Skoda ————.

Bécs, július 2. (Osztrák értékek zárlata.)

42 százalékos papír-járadék 97.75, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.85, 1860-as sorsjegy 149.25, Osztrák hitelsorsjegy 427.—, Angol osztrák bankrészvény 303.—, Bécsi Bankverein 534.50, Osztrák-magyar bank 1812.—, Déli vasut 136.50, Dunagőzhajózási társaság 1000.—, Dohány részvény 424.—, Cs. kir. arany (vert.) 11.35, Német bankváltók 117.82, Osztrák Lloyd 454.—, 4.2 százalék. ezüst járadék 97.70—15, Osztrák koronajáradék 97.80, 1864-es sorsjegy ————, Osztrák hitelintézeti részvény 649.75, Union-Bank 535.50, Osztrák Ländlerbank 434.—, Osztrák-magyar államvasut 652.25, Elbavölgyi vasut 420.50, Alpesi részvény 578.75, 20 frankos 19.18, Londoni váltóár 240.92, Lipótkóhá 437.—, Töröksorsjegy 185.75, javult.

Bécs, július 2. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 111.05, Tiszai és szeg. köles. sorsjegy 141.75, Magyar hitelbank részvény 749.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 492.50, Rimamurányi 536.50, Magyar cukoripar 17.15, Adria hajózási részvénytársaság 413.—, Magyar koronajáradék 92.90, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 92.50, Magyar nyer.-k. sorsjegy 189.—, Kassa-Oderberg vasut részvény ————, Magyar jelzálogbank 483, M. keresk. bank 3410.—.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, július 2-án. (Tözsdejelentés.) (Zárlat.)
Zárlatkor jegyeztek: 4.2 százalékos papírjáradék 98.60, 4 százalékos osztrák aranyjáradék ————

Osztrák
Orosz ban
csón 70.60
truszt 154
járadék 94
4 százalé
Magyar
államvasu
járadék
Gelsenkirch

Frankfu

papírjáradé
járadék 98
93.15, Osztr
magyar áll
—, Bus
204.35, Béc
—, 3 s
százalékos
dék 97.25,
magyar ban
Elbavölgyi
váltóár 813
bányarészvé

Hamburg

ezüstjáradék
27.50, 4 s
hitelrészvé
—, Ola
aranyjáradék

London.

Páris, j
járadék 95.
zranyjáradék
vény 1896.
dék 103.85,
5 százaléko
kos 1890.
Kons. amor
Amort. rom
Orosz járad
utalvány 19
44.—, 4 szá
lékos unifik
153.—, Tör
hitelintézet
gyar Jelzáló
Banque Ot
vasut ————

Keleti vasut
gépgyár 620
34, Tula 43
közén ————
Rand 600.—
600.—, Tran
terdamra (22
(rövid) 122.
Belgiumra
1/2, Váltó
Magánkama

ÜZL

(Magyar

kezete jelen
gyümölcsfél
Felküldést a
vidéki hozár
szekéraru fe
nagyok volt
az árak rap
még redukál
tozatlan.

Mai ár

150 K, ele
hosszan m
helybeli bor
nával 100—
szalonna fr
140 K, szal
való 120—
152—156
(vidéki) kg.
2.— K, sza
1.20—1.40 l

Vad: C

vaddisznó
—, K, sz
—, K da
Barom
2.20 K, sü

Regg

Schm

Lecsón

Oszták hitelrészvény 203.40 Déli vasut 29.30, Orosz bankjegyek 214.40, 4 százalékos orosz kölcsön 70.60, Disconto Commandit 169.20, Dinamitruszt 154.10, Harpeni 197.40, Unifikált török járadék 94.60, 4,2 százalékos ezüst-járadék 97.10, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.70, Magyar koronajáradék —, Oszták-magyar államvasut —, Bécsi váltóár 84.70, Olasz járadék —, Alt. villamossági Edison 190.20, Gelsenkircheni 192.60, Laurakohó 216.20. Nyugodt.

Frankfurt, (Zárlat) július 2. 4,2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos oszták aranyjáradék 98.40, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.15, Oszták. hitelintézeti részvény 203.—, Oszták-magyar államvasut 140.40, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.35, Bécsi Bankverein 138.40, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar kölcsön —, 4,2 százalékos ezüstjáradék 98.60, Oszták koronajáradék 97.25, Magyar koronajáradék 92.65, Oszták-magyar bank 128.80, Déli vasut részvény 27.30, Elbevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.75, Párisi váltóár 813.25, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény 184.—. Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) július 2. 4,2 százalékos ezüstjáradék 98.50, Sorsjegy 151.—, Déli vasut 27.50, 4 százalékos Aranyjáradék 98.20, Oszták hitelrészvény 203.60, Oszták-magyar államvasut —, Olasz járadék 103.—, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.20. Szilárd.

London, július 2. Angol consol —.

Páris, július 2. (Zárlat) 3 százalékos Francia járadék 95.—, Osztr. aranyjáradék 97.25, Magyar aranyjáradék 94.60, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 496.50, 4 százalékos Olasz járadék 103.85, Déli vasut elsőbbségi kötv. 314.—, 5 százalékos Marokkói járadék 526.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön —, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 88.75, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 89.23, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 87.—, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 486.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. 44.—, 4 százalékos spanyol járadék 94.20, 4 százalékos unifikált török jár. 95.45, Török sorsjegy 153.—, Török dohányrészvény 448.—, Oszták föld-hitelintézet 1071.—, Oszt. Länderbank —, Magyar Jelzálogbank 523.—, Banque de Paris 1447, Banque Ottomane 705.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 143, Meridionalvasut 696, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 620.—, Rio Tinto 21.10, Sucerie d'Egypte 34, Tula 431, Thomson Houston 126.—, Urikányi község —, Chartered —, De Beers 33.—, East Rand 600.—, Jagersfontein 96.25, Transvaal Consols 600.—, Transvaal Land Company 96.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.57, Váltó német piacokra (rövid) 122.93, Váltó Bécsre (rövid) 104.25, Váltó Belgiumra (rövid) 1/16, Olasz aranyváltó (rövid) 1/16, Váltó Svájcra 1/16, Csek Londonra 251.40, Magánkamatláb 3 3/16, szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Vásárcsarnok.

1907. július 2.

(Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szöv. kezete jelentése.) Az üzletmenet csendes. Friss gyümölcsfélék elég jó keresletnek örvendenek. Felküldést ajánlhatjuk. Korai burgonyából a déli-vidéki hozatalok megszűntek és a környékbeli szekeráru fedezi a szükségletet. Zöld babból igen nagyok voltak a napokban a hozatalok; miért is az árak rapid csökkentek. Vaj igen lanyha s turó még redukált árban is alig adható el. Tojás változatlan.

Mai árak:

Husneműk: Heibeli marhahus hátulja 70-150 K, eleje 60-120 K, vidéki borjú borbén hosszan mérve sulylevonás nélkül — K, helybeli borjúhús 120-140 K, sertésus szalonával 100-142 K, lehuzott sertés 120-140 K, szalonna friss 120-140 K, szalonna sózott 126-140 K, szalonna füstölt 134-148 K, olvasztani való 120-144 K, hár 152-156 K, sertészsír 152-156 K, mind métermázsánként. Füstöltus (vidéki) kg.-ja 1.20-1.80 K, hazai sonka 1.40-2.— K, szalámi magyar 3.80-4.20 K, nyári szalámi 1.20-1.40 K.

Vad: Óz 1.60-1.80 K, szarvas — K, vaddisznó — K kg.-ként egészben, nyul — K, fogoly — K, fácán — K, szalonka — K, vadruca — K darabonként.

Baromfifélék: Élő rántani való csirke 1.40-2.20 K, sütni való 2.—2.80 K, kacsza sovány

2.80-4.— K, kacsza hizott 4.50-6.— K, liba fiatal 5.50-10.— K, lud hizott — K, tyúk 3.—4.— K páronként. Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1.50-1.60 K, hizott ruca 1.40-1.60 K, hizott pulyka 1.40-1.50 K, leves-tyúk 1.40-1.70 K kg.-ként. Pulárd 1.50-3.20 Gyöngytyúk — K darabonként.

Tejtermékek: Teavaj (centrifugált) I. 2.— 2.20 K, II. 1.80-1.90 K, főzővaj (köpült) I.— 1.60 K, tehénturó 10-24 fillér kilogramm-ként. Valódi erdélyi juhturót és munkásturót igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldségfélék: Burgonya (vaggonáru) sárga 5.50-6.— K, rózsza 4.50-5.50 K, fehér 4.— 4.40 K, kifli — K, sárgarépa — K, petrezselyem — K, vöröshagyma makói: 6.—8.— K, közönséges hazai 5.—5.50 K, fokhagyma 20.—40.— K, 100 kg-ként. Burgonya, új 8.—9.— K, kalarábé — K, 100 darabonként, spárga solo — K, közép — K, leves — K kg.-ként, zöldbab, hüvelyes — 8.—16 K, zöldborsó, hüvelyes — 8.—16 K, kifejtett — K, uborka, salátának 10-16 K, ecetbe 1.20-3.— K, savanyítani 1.20-3.— K, 100 darabonként.

Gyümölcsfélék: Szőlő —, Chasseias —, Passatuli — fillér kg.-ként. Alma változtatott elsőrendű áru (arany parmen, ranett, Jonathan, Törökbalint, batul stb. — K, másodrendű — K, Körte elsőrendű — K, másodrendű — K métermázsánként. Cseresznye és meggy — fillér, sárga dinnye — K kg.-ként.

Vegyesárak: Bor és szeszes italokat minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Méz 1.10-1.20 K kg.-ként. (A szövetség, mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesület vezérképviselője minden mézértékesítő ügyben is ad felvilágosítást.) — Gyümölcsíz — K kg.-ként. Gomba száritott — K kg.-ként. Szappan 70 fillér. Lencse (erdélyi) — K. Bab apró — 16.—24 K, nagyszemű — 16.—24 K 100 kg.-ként.

Tojás: bácskai 64-65 K, erdélyi apróbb áru — K, meszes — K eredeti lédánként (1440 db)

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbánya.

Budapest, július 2-án. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér. Közép (páronként 300-400 kilogramm terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 136-137 fillér. Fiatal közép (páronként 251-320 kilogramm terjedő sulyban) 140-141 fillér. Könnyű (páronként 250 kg-ig) 141-142 fillér. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240-260 kilogramm sulyban) — fillérig, könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig.

Sertésüzlet: 1907. évi június 30. napján volt készlet 38422 drb., 1907 július hó 1-én felhajtott — darab, 1907 július 1. napján elszállított 277 darab, 1907 július 2. napjára maradt készletben 38145 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, július 2. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 463 darab sertés, 1 darab süldő, — darab malacz, összesen 463 darab sertés, 1 darab süldő, — darab malacz. Mai napi felhajtás 785 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen 1248 darab sertés, 1 darab süldő, — darab malacz. Eladatott 864 darab sertés, 1 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 384 darab sertés, — darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsírsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül 100-106 fillér, II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 98-104 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, ételsulylevonással 126-136 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — korona, ételsulylevonással 128-136 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — korona ételsulylevonással 130-136 fillérig. — Belföldi süldő — korona. Horvát süldő — korona. A vásár irányzata közepes, az árak változatlanok.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Szerkesztői üzenetek.

H. Rozsó. A házinyulenyésztés fölkarolása újabb kezdeményezés, amelyet a napirenden levő husdrágaság hozott szőnyegre. Azt tudjuk, hogy az ország sok vidékén megkezdették már egyesek a házinyulenyésztést, de hogy Sopron megyében van-e ily telep, arról nincs tudomásunk. Ajánljuk, hogy ebben az ügyben forduljon a Baromfienyésztők Országos Egyesületéhez (Budapest Köztelek) amely készséggel nyújt felvilágosítást. Sorsjegyei nem nyertek.

D. K. Szabadka. Alkalmadtán fölhasználjuk. Régi előfizető. A kért specialista czime: dr. Szilv Adolf, lakik: Sas-utca 6 szám.

Tanító. Van ilyen iskola. Tessék prospektust kérni a Technológiai ipariskolától (Népszínház-utca).

Kis tudatlan. A kis leány, aki az olyan fiatalemberhez férjhez megy, semmikép se róható meg. Különbőség ilyen és olyan fiatalemberek közt ebben a tekintetben nincs, csak becsület és szorgalmas legyen az életben és megbecsülje a kisleányt. Hogy a nényét ott-honhagyhatja-e. Ha van rá alkalom, egész bizonyosan. Senkisé nem rendezheti be a boldogságát mások terminusa szerint. Ezek középkori előítéletek voltak. Már ma messze elhagyta őket mind az élet.

Klubbman. Amerika a klubok és egyesületek országa. Itt mindenki szervezkedik. Ennek a szervezkedési ösztönnek a vak asszonyok sem birtak ellentálni. Megalkották a newyorki vak nők klubját. A szervezkedő gyűlést két vak leánynak, a Holtz-testvérek lakásán tartották meg. Stafford Agnes elnökölt. Megnyitó beszédjében kifejtette, hogy ők, a vak nők, szervezkedésükkel azt akarják bebizonyítani, hogy hasznos tagjai az emberi társadalomnak s mint ilyenek nincsenek a közjótékonyaságra utalva. A szervezkedő gyűlésen tízennégy vak leány vett részt. Közöttük néhányan a gépiráshoz, mások a gyorsíráshoz értenek, míg a legtöbben kézimunkával foglalkozkodnak. A klub alakításának társadalmi a czélja, de egyuttal helyzetük megjavítására is irányul.

Dr. Igen fontos az, hogy mérgezetteknél — kik rendszeren kinaiknak már tehetetlen áldozatai vagy éppen önkivületi állapotban vagy mély bódulatban vannak. — nagyon ügyeljünk arra, hogy ha hánynak, öklöndöznek, fejüket enyhén megemelve kissé balra fordítsuk s a hányadékot még ha nem is egyből egy kis nyálkával, — szájukból száraz kendővel azonnal jól kitérüljük. Ha a mérgezett hányadékot szív be a légszöbe, tüdejébe, — lehet hogy a mérgezésből kigyógyulna, de áldozatul esik a beszívott hányadék okozta tüdőgyulladásnak. Hánytatónak mindig az lesz a legjobb, ami leghamarabb kéznél van, esetleg a tollal, vagy ujjunkkal való garatcsiklandozás is felfogadhatunk. Elég jó házi módszerek lesznek nagymennyiségű langyos víz vagy olajos, szappanos víz itatása, egy kanálka mustárliszt vagy tubák lenveletése. Legkisebb a kékgalic igen hig, gyengén kékes színű (1 százalékos) oldata, amiből 1-2 evőkanál azonnal jól meghánytatja az embert s ez a szer minden kis fűszeres boltban is kapható. Ha a langyos víz itatását és mindjárt utána a hánytatást 4-5-ször megismételjük, elég jól kitérülhetünk a méregtől a gyomorot. Az előhívott orvos aztán a méreg eltávolításának egy tökéletesebb módját fogja alkalmazni tudni: a gyomormosást.

Háziasszony. A tükröréteg tisztaságát és vastagságát a következőképen vizsgálhatjuk meg: hófehér zsebkendőt tartunk a tükör elé és a tükörképnek éppen olyan színűnek kell lenni; ha zölde vagy sárgás, akkor az üveg nem kristálytisza. Üvegablaknál a zsebkendő egyik részét mögéje tesszük és ha más színű, mint a szabadon levő rész, akkor nem tiszta. A vastagságát pedig úgy határozzuk meg, hogy egy névjegyet élével szorosan a tükörhöz tartunk és amennyi a köz a két névjegy közt (a valódi és a tükörkép közt), olyan vastag az üveg.

S. Ferencz. Mária Terézia-tollérokat most is vernek, mert az a keleten, a Levantában, sőt Afrika északi részeiben is legkedveltebb pénzem. Beküldött novellájában vannak kedves részletek, de egészen még nem érett. Dolgozzon tovább és egydő múltán keressen föl újra a dolgozatával.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for dates (július 2, július 1) and locations (Tisza, M.-Sziget, Tokháza, V.-Namény, etc.) listing various items and their prices.

Reggelizés előtt fél pohár Igmándi keserűvíz az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Schmidthauer-féle radio activ. Mészvári valódi Áldás gyomorbáloknak és székzenésűknek. Kapható mindenütt kis és nagy üzletben. Kalkuláció Komáromban.

KÜLÖNFÉLÉK.

A dal útja.

A lengeszárnyu kis dal
Ugyan hogy is terem?
Mégisugom azt tenéked,
Ahogy én ismerem.

Elég egy lány mosolya.
Egy szó, egy csepp remény.
S a szív dalos bokor lesz —
És kész a költemény.

Vagy egy szempár varázsa,
Mely téged lopva csal
S a szívből útnak indul
A fájó, méla dal.

A szellő hordja szárnyán,
Viszi a napsugár
S dalolja, kéz a kézben,
Sok ifju, karcsu pár.

Nem kérdi a legény s lány
A dal honnét eredt,
De jól esik dalolni
A szívnek, ha szeret.

S amit elérni nem tud
Se kard, se viadal:
Hódít milliónyi szívet
A röpke, piczi dal.

Fekete Sándor.

Allatok a törvény előtt.

A sötét középkorban nem volt éppen ritkaság, hogy nem csak embereket, hanem oktan állatokat is, rendes bírói uton, vád alá fogtak, szabályszerű tárgyalás után elítéltek s annak rendje és módja szerint ki is végeztek. Felsorolunk erre nézve egy pár érdekes példát. Párisban 1266-ban egy disznót, mely egy gyereket megevett, törvényszék elé állítottak és rendes tárgyalás után tűzhálóra ítélték. S a hóhér az ítéletet szabályszerűen végre is hajtotta. Ugyancsak Franciaország egyik

városkájában, 1386-ban egy disznó egy fiúcska balkezét leharapván, szintén törvényszék elébe került, hol is azt az ítéletet hozták rá, hogy bal első lába levágassék, aztán annak rendje és módja szerint felakasztassék. A hóhér végrehajtotta az ítéletet, akasztás előtt azonban a disznóra nadrágot és mellényt adott.

Németországban 1456-ban és 1553-ban több disznót ítélték el, részint elevenen való eltemetésre, részint pedig felakasztásra, mivel hogy szintén gyerekeket martak, vagy ettek meg. Szintén Németországban történt, hogy 1685-ben Ansbach környékén egy farkas több nőt s gyermeket tépett szét s a babonás nép azt hitte, hogy ez nem közönséges farkas, hanem a nemrég elhunyt polgármester, ki a népet nagyon sanyargatta s ki a szóbeszéd szerint házában padlásáról nézte végig saját temetését. A farkast elfogták, behozták a városba, felöltöztették szépen, sőt még oly szakállat s álhajat is tettek rá, aminőt a polgármester viselt s azután ünnepesen felakasztották.

1389-ben halálra ítélték egy lovat, mely egy embert agyon rugott. 1405-ben egy ökröt akasztottak fel s 1499-ben egy másikat, mely egy leányt ölt meg. Bécsben egy kutyát, mely egy városi tanácsos lábába harapott, arra ítélt a törvényszék, hogy egy évig s egy napig zárva legyen a bolondok szekrényébe, ahol a lázongókat és zavarcsinálókat állították ki pelengré. 1610-ben egy pár veszett kutyát, mivel egy barátot is megmártak, törvényszéki ítélet folytán a hóhér ütött agyon.

Stilfs tiroli község 1519-ben beperelte az egereket, hogy sok kárt okoznak. A bíróság külön védőt rendelt ki az egerek számára. A tárgyalás napján egész rendben megtörténtek a különféle vád- és védbeszédék és viszonzások és kimondatott az ítélet, hogy a kárt okozó állatok kötelesek Stilfs mezőiről és réteiről 14 nap alatt elpusztulni és soha többé nem térhetnek oda vissza; a védő javaslatára azonban a gyöngye koruaknak és a hasas egereknek újabb 14 nap engedtetett.

A világi hatóságokkal egyenlő szigorral járt el

az egyházi is. A VIII-ik században szent Firmin a még addig lakatlan Reichenau szigetéről száműzte a kígyókat, varangyos békákat és mérges férgeket. Midőn 1732-ben Luczernben a pajorok (cserebogár-pondrók) mindent elpusztítottak, Füssen zárdából szent Magnus botját hozták elő a férgek elűzésére és azt processzióban hordták szét a mezőkön különféle szent mondások és ördögmondókák mellett.

Valóságos pert is folytattak az egyház emberei Chur püspökségben a cserebogarak ellen. Háromszor idézték őket törvényszék elé s mivel kiskorúság miatt nem jelentek meg, gondnokot neveztek ki számukra, ki védő beszédében felhozta, hogy ők is isten teremtményei, hogy emberemlékezett óta laknak e vidéken s nem lehet őket élelműktől megfosztani. A törvényszék aztán száműzte a bűnösöket félreeső pusztákra.

1479-ben Bern város bölcse tanácsa idéztette meg a cserebogarakat s más kártékony férgeket a lausannei egyházi törvényszék elé, mely a vádlottaknak külön védőt rendelt ki. A tárgyalás eredménye folytán a lausannei püspök kimondta reájok az egyházi átkot, sőt egyuttal a nádályokra is, melyek a halakat megölik. Egy lelkész ily egyházi átkot 1559-ben mondott a drezdai verebek ellen, különösen azon bűnért, hogy a prédikációt éktelen lármájukkal zavarták.

Mulatságos egy bázeli kakas esete is, melyet, mivel tojást tojt, melyből a közhit szerint a rettenetes bazilikus kelt volna ki, 1474-ben nyilvánosan eretneknek nyilatkoztattak ki s ünnepiesen elégették.

(Különös tolvajok.) Londonban mostanában olyan tolvajok úzik csaltá mesterségüket, akik ellen még a legóvatosabb rendőri vigyázat sem tehet semmit. A legelőkelőbb szalonokban megjelenik egy férfi vagy nő, esetleg férfit és nő és megrendelik egy nagyvilági hölgy részére a legválogatottabb ruhákat. Mialatt az értékes mintadarabokat mutatják, az idegen ügyes és szakavatott pillantással megjegyzi a legújabb és legszebb dolgokat és a maga műhelyében értékesíti a szerzett tapasztalatokat. Természetes, hogy az előkelő

FEKETE PÉNTEK.

— AMERIKAI REGÉNY. —

Írta: THOMAS W. LAWSON.

16

Később oltár elé vezethettem volna és talán a legboldogabb életet élném vele. Olyan nyugodtat, megelégedtetet, amilyent az elődeim is éltek nemzedékeken át. Az elődeim istenfélő, becsületes férfiak és asszonyok, kik tisztelték a királyukat és szerették embertársaikat és meghaltak becsületes emberekhez illő halállal! De most egy rettenetes fekete sivár képet látok magam előtt Jim. Nem, nem akarok rémképeket festeni és beteges gondolatoknak magam átadni — igyekszem magamtól ezeket távol tartani; de bizonyosan félek Jim, nagyon félek...

Midőn a Randolph és Randolph cég ajtaja elé értünk, megállt.

Itt áll a napihireknél Jim, látod, ez volt a fogás!

A czukorgyülekezetet tegnap este tartották már meg, holott holnapra volt kitűzve és az oształéket kisebbre szabták, ahelyett, hogy felémelték volna. És aztán majd meglátják, majd meglátják! Holnap majd olvashatják a napi hírek rovatában — egy pár öngyilkosság, néhány tolvaj pénztáros, aztán újabb fegyverházlakók, egy vagy két ismeretlen halott a halottaskamrában és néhány ártatlan leány — kiknek atyjuk szaporította a Kammermeyerek és „Standard Oil“-ok megszámlálhatatlan vagyonát — utczalányokká lettek; egy pár új palota a Fift-Avenuen és egy pár nagy könyvtár ajándékozott olyan polgári községeknek, amelyek azelőtt büszkék voltak, ha saját megtakarított pénzükből szerezhettek meg ugyanazt.

Egy-két hír rekordot érő briliáns bevásárlásról Tiffanyinál. A dollárbirodalom királyai vagy császárai tettek. Aztán vezérezkik a

színházi hölgyikékről, kik ugyanezen briliánsokért verekednek, karmolnak és egymás haját tépdésik.

Nem voltak egészen tisztában azzal, vajjon az oształék leszállítása elégséges lesz-e a trükk keresztülviteléhez és mivel a „szisztéma“ nagy harcossai nem akartak bizonytalan dolgokat csinálni, a bérenczük: a szenátusi bizottság még tegnap este gyűlést hívott össze, amelyben egyhangulag elhatározták, hogy a czukrot a szabad listára írják ki.

A közönség ezt holnap reggel olvassa, másnap pedig valószerűleg új értesítést kap; a bizottság ismét tartott egy esti gyűlést és egyhangulag elhatározta, hogy a czukrot újból leveszi a listáról és törli. Addig ezek a tiszteltreméltó államférfiak már összevadásolták az összes részvényeket, amelyeket te, én és Sands Beulah eladtunk és azok a szegény ördögök is, kik holnap olvassák a reggeli lapjukat, minden áron elvesztegetik majd a papirokat.

Bob elkeseredettsége iszonyu volt. Szinte vérezett a szíve, amint a beszédét hallgattam.

Mereven felegyenesedve ment át a szobámon Sands Beulah szobájába. Én követtem.

A leány ott ül az asztalnál és amikor feltekintett és megpillantotta Bobot, nagy szemei még jobban kitágultak.

Meglátta haragos, merev arcát, a dacos, sötét kétségbeesést, mely a barna szemekből kiviláglott, a rendetlen ruházatot, az összekuszált haját — és mozdulatlanul állt ott egy pillanattig, mintha valami jelenést látta.

— Nézzén réám, Sands Beulah, jól nézzen meg engem, mert ki tudja, lesz-e alkalma még a legostobább embert látni, igen, az egész világ bolondját, azt a bolondot, ki elég merész volt nagyszellemű emberekkel a versenyt felvenni, olyan emberekkel, akik igazán tudják, hogyan kell ebben a keresztényi alázatos korszakban a dollárral játszani.

Ne tiltsa el nekem, hogy Beulahnak szólítsam; azt, amit igyekeztem elérni és önért megtenni, az volt az egyetlen tiszta, világos dolog az egész pokoli sötétségben

— Beulah, Beulah, tönkre vagyunk téve, ön, atyja és én és én voltam az a bolond, aki ezt előidézte!

Beulah azzal a nyugodt méltósággal — melyet már három hónap óta csodáltunk — felkelt az asztal mellől és egyenesen Bob szemébe nézett. Engem nem is látott, nem is vett észre, csak azt a férfit látta, aki reggel elment, mint a testet öltött örömteli reménység és most úgy állt előtte, mint a mély kétségbeesés képe. — Ekkor ezt gondolhatta magában:

— Ez mind csak én értem történt!

Hirtelen két kezével megfogta rongyos kabátjának a hajtókáját. Szinte ágaskodnia kellett ennek a bájos kis virginiai nőnek, hogy felérjen Bobhoz.

Azok a szép, nagy, kék szemei egészen Bobra voltak szegezve:

— Bob! csak ennyit mondott.

Ez volt minden, de ez az egy szó a szoba egész atmoszféráját megváltoztatta. A kétségbeesett kifejezés eltűnt Bob arcáról, mintha ez az egy szócska elrejtett bánatának zsilipjeit feszítette volna szét, a szemei megteltek forró könnyekkel. Széles mellkasát rázta a görcsös zokogás. És újból felhangzott a nyugodt, félelem nélküli gyöngéd kis szótagocska:

— Bob!

Ez a szó aztán elvette Bob még meglévő önuralmát. Rekedt kiáltással átkarolta és erősen a keblére szorította. Ugy képzeltem magam ebben a magasztos pillanatban, mint egy tola-kodó és éppen el akartam hagyni a szobát. De rögtön magához tért Beulah és oda fordult hozzám:

— Mr. Randolph kérem, felejtse el, amit látott. Midőn mr. Brownley iszonyu fájdalmát láttam, egy pillanattig nem gondoltam csak arra, hogy mit tett értem, mit igyekezett az atyáért tenni — arra a szörnyű vezeklésre gondoltam, melylyel én őt megterheltem.

— Mindazok után, amit ön az elmenetele előtt mondott nekem, és mert egyikük sem jött vissza és hallatott magáról valamit — már a legrosszabbtól féltem, a sürgönygép felé pedig nem mertem nézni; így hát egész egy-

rendelőt sohasem sikerül megtalálni, a czim hamis, de a látogatónak sikerült egy pillanat alatt tisztába jönnie azzal, miféle szín, szabás lesz a legdivatosabb és ezzel elrontják a nagy czégek üzletét. Ebben a tolvajlásban résztvesznek a hölgyek is, főleg azok, akiknek jó izlésük nem áll mindig egyenes arányban a jövedelmükkel.

(A tengeri fű.) Tudvalevő, hogy ágymatracok, butorpárnák tömésére újabban lószőr helyett ugynevezett tengeri fűvet használnak. E téren azonban sok visszaélés van, amelynek most alighanem utját szegi az a növény, amely Algír partjain tenyészik és melyet e czélokra kiválóan alkalmasnak és olcsónak találnak. Ez az ugynevezett törpe pálmá (Chamaerops humilis), roppant nagy tömegekben borítja el a partoldalakat. Levelei hosszúak, igen keskenyek és finomak, kiszáritva kötelekbe fonják és úgy küldik szét a világba. Használatkor szétbontják és tartós voltánál fogva kiállja a lószőrrel a versenyt. A hadvezetőség egy idő óta ezt használja a katonai kórházak felszerelésénél.

(A nők szagló érzéke.) Egy kiváló angol orvos-tanár érdekes cikket közöl egy angol szaklapban. Kimutatja ugyanis, hogy a nők szagló érzéke jóval fejletlenebb, mint a férfiaké és ezt az állítását azokkal a tapasztalatokkal igazolja, amelyeket évek hosszu során át folytatott kísérletezései közben szerzett. Ha például különböző gyümölcskivonatokat vízben feloldanak, a nők csakis akkor érzik az ilyen oldatok szagát, ha vagy a kivonatokból adnak nagyobb mennyiséget a vízhez, vagy pedig kevesebb a víz. A férfi szaglási érzéke ebben a tekintetben jóval érzékenyebb és előfordult, hogy egy férfi még olyan oldatból is kiérezte a citromkivonat szagát, amelyben a víz kétszáz-ezerszeresét tette a beléje öntött citromkivonatnak. A tudós tanár ezzel indokolja azt is, hogy a nők olyan erősen parfümrozzák magukat.

(Drága tehén.) Olaszország táviróforgalmának negyedrészét állami távirat, melyért nem fizet senki. A miniszterelnök e visszaélés megszüntetésére rendeletet adott ki, de azt a minap a corleonei (Szi-cília) alprefektus annyira nem vette tekintetbe, hogy egy elkallódott tehén tárgyában, mely az istállóból elkószált valamire, háromszáz ingyen állami táviratot küldözött szét az ország minden részébe. A háromszáz távirat elment anélkül, hogy csak valakinek is eszébe jutott volna elgondol-

kozni azon, hogy a tehén mint mehetett át a messinai tengerszoroson a félszigetre. Ez az ügy is feledésbe merült volna, ha egy szocialista lap lárját nem csap. Az alprefektus ugyan azzal mentegetőzött, hogy körtávirata csak Szi-cíliára szólt s csak elnézésből ment át a félszigetre is, mindazonáltal Giolitti elrendelte, hogy az alprefektus az 507 lira távirati költséget a sajátjából fizesse meg.

(Egy ló története.) Körülbelül huszonöt év a ló rendes életkora, bár nem ritka a harmincz éves ló sem. Sőt akadnak közöttük olyanok is, amelyek ennél is jóval magasabb életkort érnek el igen jó kondícióban. Példa rá egy magyar ló pályafutása, mely bizony elég hányt-vetett volt s a szegény pára mégis 45 évig húzta az igát. Megjegyzendő, hogy e ló élettörténete teljesen hiteles adatok alapján íródott meg. Ez a paripa magyar állami ménesből került 1852-ben Leys osztrák hadnagy birtokába és ekkor öt éves volt. A ló 1859-ben gazdájával együtt, aki uhlánus hadnagy volt, mindvégig részt vett az olaszországi hadjáratban; Magentánál egy kiküldetés alkalmával, francia katonák sűrű során keresztül törve megmentette gazdáját életét, lehetetlen akadályokat játszva ugorván át. 1863-ban a hadnagy a lovat egy barátjának adta el, akitől viszont 1865-ben egy gyalogezredbeli őrnagy vette meg; így került aztán 1866-ban megint csak az olaszországi harcmezőre. Első gazdája, Leys hadnagy itt elvesztette szemé elől a lovat, de 1873-ban rátalált Bécsben egy omnibusz elé fogva; 1882-ig szakadatlanul figyelte a ló pályafutását, ekkor megint megvette a lovat, hogy legalább utolsó éveit pihenésben élvezhesse le. 1892-ben még jó egészségben végezte a könnyebb munkát. Utolsó perczig fűrge és éber maradt s lábai mindvégig épek és hibátlanok voltak. Etvágya és emésztése állandóan kifogástalan volt és csupán kimulása előtt két nappal nem izlett neki a takarmány. Csontváza most is megvan a bécsi állatorvosi intézet múzeumában. Ez a példa is azt bizonyítja, hogy a tiszta fajlő, ha nem tulságosan korán fogják igába, sokáig és baj nélkül tūri a legnagyobb fáradalmakat.

(A napsugarak hatása a házfalakra.) Általánosan el van terjedve az a nézet, hogy a házak délfelé eső falai nyári időben is legerősebben fölmelegednek és így ennélfogva délfelé eső lakások legmelegebbek. Vogt Adolfnak mult évben Bernben tett megfigyelései ezt a nézetet megczáfolják. Vogt molasse-homokkőből készítettett magának három

14 milliméter vastag, 51 centiméternyi négyzetes táblát, ezeket függélyes irányban állította egymás mellé, úgy, hogy az egyik kelet, a második dél, a harmadik nyugat felé nézett. Mindegyik lemez belső oldalához vízzel töltött lapos pléhedényt illesztett, melyben egy hőmérőt helyezett el. Rossz melegvezetők vették körül ezeket a vizedényeket, úgy, hogy a hőmérők csak a kőfalon át nyerhettek meleget. A három kőlap képezte térben felállított hőmérő mérte a léghőmérsékletet és egy másik készülék a nap hőszugárzását. — Hogyha a három kőlapon egy nap folytán átment melegségét összegezzük, azt tapasztaljuk, hogy a keleti és nyugati falon több meleget ment, mint a déli daczára annak, hogy ez utóbbi kétszer annyi ideig volt kiteve a sugárzásnak. Ezt a feltűnőnek látszó tényre azonban teljesen megmagyarázza a napsugárzásnak iránya, mely nyáron a délfelé néző függélyes falat csak kis szög alatt érinti.

(Az amerikai nők foglalkozása.) Egy most megjelent statisztika szerint az Egyesült-Államokban összesen 4,883,630 tizenhat éven felüli asszony és leány keresi meg önmaga a kenyerét, vagy hozzájárul keresményével a család főtartásához. Tekintettel arra, hogy az Egyesült-Államokban összesen 23,485,559 tizenhat éven felüli nő van, a fenti szám az összmennyiség hatodrésztének felel meg. Figyelembe veendő még az is, hogy ebben a számba nincsenek felvéve azok a nők, akiknek fizeték van, ami pedig szintén tekintélyes szám. Az amerikai nő nagyon praktikus gondolkozású és ugyszólván egyetlen kenyérkereső pályától sem riad vissza. A 303 foglalkozás között, amelyeket a statisztika nyilvántart, 293 pályán vannak nők, tehát csak 10 foglalkozási ágtól tartózkodnak. A legújabb statisztika szerint pláne még női fékezéket, fűtőket és mozdonyvezetőket is találunk. Vannak női tüzoltók, váltóőrök, kocsisok, ácsok, cserépfedők, kovácsok, gépészek, kutyurók és így tovább. A statisztika 338,144 szabónót, 327,206 tanítónót, 146,929 házvezetőnót, 231,458 himzőnót sorol fel. A legnagyobb részük azonban cselédsorban van. Érdekes az is, hogy a kenyérkereső nők háromnegyed része benszüllött, míg a bevándorlók nagyobb részt férjük vagy rokonságuk keresményéből élnek.

szerűen vártam, reméltem — és imádkoztam. Igen, azt az imádságot mondtam el, melyre az édes anyám tanított akkor, ha nem tudok mit csinálni és nem tudok magamon segíteni. És úgy éreztem, hogy Isten nem engedheti, hogy két ilyen férfi nemes és becsületes munkája megsemmisüljön. Hogy ezt a munkát megsemmisítsék olyan ellenfelek. Nagy lelki nyugalom vett erőt rajtam és éppen akkor hallottam önmóknak a lépését.

Megróhat azért, hogy egy pillanatra magáról megfeledkeztem?

Mr. Brownley — és a hangja újból nyugodt és rendes volt — mondja el, mit csinált és hogyan állunk?

— Nincs sok mondani valóm, — felelte Bob, — Cammermeyer és „Standard Oil” a vágóhidra vezettek, akár csak egy jámbor marha lettem volna. Iszonyatos nagy szamarat csináltak belőlem. Tönkre vagyunk téve és még abban is hibás vagyok, hogy mr. Randolph is súlyos veszteségeket szenvedett. Hogy számokban fejezzem ki ezt a veszteséget, tehát az ön 400.000 dollár tőkéje és az egymillió négyszázezer dollár haszon, mely ma reggel még magáé volt, nos, az egészéből csak az eredeti tőke maradt meg.

Hogy Bobot kiméljem, elmondtam rövid szavakban a fiatal leánynak a történeteket. Feszült figyelemmel hallgatott és teljesen megértette a „sistema” férfiak sakkhuzását, ugyszintén azzal is tisztában volt, mit jelentett ez a trükk a mi játszmánkra.

De semmiféle megjegyzést nem tett és külsőleg nem látszott meg rajta, mennyire szenvedett ezalatt.

Mikor befejeztem a mondanivalómat, oda fordította fejét Bob felé, ki az egész idő alatt nem vette le róla a szemét, mintha csak ez a szelid szépség nézése azt sugalmazta volna neki, hogy mindez, hogy minden-minden csak egy gonosz álom volt.

— Mr. Brownley, — mondá Beulah — számítsunk össze, hogy tudjuk, hányadán vagyunk. Hogy megbeszélhessük, mit tegyünk, hogy a vereséget újból kiköszöröljük. Ön, mi-

óta itt vagyok, annyiszor mondta nekem, hogy a Wallstreet egy bűvös ország és senki nem tudhatja előre, hogy huszonegy óra múlva mi következhetik. Ön annyiszor ismételte, hogy én hiszek benne. Tudja, hogy ma reggel már majdnem a czélnál voltunk, hogy néhány millióval gazdagabbak legyünk és ezt alig huszonegy órai erőlködés árán értük volna el. De hiszen még három hónapi idő van előttünk és nem tudom, miért esnénk kétségbe, midőn ugyanannyi a kilátásunk most is, mint volt ezelőtt.

Sőt én azt mondom, hogy több, mert most sokkal többet tudunk, mint azelőtt.

Máskor az oszlaték leszállítását és a szenátus kétszínűségét is számításba fogjuk venni.

Némán a csodálattól bámultunk erre a csodálatos leányra. Hát lehetséges, hogy egy női lénynek ennyi bátorsága és idege legyen? Vagy talán a női bizakodás és reménykedés, mely oly csökkönyös szokott lenni akkor, ha a szereteteinkről van szó, teljesen vakká tette — kétségbeesett helyzetünkkel szemben?!

Mialatt ránéztem, világossá vált előttem, hogy ő teljesen tisztában van a helyzettel, tudja a csapás nagyságát és a valóságban sokkal inkább szenved, mint mi, de csak tettei magát és palástolja a fájdalmát, hogy keservét enyhítse.

Bob elővette a jegyzeteit és egy félóra múlva már minden papiroson volt kiszámítva.

A teljes veszteség majdnem három milliót tett ki. Mivel Sands Beulah 20.000 részvénye olcsóbb volt, mint a miénk és Bob ez által kiszámította, hogy az ő 400.000 dollárja sértesen — ez a mostani helyzetünkben igazán nagy örömről szolgál. Sands Beulah szakember pontosságával és tudásával figyelte meg a számadásunkat és midőn Bob a végeredményt felmutatta és bizonyította, hogy most sem szegényebb, mint a kezdetén volt, ekkor magához húzta az ivet, mely a számadásokat tartalmazta és így szólt:

— Hajlandó voltam az ön segítségét igénybe venni, midőn az a látszata volt, hogy

mindnyájan nyerünk mellette. Tudom a jószágát megbecsülni és azt is tudom, hogy megsértésem, ha nehézségeket támasztok az ellenkezéssel; de mivel mindnyájan veszítünk, kénytelen vagyok a veszteség reám eső részét is viselni. Ezt meg kell tennem!

Ezt olyan hangon mondta, mely meggyőzőt bennünket, hogy minden további érvelés hiába való lenne. Majd folytatta:

— Összesen 150.000 részvényünk volt. Nekem 20.000 részvény nyeresége jutott volna. Az összes veszteségünk körülbelül 2,775.000 dollár tesz, melynek reám eső részét én joggal kérhetem.

Mr. Brownley ön gondoskodni fog róla, hogy 370.000 dollár az ön számlámra irassék. Akkor még mindig megmarad 30.000 dollárom. Ha az ügyünk igazságos, ahogy mi azt gondoljuk, akkor Isten jósága csak terjed odáig, hogy a czélunkat elérjük.

Ámbár Bob és én is vigasztalhatatlanok voltunk, hogy szándéka mellett megmarad és ismét elveszti azt, amit Bob oly nehezen összekapart neki — mégis nem tudtuk megállni, hogy ne érezzünk némi áhitatot a bizalma és erős elhatározása iránt. Hisz ez megingathatatlan volt ebben a gyengéd, bájos és mégis erős leánynak.

Roppant gyengéden bár, de értésünkre adta, hogy szeretne egyedül maradni. Midőn menni készültünk, kezét nyújtotta Bobnak.

— Mr. Brownley, a munka érdekében, mely még előttünk áll, tegye meg az ön kedvemért, hogy kissé rózsásabb színben nézze az egész dolgot. Mert van egy világos része. Ön rábeszélte, hogy sürgönyözzek apának, hogy a siker előtt állunk. Képzelve csak, mi történt volna, ha ezt megteszem — és most már ön is belátja és igazat ad nekem, midőn azt mondom: Isten jószágos, még ha úgy tünnek is fel, hogy tulságosan büntet!

Bob bevont magával az irodájába.

(Folyf. köv.)

SZÍNHÁZAK:

Szerdán, 1907. július 3-án

Nemzeti Színház

Zárva

M. Kir. Operaház

Zárva

Királyszínház

Vilgszínház

Zárva

Népszínház

Zárva

Magyar színház

Zárva

Városligeti Nyári Színház.

A bus özvegy.

Paradizikus bönzolat 8 felvonásban írt: Föld Mátyás. Zene-et: Faragó Jenő versszövegére szerzette: Barna László.

Széphegy Róza Láng Etel Dosztafok Dandiló. Fereny K. Vig Micri Turcsanyi O. Lejár Ferencz Virágh Jenő Pisztoy Balambér Bihari Béla Egy tisztességes nő Dobsa M. Szép Tóni Vándori E. Pinka Dani Szabó Lajos

Kezdeté fél 8 órakor

Urania Színház

Zárva

Apollo színház

Telefon 88-99.

A vadász leánya (dráma) A kövér ember szenvedése (humoros kép) Utazás Madeira-ra (eredeti történet) Modern utonutalók Amerikában szenzációs (eredeti történet) Anyósmorog, vagy a valamelyes nő (kacagató életkép.)

Bernáthgyi kutyák

Életmódtól az alpesek között Kezdeté 8 órakor.

Előzetes jelentés!

A „Chikágó“ mozgó fényképszínház István-ut 39. (Aréna-ut mellett) folyó hóban megnyílik.

Erdélyi minta-vendéglő

Dalszínház-utca 8. szám. (Az Opera mellett) Egész éjjel nyitva! — Minden időben friss meleg ételek. — Női kiszolgálás! — Kéllomos szeparék! — Az éjjeli világ találkozó helye!

Előnyös alkalom

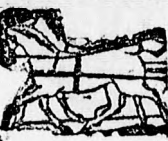
!! Harisnya bevásárlásra !!

Alapítvány 1888.

Tisztelettel értesitem tisztelt vevőimet és a nagyérdemű közönséget, hogy harisnyagyártóim, melyek kizárólag rendkívül gyártmányokból áll, a ház lerombolása miatt feloszlatom és rendkívül lecsökkent áron kiadom. Ajánlom ezen előnyös alkalom harisnyagyártóim fedezésére felhasználni. Kiváló tisztelettel

Récorzi D. Sándor női közimunka nagyiparos Budapest, VI., ker., Király-utca 4. szám. Vidékre kiválasztásra is küldök.

SCHMIDT M

szíjgyártó, nyerges és bőrdobos Budapest, VIII., Rákóczi-ut 25. sz. Ajánlja saját gyártmányú kocsizó- és lovaglő - szerszámjait. Mindennemű utazó és kézi bőrdobok, pénz, szivar, cigaretták stb. tárczáit. — Árjegyzék bérmintve.

TELEFON 81-01. István-uti TELEFON 81-01.

szanatorium és vizgyógyintézet

Budapest, VII., Hungária-körut 9: szám, az István-ut torkolatánál.

Legmodernebb berendezésű ujonnan épült magángyógyintézet sebészeti, női és belsőbajok részére. — Vizgyógyintézet bejáró betegek részére. — Villamos fény-, szén-sav- és papírfűtők. Svéd gyógytornászati — Röntgen- — Nagyon mérsékelt árak. — Állandó orvosi felügyelet. — Kitűnő ellátás.

WEIGL-FÉLE

KIRÁLY GYÖNGYE

kapható minden elsőrangú kávéházban és k szinóban.

WEIGL JÓZSEF

bormagykereskedő és termelő Budapest—Szt-Endre. Iroda és vezérképviselet: KALLAI JENŐ Budapest, Dávid-utca 1. sz.

ROZSATEJ

kitűnő teint-ápolószer 2 K balzsamszappanhoz —.60

OSAN kitűnő fog-ápoló szájvíz 1 K 76 fill. Fogpor —.88 K.

TANNINGENE

legjobb hajfestőszer 5 kor.

ANTON J. CZERNY, WIEN, XVIII., Dori Ludwlgstr. 6. 1., Wallföhng. 5. Feltár: gyógyszerárakban, parfümeriákban stb.

A legkellemesebb otthon.

INGYEN

FRIED LAJOS-nál Budapest, Rákóczi-ut 57. (a Munkácsy-kávéház mellett.)

MARGIT GYÓGY FORRÁS

(„Margittelep“ Beregmegye.)

a gyomor, belék, hughólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmánál igen jó hatású még akkor is, ha vérzések eseteforogfenn

Megrendelhető: Édeskúty L-nél Budapest és a forrás kezelőségénél Munkácsy.

Ezüst Ezüsttárgyak kicsinyben való árusítása

Bachruch A. cs. és kir. udv. és kamarai ékszerész ezüsttárgyára.

IV. ker., Királyi Pál-utca 13 szám.

1905. évi december 1-én, gyári épületében a kicsinyben való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Bejárat földszint.) E fényes helyiségben mindennemű ezüsttárgy (asztaldisz, tálak, fényűzősi cikkek, evőeszköz stb.) vásárolható. Rendkívül gazdag választék a legfinomabb kivitelben, szabott gyári árakon, melyek minden tárgyon láthatóan fől vannak tüntetve.

! INGYEN !

és bérmentve küldi a

Párisi Nagy Áruház

Budapest, VII., Rákóczi-ut 38.

képes nagy árjegyzékét

mindenkinek, ki ezt egy levelezőlapon kéri.

GIMBALOM

KEDVELOK MIELŐTT BARRHOL, IS VENNENEK KERJENEK ARJEGYZEKET

VARGA ÁRPAD

HANGSZER GYAROSTOL

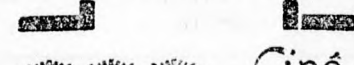
MAKÓ

Michelstädter Utóda

Óskó Géza

BUDAPEST.

IV., Váci-utca 3. ss.

Cipő-különlegességei.

Ászabottárak talpa véscs.

ZÉRO

Tisztaság, egészség!

Szab. higiénikus klozetvatta.

Végbél Aranyér Czukorbetegeknek Gyermekegyasoknak Csecsemőknek nélkülözhetetlen Meggátol minden használatban olcsóbb a papírnál! Kapható mindenütt: Zéró szab. vattagyár Rpest. TEL. FON 87-82

ŐS-BUDAVÁRA

Friedmann Adolf igazgató.

Szenzációs műsor! Szenzációs műsor!

JOHNSON és DEAN

Great Weiland, Mr. Doherty, Four Harway's, The Cubans, és az egész fényes júliusi program.

Ötödször! PARISIANA. Ötödször!

Henry Lavedan szenzációs újdonsága Az ágy.

Moulin Rouge. — Kinematográf (új műsor.)

Belépődíj este 9 óráig 60 fillér, azontul 1 korona.

Mérsékelt jegyek minden tőzsdében kaphatók.

Július 4-én nagy amerikai ünnepély és Friedmann igazgató jubeliuma!

Cirkusz Beketow

Városliget.

Gsak rövid vendégjátéka az eredeti szent

Chungusi csoportnak

equilibristák, egyensúlyozók, akrobaták, bűvészek stb.

The Haydas orosz akrobaták

Trio Rainats légtornászok.

Bus szalmaözvegyek Steinerhez jöjjetek!

Ott kincset ér minden falat Teréz körut 3. szám alatt.

A világ legjobb sérvkötőit, háskötőit, műlábat stb.

Vitaris Béla

Budapest, Rákóczi-ut 86. szám. Nem üzlet. Bent az udvarban földsz. 5.

Pirszén (kokszt)

a budapesti légszergyárakból, a legjobb, legtisztább és legtakarékosabb fűtőanyag.

Arak 1907. július 1-től:

Diópirszén

100 kgrmként helyt a gázgyárakban K. 4.40

Darabos pirszén

100 kgrmként helyt a gázgyárakban K. 4.20

II.-rendű pirszén

100 kgrmként helyt a gázgyárakban K. 3.20

Házhoz szállítás és berakásért a pénzébe:

- a) a balpart belterületén 100 kgrmként 32 fillér
- b) a jobbpart belterületén (a budai légszergyárból) 100 > 36 >
- c) a Vár-, Gellérthegy-, Naphegy Rózsadomb és környéke, Óbuda a bal és jobbpart külterületén, valamint a pesti gyárakból Budára történő szállításoknál 100 > 60 >
- d) zsákolásért (250 kgr.-tól 1000 kgr.-ig kötelező) 100 > 32 >

Tekintettel az elmúlt téli hónapokban a szállítás körül beállott rendkívüli nehézségekre, kérjük a n. é. közönséget, hogy pirszén szükségletét lehetőleg már a nyári hónapokban beszerezni sziveskedjék.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Keményítő gyárak

Uhländ reform-rendszere szerint burgonya, buza, tengeri, tápióka rizs stb. feldolgozására. Minden más rendszereket felülmúló kivitelben berendezései. 26340

W. H. UHLAND k. f. SZ. LEIPZIG—G

különleges vállalat keményítő gyárak átalakítására és berendezésére. Tetsékek árjegyzéket kérem.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazdag tapasztalata alapján, melyeket a kórház-huyszerrel és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban, emerit. kórházi orvos,

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makacs

titkos betegséget

(huysosófolysát sebeket, syphillist stb.)

Impotentiát (férfiui gyengeség)

még idősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül.

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető.

Levelekre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszer.

Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.

Budapesten, Erzsébet-körút 12. szám.

Félemlét. — Bejárát a lépcsőnél. — Külön várdelemlék.

Dr. FURÉDI

v. kórházi főorvos, katona-, megyei és ker. pénztári főorvos, a medjdic-rend lovagja stb.

Titkos betegségek

minden nemi, impotentiá, nemi és női bajok, legképzettebb specialistája, rendeli: 9-től 4-ig és este 7-től 8-ig.

BUDAPEST, Kerepesi-út 60. sz.

Vegyí és göröcsi vizsgálat mellett, levél után is biztos gyógy siker. Mérsékelt díj.

Pénzszekrények

egy darabból álló köpenyvel legelőnyösebben beszerezhetők.

BECHER ÉS HILDESHEIM

özög pénzszekrénygyáraknak és trezorépítőknézetelnek magyarországi vezérképviseleténél:

NEY és EPSTEIN cégél, BUDAPEST, VI., Podmaniczky-ut. 4.

Képviselelők minden városban kereslelnek.

ARJEGYZÉK ÉS TERVEK DUMENTÉSEN.

Régi szerkezetűeket csokrókópen átveszünk.

Információk

hítel- és házassági ügyekben a legmegbízhatóbban beszerezhetők Horvát Márk magántudakozódó intézeténél, Budapest, V., Váci-körút 54. — Vidéken kiténően szervezett levelezői kar. — Jutányos árak. Az összes szakmákban kiténően bevezetve. Elsőrangú referenciák. — Szóli, coulans kiszolgálás. — Bejegyzett cég, Telefon 70-57. 820

Miért vesz

minden szegény és gazdag egyaránt

DIANA-sósorszeszt?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a megfűléstől és megerőltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak. Például: csontfájdalom, félaro és reumatikus fejfájás, nyakszirtmerevedettség. A hátfájás, derékfájás, szagatások, oldalszurás és nyílalás, melyek a reumatikus, csuzos és köszvényes bajokkal szorosán össze-függnek.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy viabá

veszik, mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA-sósorszeszt.

El van ismerve, hogy

szájviznek

használva, a büzös szájelehet teljesen elmúlik tőle. A leghevesebb nátha egyszerű szolgálatát által eltűnik. Rekedtség egyszeri torokölögetés által megszüntethető.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5.

(Postán legkevesebb 6 üveg

szállítható utánvétel mellett)

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg Diana sósorszeszt	Egy nagy üveg Diana sósorszeszt	Egy legnagyobb üveg Diana sósorszeszt
40	1.-	2.-
fillér	korona	korona

Vigyázzon jól az utánzatokra, mert csak az a valódi, amely üvegen látható fel-tűnően e két szó: **DIANA-sósorszeszt.**

GUMMI!

Valódi francia és amerikai óvó különlegességek eredeti csomagolásban.

Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos Gummi és halhólyag. Árak: tucatszámként k. 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14. Női óvszer, Pessarium oclissivum. Mensinga tanár szerint, k. 3-5.

Uj! Autó vaginal spray! a legbiztosabb és legényelmesebb női különlegesség. Ára k. 15.

Irrigátor, sebfeccskendő, bidék stb. gyári árak mellett.

Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzémet, zárt borítékban titoktartás mellett.

KELETI J. orvos-sebész mű- és kőtszer-gyár,

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. (A magy. kir. főposta mellett.) Alapítva 1878.

Mindenemü férfi és női nemi betegségek

ugyszintén vér-, bőr-, idegbajok, bujakor (Syphills és férfiugyengőség impotentiá) alapos gyógyítására legjobban ajánljuk

DR. KAJDACSY

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

rendelő-intézetét

Budapest, VI., Andrassy-ut 13. sz.

Rendel 9 órától 4-ig és este 7-8-ig. — Levelekre válaszol, gyógyszeréről goudoskodik. Levél után is biztos siker.

Autó

13 x 18 centiméteres

1 FEMENY NAGYSÁGRA

E

sárga méretű kettős f van ellá ugy am részű á és redő

Ára

Ugyan

Általános

Biztosítási áll

Vagyonállom

Bevétel az 19

Evi nyeresém

Megtá

lámadható m

Párba

egész biztos

Világk

nélkül mepe

A bizl

sem válhat

Legma

Megsz

nélkül eszkö

Hábor

Nyerer

Az 1906. zúle

oltaknak m

osztalék fizet

Példa

kötött biztos

Bővid, világ

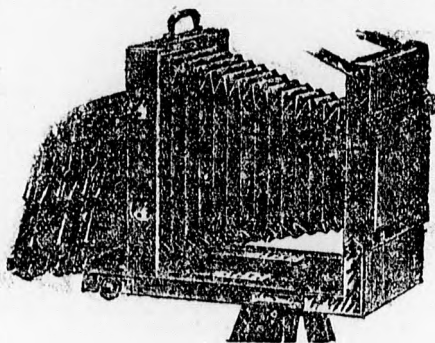
9 30	
2 00	
7 30	
3 56	
7 10	
1 47	
.	
.	
7 00	
11 44	
3 20	
7 40	
2 55	
10 50	
7 25	
12 04	
2 35	
4 37	
.	
7 35	
12 12	
4 27	
7 20	
8 16	
1	

Aufrecht és Goldschmied cég

fénykép-osztálya

Budapest, VII., Rákóczi-ut 30.

13 X 18 centiméteres
LEMEZNAGYSÁGRA.

13 X 18 centiméteres
LEMEZNAGYSÁGRA.

III-ik számú külön minta.

Állványos kamara.

Ezen készülék igen finom diófából van készítve és csiszolt sárgarézvezetékekkel van ellátva. Kazettabetétek segítségével kisebb méretű felvételek is eszközölhetők rajta. Szerkezete rendkívül szilárd, kettős fenékkihuzattal, hejtőcsavarral, kúp alakú forgatható bűrfalakkal van ellátva. Az objektívdeszka négy irányban eltolható. E készüléket úgy amateurok, mint szakembereknek ajánljuk. A készülék két-résztű állvánnyal, teljes felszereléssel, kettős aplanatikus lencsével és redőnypillanattárral, valamint 8 db kettős kazettával lesz szállítva.

Ára 156 kor., havi részlet 7.50 kor.

Ugyanezen készülék jobb objektívval 106K, havi részlet 9K.

Képes fénykép-árjegyzők ingyen és bérmentve.

Berlini Viktoria

Altalános Biztosító Részvény-Társaság.	Alapítva: 1853
Biztosítási állomány 1905. dec. 31-én	1.512.089.870
Vagyonállomány 1905. decemb. 31-én	639.857.978
Bevétel az 1905. évben	133.679.861
Evi nyereség 1905-ben	28.913.399

Különös előnyök:

Megtámadhatatlanság: A kötvény egy évi fennállás után semmi féle alapon sem támadható meg.

Párba vagy öngyilkosság: Az első évben a teljes díjtartalék és ez után az egész biztosítási összeg fizetett ki halálozásban.

Világköltvény: Kezdetől fogva tartózkodás és utazás az egész földön pótlék nélkül megengedve.

A biztosítás megszűnésének kizárása: Három évi fennállás után a biztosítás nem válhat érvénytelenné.

Legmagasabb költsön- és visszatérítési érték három évi fennállás után.

Megszűnt biztosítások erénye helyettese 6 hónapon belül orvosi vizsgálat nélkül eszközölhető.

Háborúbiztosítás teljesen költségmentesen.

Nyereményrészese: A tiszta nyereség 90%-a a biztosítottaknak szavatoltatik.

Az 1906. üzletévre a tiszta nyereség 93%-a, azaz 26.072.633,34 k. utaltatott át a biztosítottaknak mint nyereségrész. — Már 1878 óta az összdíjbeírások 2%-ával emelkedő osztalék fizetett ki.

Példa: 10.000 koronára szóló megőlés és halál esetre 25 évi időtartammal kötött biztosítás egy 30 éves egyén részére összesen 6000.— koronába kerül.

Rövid, világos biztosítási feltételek, fenntartások nélkül. Úgyos képviselők alkalmaztatnak.

Igazgatóság Magyarország és a Keleti országok részére.

Budapest, V. kor., Széchenyi-utca L. szám.

A jó szabás

a Koch-féle nagy

siker titka!

Divatos, könnyű, angol béléssel nélküli sacco-öltöny 50,40,

36-os K 29.—

Lüster sacco-öltöny, igen könnyű és kellemes 24.—

Lüsterkabát irodai célokra 6.—

Mosóöltöny 10.—

Fehér nadrág 6.—

Tennis-nadrág 9.—

„Record“ pihely könnyű nyári gummiköpeny, 15 cm széles táskában 21.—

csakis

8109

KOCH

Testvéreknel, Bud. pest, legnagyobb férfi-, nő- és gyermek-ruha-áruháza Károly-körut 26.

Hol keressük a LEGJOBB POUDERT?

Kérjünk MÜLLER J. L.-féle

Blaha Serail Poudert

BLAHA LUJZA (Dará spinyine) szimfonikus legke-zsőbb arcziszora. Valamennyi arpu legjelesebbje egy nappalra, mint estére, tekintelm által megvizsgáltván, v-izsánab és tökéletesen artatlannak találtatott. Mint pipere-szikk nélkülözhetetlen az arczbőrnek a legyöngyedeit fehérséget Ujkorú dúságot csopágot és rozspirt kölcsonba.

Egy doboz ára 60 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.

GREME POMPADUR

Összekötteteseim tnytan sikertit a világűrű és állította natasos „Greme Pompadur“ egész eredeti tisztaságban és erőjében összeállítanom. Ez ezen szer, melyivel a hiroves Pompadur annyony egész egy koráig fenn tudta tartani csopaszopéget, anélkül, hogy az egészének ártott volna. E külön szer jóval felelme minden eddigi enemű gyártmányt „Greme Pompadur“ este és reggel alkalmaztatik, arcol és kezét bedörzsölve aztán egy kissé behinteni a „Poudert de Serail“-jal.

Egy tégly ára 1,60 frt. Egy tégly ára 1,60 frt.

MÜLLER J. L.

és és kár. udvari Ulatzeress és pipere-szappan gyárosnál.

Budapest, IV., Koronaheczeg-u. 2. Az országban mindenütt kapható.

Közvetlen gyorsvonati összeköttetés

Budapest és Wien.

valamint a magyar királyi államvasutak és az azon túl fekvő osztályozó vasutak alant megnevezett főállomásai között.

9 30	2 10	ind. Budapest k. p. u. ér. ↑	1 45	7 10
2 09	6 45	érk. Wien Stb. ind. ↓	8 00	2 15
7 30	1 00	ind. Budapest k. p. u. ér. ↑	2 10	9 05
8 08	10 10	érk. Graz St. ind. ↓	5 41	1 12
7 10	8 00	ind. Budapest k. p. u. ér. ↑	12 40	9 10
1 47	10 30	érk. Ruttka ind. ↓	5 00	2 40
·	6 00	· Breslau ind. ↓	10 05	5 08
·	11 22	· Berlin (Friedrichstr.) ind. ↓	4 39	11 21
• Junius 28. szeptember 1. § Junius 15. szeptember 15. † Junius 14. szeptember 14. • Junius 16. szeptember 15. † Junius 16. szeptember 16. † Junius 28. szeptember 1.				
7 00	2 15	ind. Budapest k. p. u. ér. ↑	10 60	1 60
11 44	7 32	érk. Kassa. ind. ↓	11 10	8 50
8 20	10 10	· Csorba ind. ↓	10 28	3 58
7 40	2 15	ind. Budapest k. p. u. ér. ↑	1 50	9 05
2 25	11 12	érk. Munkács ind. ↓	4 01	2 21
10 10	7 39	· Lemberg ind. ↓	6 25	7 00
7 25	2 55	ind. Budapest k. p. u. ér. ↑	1 35	9 05
12 04	6 48	érk. Debrecen ind. ↓	8 07	4 43
2 58	9 07	· Szatmár-Németül ind. ↓	6 09	2 41
4 37	·	· Maramarosziget ind. ↓	·	11 08
·	·	· Stanislaw ind. ↓	·	5 08
7 25	2 00	ind. Budapest k. p. u. ér. ↑	1 10	9 05
12 12	6 04	érk. Arad ind. ↓	8 18	4 16
4 27	11 13	· Gyulafehérvár ind. ↓	3 57	11 06
·	11 30	· Bukarest ind. ↓	15 00	·
7 25	2 35	ind. Budapest k. p. u. ér. ↑	7 50	1 50
8 16	10 32	érk. Kolozsvár ind. ↓	11 10	5 23
·	·	· Bukarest ind. ↓	8 03	·

7 00	3 20	ind. Budapest k. p. u. ér. ↑	1 00	10 05
12 29	8 37	érk. Ujvidék ind. ↓	7 58	4 29
·	10 38	· Belgrad ind. ↓	6 41	·
7 50	8 00	ind. Budapest k. p. u. ér. ↑	9 05	1 30
2 17	11 45	érk. Zágráb m. a. v. ind. ↓	1 09	4 05
7 45	·	· Flumo ind. ↓	8 10	8 15
7 50	8 00	ind. Budapest k. p. u. ér. ↑	1 50	9 15
12 48	7 33	érk. Pécs ind. ↓	8 27	8 44
·	·	·	·	·
·	·	ind. Budapest k. p. u. ér. ↑	1 00	·
·	·	érk. Szabadka ind. ↓	9 51	·
·	·	· Bosna-Brod ind. ↓	8 41	·
·	·	· Sarajevo ind. ↓	6 00	·
8 00	8 00	ind. Budapest ny. p. u. ér. ↑	1 40	9 05
12 06	7 09	· Wien Stb. 1 (Marcheggen ér. ↓	9 05	8 00
1 08	7 04	· Wien HU. 1 (át) ind. ↓	8 00	2 25
7 30	6 55	ind. Budapest ny. p. u. ér. ↑	9 25	9 45
1 35	12 24	érk. Zsolna ind. ↓	3 48	8 14
10 25	·	· Drobeta ind. ↓	10 05	6 10
6 28	11 23	· Berlin (Friedrichstr.) ind. ↓	4 39	11 31
9 10	2 25	ind. Budapest ny. p. u. ér. ↑	1 15	6 50
2 35	8 00	érk. Temesvár-Józsefv. ind. ↓	7 50	1 28
6 30	11 50	· Rukarest ind. ↓	6 08	10 28

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V., Bálvány-utca 6/C. 286

Idegés és

gyengefehérségű

gyermeknek nála szakzszerű oktatást és teljes ellátást nyerne. Kelemen Ignác gyógynevelő, Budapest, VII., István-út 29. 26431

Zöldsejféleket,

léköt, karalábét, cukorkaborsót, kelkáposztát, ugorkát, postakosaranként, vegyesen 2 koronáért szállít Szabó könyvtérészete Csongrádról XII. 5361

Kajszinbaraczk

spanyol meggy, óriásikörte, deszert alma, ringlószilvát szállít 3 koronáért Wellisz, Csongrád.

Házasságot

közvetít díszkréten a legmagasabb körökig Rónai Ignác, Szeged. Válaszbélyeg.

Jó családból

való leányok, akik Bécsben óhajtkák tanulmányukat végezni, egy disztinált ur családnál szerető otthon taláthatnak. Kelleme családi élet, kitűnő ellátás, szép egészséges lakás a város legkedvezőbb pontján, fürdő, minden modern kényelem és lelkiismeretes felügyelet. — Bővebb felvilágosítást nyújt: Frau Aurora Harum, geb. Baronin Schönermark, Brunn a G. N. Oe. Bohngasse 2.

Te mondtad.

hogyan oka vagy mindennek. Pedig első pillanattól bennem támadt szerelem, mely most már rajongó imádat, a helyzet okozója. De ki sajnálja ezt, mikor az egyedüli boldog része életeteknek. — ha Te is így akarsz.

Nyaraló

keresték július 10-től szeptember 10-ig. Lehetőleg a Városligetben, avagy Budán, közel a Margit-vagy Lánchidhoz. Két nagy szoba veranda, konyha, kamra, nagy kertben szükségeltetik. Csak villamos megálló. Ajánlatokat kérem Vázsonyi Teréz körút 24. a. alá.

Házeladás.

Rankfűreden egy 8 szobából álló szilárd anyagból épült teljesen jó állapotban levő lakás udvar és kerttel, házmesteri lakással, iskola és pinzével egészen a fürdő telepen olcsó áron eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál Pajkos Endre ev. ref. lelkész Abauj Beszter. 5375

Ringló-silva,

kajszin-baraczk, válogatott befőzésre és lekvárnak, bérmentve K. 3. — Spanyol meggy, bérmentve, K. 3,60. Főzelékek, vajbab, paprika, tök, ugorka, zöldborsó; kívánatra vegyesen szállítja postakosaranként Lilienhal F. Csongrád.

Balaton Berényben.

„Magyar-Tenger“ szállodában penzió fürdővel 6 korona naponként. Családoknak nagyobb ármérséklet. Gallovich.

Kajszinbaraczkot

minden nagyobb mennyiséget felértelt állapotban megvételre keresek. Ajánlatokat kér Lázár József gyümölcs és szőlőgyökerekeskedő Nagymaros Hontmegye.

Butor:

Urasági lakberendezések háló-, ebédlő- és szalonberendezések, kiváló minőségben olcsón kaphatók Földes B. butortelepén, Kertész-u. 43. Király-utcai sarokházban. 970

Polgári iskolai

reáliskolai és gimnáziumi vizsgákra legrövidebb idő alatt legjobb sikerrel előkészít „Tanár“ Budapest, Csömöri-ut 8. I. em. 3. 26332

Kajszinbaraczk

válogatott legszebb példányokban befőzésre, vagy csemegézni, szép meggyet, cseresznyét, ribizkét 5 kilónként 3 koronáért, ringlót, zöld diót, rétesalmát, egrest és zöldbabot pedig 2 koronáért szállít Rottmann és Keller szőlőtelepe és kertészete Kiskunhalas.

Fénykép-készüléket

objektívvel vesz, elad, cserél hires Appolo lemezek egyedül elárulható helye.

HATSCHKE EMIL

Andrássy-ut 13., főköja: Erzsébet-körút 38. Alapítva 1877. Sokkal olcsóbb, mint részletfizetésre.

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes telkeket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsodyépítésiroda Dpest, Rákóczy-ut 71. 782

Nyári lakas

3 butorozott szoba zongora használatú Török-bálinton azonnal kiadó. Bővebbet 10-4 óra között Aggteleki-utca 16. fsz. 6. szám.

Két szép

szentkép aran keretben-elutazás miatt igen olcsón eladó. Felső-erdősor 4. II. em. 15.

Aki pályáján

boldogulni akar és ebben iskolai képzettség hiánya akadályozza, forduljon bizalommal hozzám, ki fényes sikerrel előkészítem érettségi, önkéntes és bármely osztályvizsgára. GOITEIN KALMAN, Mátyás-tér 17. sz. 276

Zálogcédulákat,

briliántokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb árrban veszek. Brillantokért többet fizetek, mint utjonnan kerültek. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 26316

Veszek zálogcédulákat, elzálogított briliántokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiválto és a teljes értéket kifizetem. Singer Jakab ékszerkereskedő Budapest, Király-utca 91. Izabella-utca sarkán.

Csemege-juhturó.

Minden kereskedő, aki még nem vezette be a mi valódi, friss juhturókat, próba-rendelést tegyen. 5 kilós bödön 6 kor. bérmentve. Nagyobb vételnél külön árajánlat. Felső magyarországi hegyi juhturógyár. Nagy-Szalabos (Gömör-megye). 5373.

Vigyázzon.

ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 25271 sz

Bérmálási

ajándékul legajánlatosabb s legzöltesebb, ha arany, ezüst vagy ékszerárut vásárolunk. E cikkeknek legmegbízhatóbb beszerzési forrása a már 28 év óta fennálló Kohn Ede és társa utdai cég, Városház-utca 6. (a volt Granátos-utca). 26442

Urasági

butorokat, szőnyegeket, csillárokat és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) veszek és eladok. Nagy Zsigmond VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stíluszerű matt és fényezett mahagoni pliszander vagy másfajta háló, ebédlő, uri szoba és szalonbutorokban. Bézhaloszbok, börgarnitúrák és karposztócélekkben Perza, smyrna és más szőnyegeken és függönyökben, modern bronzcsillárokon gáz, villamos stb.-hez. 26597

Pénzkölcsönök

megszerzésére legjobban ajánlható Barabásy Lajos kölcsönkivitel cég Budapest Rottenbiller-utca 4. (Válaszbélyeg) Közvetít tiszviselő személy és tárcza hitelt, állami, közigazgatási és magán tiszviselőnek, kereskedők és önálló iparosoknak előlegeket érelkpapirokra, betáblázásra II. III.-ik helyre és nyugdíjakra valamint lakbérkölcsönöket, továbbá zálogcédulákra is stb.

BUTOROK

háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uri-szoba, iroda berendezések réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol börgarnitúrák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné

VII., Király-utca 23. szám I. emelet 265 Kacinczy-utca sarok. 26618

Alkalmi vétel.

Butorok, visszamaradt szőnyegek, kényserítő körülmenyek miatt eladók: mahagoni hálószoba 180 frt., íróasztal könyvszárényyel, olajfestmények 2 frt. nagy perzsaszőnyegek, lámpák, 3 águ villany 14 frt. Arverési butoreladás. Dob-utca és Holló-utcai sarokpincze. 26616

Mérnöki műszerek

vesz, elad, cserél, lejt mérő, Planiméter, Teleskop, Goerz—Zeiss—Iriader stb HATSCHKE EMIL Andrássy-ut 13. Fiókja: Erzsébet-körút 38.

The Berlitz School

nyelviskola, Erzsébet-körút 15. St.-Louis 1904. és Lütich 1905. Grand Prix. Francia, angol, olasz, orosz, német, magyar, szerb, horvát és román nyelvek tanítása felnőtteknek (urak és hölgyek, hölgyek külön is) az illető nemzetiségi tanárok által. Berlitz módszere szerint az első leckétől fogva a tanulóval csupán a megtanulandó nyelven beszélnek és csak azt hallja. Más tanítókkal, vagy intézetekkel semminemű összeköttetésben nem állunk. Prospektusok ingyen és bérmentve, beiratás minden időben. Fordítások eszközöltenek. 133

Polgári árak!

Pontos kiszolgálás! Kitűnő szabás! Vüetkro mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek. Zeliszka János angol uri szabóterme. BUDAPEST, Andrássy-ut 56. I. em. Állandó választék a legújvatásosabb angol és bel-töldi szövetekből.

Ki a YES-OUI-SI

eztől lapot megrendelt, látásra minden megértetés nélkül és önállóan az

angol és francia

nyelveket alaposan megtanulhatja. Előfizetési ár negyedévenként minden kiadásra 8 korona. Megrendeléseket előad és mutatványzókat küld a kiadó hivatal Budapest, Andrássy-ut 97 szám.

Urasági butor

Eladok és veszek; mahagoni hálószobákat, ebédlőket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perza és szmirna szőnyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Állandó nagy lakberendezési kiállítás!

IV., Semmelweis-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióközlet nincsen.

26618

Stenográfia

Díjtalan gyorsírás tanfolyam Julius havában díjtalanul tanulhat. Gabelsberger rendszerű magyar és német gyorsírászatot, ugyszintén gépirást az összes rendszerű írógépeken az okleveles gyorsírótanároktól vezetett Stenográfia országos Gabelsberger gyorsíró és gépiróiskolában. Levelező és vitairás tanfolyamok. Tanítás reggel 7-től este 9-ig. Beiratások egész napon át az intézet helyiségeiben VII., Kacinczy-utca 8. I. 39. Össze nem tévesztendő a Kacinczy-utca 3-as szám alatti Stolce-rendszerű iskolával.

BUTOR

Fa, vas, réz és kárpitozott butorok, valamint légszesz és villanyos csillárok, legjobb minőségben, rendkívül olcsó áron készpénzért vagy részletfizetésre kaphatók

Basch Soma

butoraktára, 783 Budapest, VI., Kertész-u. 50. sz. (Király-utca sarok.)

Gyorsírás!! Gépirás

Magyar és német kereskedelmi levelező gyorsírás, parlamenti gyorsírás. Előkészítő gyorsírás tanári államvizsgára, helyesírás, könyvtel, kereskedelmi levelező tanfolyamok. Gépirás az összes használatban levő írógéprek szerekén. — A tanfolyamok vizsgalatai a parlamenti gyorsíróda főnököknek elnökölete alatt, parlamenti gyorsírótanárok bizottsága előtt tartatnak meg és közérvelnyességgel bíró oklevéllel kapcsolatosak. Az egyestlet végzett növendéket díjtalanul helyezi el. Beiratkozni és telefonon kérdezősködni lehet az „Országos Női Gyorsíróegyesület elnökségénél VII., Kacinczy-utca 3. sz. I. em. Telefon 24-47.

500 koronát

fizetnek annak, ki a Barilla fogvigyének használata mellett — üvege 76 fillér — valaha ismét fogfájást kap vagy szája büzlök (franco küldéssel külön 95 fill.) Barilla-Winkler Ede Wien 19/1. Sommergasse 1. Főraktár Budapest, Török I. Király-u. 12., Andrássy-ut 29. sz. Dr. Egger Váci-körút 17. sz. — Kapható minden gyógyszerárban. Csakis „Barilla fogvigy“ kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. 375

15 korona

3 maradék férfiruha szövet.

szürke, barna és drapp, a maradékok 3 méteresek 3 férfiruha eleget, szétküldi utánvétellel

Az Orsz. Posztótkv. Áruház.

Budapest,

Rottenbiller-u. 4. sz. Minták nem küldötnék.

Pénzkölcsön

házaakra, telkekre, földirtokokra első, második és harmadik bekebelezésre is, személyhi telt katonatisztek, hivatalnokok, kereskedők, iparosok, tanítók részére esetleg kezes nélkül is gyorsan, olcsón közvetít 500 Kreditor bankiroda Budapest, VII. Dohány-utca 54. (Válaszbélyeg)

Bőrszékikar

bőrsajtolás és bőrfaragás.

KENDI ANTAL

Budapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi bőrszékerek és karosszékben, jóval olcsóbb árrban, mint eddig.

Használt székek átalakítása bőrszékerekre olcsó árrban. Legolcsóbb bőrbutorok és állványok.

BUTOR

új és használt modern háló-, ebédlő-, uri-szoba és szalonberendezéseket, perzsaszőnyegeket veszünk és eladunk.

GROSS SANDOR és társa

Budapest, Liszt Ferenc-tér 11, ezelőtt Gyár-utca 2.

Az orsz. zeneakadémiával szembe.

TELEFON 14-09

Az ATHENAEUM r.-társ.: könyvkiadóhivatalában: (Budapest, VII., Rákóczi-ut 54. szám) megjelent:

HELYESÍRÁSI SZÓTÁR.

Bovezetésül a hivatalos iskolai helyesírás újításai. Összeállította SIMONYI ZSIGMOND.

— (Ára 20 fillér.) —

HELYESÍRÁSI SZÓTÁR.

Összeállította SIMONYI ZSIGMOND.

(Egy lapon, falitábla alakjában.) (Ára 12 fill.)

Kapható a kiadóhivatalban, valamint minden hazai könyvkereskedésben.